

GLASILO DELAVCEV INDUSTRIJSKIH MONTAŽNIH PODJETIJ

GLASNIK

FEBRUAR 1986, ŠTEVILKA 2, LETO XX

IMP Glasnik izdaja Delavski svet sozda IMP — Industrijska montažna podjetja v 7.500 izvodih. Uredništvo: Ljubljana, Likozarjeva 6, telefon (061) 321-043. Člani odbora za obveščanje sozda IMP so: Anka Brezec, Janez Dolinar, Marjan Gantar, Vladimir Jambor, Lojze Javornik (odgovorni urednik), Jože Kovač (predsednik), Jelka Mayer, Bogdan Sagaj, Majda Slapar, Ivan Šuligoj, Dragica Vake (namestnica predsednika) in Helga Vovk. Tiska Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani. Prenajetih rokopisov in fotografij ne vračamo. Po mnenju Sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1-72 z dne 26. 9. 1974 je IMP Glasnik oproščen temeljnega davka od prometa proizvodov.

13. marca bomo volili!

13. marca bodo volitve v združenem delu. Volili bomo delegate v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in sisov, obenem pa bo večina IMP-jevih organizacij in delovnih skupnosti volila tudi delegate v IMP-jeve organe upravljanja na vseh ravneh.

V IMP-ju volimo organe upravljanja na sozdovi ravni vsaka štiri leta hkrati s skupščinskimi volitvami, v večini tozgov in delovnih skupnostih pa obe organa volijo tudi delegate za svoje organe upravljanja in organe na ravni delovnih organizacij. Tako bo sozdov delavski svet razpisal volitve za organe na sozdovi ravni: to je sozdov delavski svet, svet samoupravnih delavske kontrole na sozdovi ravni, zbor Interne banke IMP in odbor samoupravnih delavske kontrole pri Interni banki. V delovnih skupnostih se ne voli delegatov za organe Interne banke, saj so

njeni ustanovitelji tozdi in enovite delovne organizacije, ki tudi volijo delegate. Delegate za sozdov delavski svet in delavsko kontrolo pa volijo vse delovne skupnosti in organizacije.

Sicer pa se v tozdi in delovnih skupnostih poleg delegatov za delavski svet (tudi na ravni DO, če gre za DO z več tozdi) voli neposredno še delegate samoupravnih delavske kontrole (za tozdi, EDO in DO), članke in predsednika disciplinske komisije (ali skupne disciplinske komisije, če jo imajo tozdi v okviru DO).

V IMP-ju smo pripravam na

volitve posvetili primerno pozornost in jih usklajevali tudi v okviru sozda — politično (preko koordinacijskega odbora sindikata) in strokovno (na posvetu vodij kadrovskih služb). Na obeh sestankih so ugotovili, da so bile priprave na volitve dobro načrtovane in tečejo v redu.

Delavski sveti tozgov in delovnih organizacij so že pred časom razpisali in opravljena je tudi že večina kandidacijskih konferenc.

V tej številki objavljamo tudi osnutek SKLEPA O RAZPISU volitev, ki ga bo sprejel sozdov delavski svet. Poudarjamo, da je to osnutek sklepa, ker smo morali gradivo oddati v tiskarno pred sejo. Če bodo pri glasovanju sprejete kakršne koli spremembe, bo sozdova Pravna služba o njih pravočasno obvestila ustrezne službe delovnih organizacij.

OSNUTEK

Na podlagi 16., 24. in 32. čl. statuta SOZD IMP ter 92. in 100 čl. sam. sporazuma o združitvi v Interno banko IMP je delavski svet SOZD IMP na svoji ... redni seji dne ... sprejel naslednji

Sklep o razpisu volitev

I

Delavski svet SOZD IMP razpisuje volitve delegatov v:

1. delavski svet SOZD IMP
2. svet samoupravnih delavske kontrole SOZD IMP
3. zbor Interne banke IMP
4. odbor samoupravnih delavske kontrole Interne banke IMP

S tem sklepom daje delavski svet SOZD IMP pobudo delavskim svetom vseh temeljnih in delovnih organizacij ter delovnih skupnosti v sestavi SOZD IMP, da razpišejo volitve v svoje organe upravljanja in druge organe (samoupravne delavske kontrole, disciplinske komisije). Obenem delavski svet SOZD IMP priporoča, da družbenopolitične organizacije in pristojni organi uskladijo volilna pravila za izvolitev novih delegatov organov upravljanja in drugih organov z volilnimi pravili za izvolitev članov delegacij skupščin DPS in SIS (odlok o razpisu splošnih volitev... Ur. list SRS št. 1/86).

II

Volitve bodo v četrtek, 13. marca 1986.

Volilna pravila se opravljajo na način in v rokih kot je razvidno iz posebne razpredelnice, ki je sestavni del tega sklepa.

III

Izhajajoč iz I tč. tega sklepa delavci IMP volijo delegate neposredno in tajno in sicer:

1. 41 delegatov in njihovih namestnikov v delavski svet SOZD in to: — vsaka enovita DO, TOZD in delovna skupnost po enega delegata in enega namestnika;
2. 15 delegatov v svet samoupravnih delavske kontrole SOZD in to: — delavci vsake delovne organizacije (skupno vse TOZD in delovna skupnost DO) po enega delegata;
3. 32 delegatov in njihovih namestnikov v odbor samoupravnih delavske kontrole Interne banke IMP in to: — vsaka članica (TOZD in EDO) po enega delegata in enega namestnika.
4. 14 delegatov v odbor samoupravnih delavske kontrole Interne banke IMP in to: — delavci vsake delovne organizacije (vendar brez delovne skupnosti DO) po enega delegata.

Delavski svet opozarja organizacije sindikata, da za delegate ne kandidirajo delavcev, ki so bili že dvakrat zapored izvoljeni v isti organ.

IV

Volilni postopek izvede volilna komisija v sestavi:

1. ILA ZUPANČIĆ predsednica
2. MARTIN KOSMINA namestnik predsednika
3. IRENA ŠVAB tajnik
4. TONE ŠTRUS namestnik tajnika
5. GOJKO USENIK član
6. PRIMOŽ ZUPANČIĆ namestnik člana

Volilna komisija: — skrbi za zakonitost in pravočasnost izvedbe volitev — usklajuje postopek volitev delegatov v organe upravljanja in druge organe SOZD IMP in Interne banke IMP, — ugotavlja in razlaša volilne rezultate, — poroča delavskemu svetu SOZD in zboru Interne banke IMP o izidu volitev.

V

Volilne imenike za vsako TOZD, delovno skupnost in enovito delovno organizacijo pripravi služba za elektronsko obdelavo podatkov v delovni skupnosti SOZD v dveh izvodih, najkasneje do 3. 3. 1986.

Komisija za sestavo volilnega imenika v EDO, TOZD in delovnih skupnostih preverja in event. dopolnjuje volilne imenike, preden jih objavi.

VI

Roki za izvedbo posameznih volilnih opravil začno teči od dneva sprejetja tega sklepa.

VII

Ta sklep se objavi v IMP Glasniku oz. na oglasni deski v vsaki EDO, TOZD in delovni skupnosti.

Pismeni odpravek tega sklepa se vroči predsedniku Koordinacijskega odbora sindikata SOZD IMP, predsedniku, tajniku in članu volilne komisije ter vodji službe za elektronsko obdelavo podatkov.

Predsednik DS SOZD IMP: IZTOK MUNIH

Livarjeva gradnja lepo napreduje

Livar je od lanskega decembra do začetka februarja postavil proizvodno halo s približno 1500 kvadratnih metrov površine, pri čemer gre za rekonstrukcijo in samo delno novogradnjo, za katero je začel pripravljati dela že pred gradbenim dovoljenjem, ki ga je dobil novembra.

Opravljen je rekonstrukcija transformatorske postaje. Do zaključka gradnje, ki ga predvidevajo v tretjem četrtletju letošnjega leta, pa bo potrebnega še veliko dela pri usklajevanju zmogljivosti in ohranjanju proizvodnje ter zagotavljanju nemotenega dela izvajalcev gradnje, je povedal Livarjev direktor Andrej Rode.

Rekonstrukcija te proizvodne hale obsega montažo nove talilne srednjefrekvenčne indukcijske peči, postavitev nove kaluparske linije, uvedbo kvantometra za ugotavljanje kemične analize surovin z računalniškim vodenjem korekcije taljenja, rekonstrukcijo priprave peska in tehnološko ureditev posameznih faz proizvodnega procesa.

Z novo investicijo nameravajo močno prestrukturirati proizvodnjo predvsem na odlitke iz nodularne litine in pa odlitke iz sive litine višjih zahtev.

Z novo tehnologijo bodo zmanjšali delež fizičnega dela — to pomeni, da računajo z enakim številom de-

lovnihi mest, kot jih imajo sedaj. Večje število delovnih mest bo potrebno v talilnici, brusilnici, čistilnici in kontroli.

Livar je za novo proizvodno halo nabavil iz uvoza indukcijsko peč, kaluparsko linijo, kvantometer in še nekaj manjših strojev, vsa druga oprema pa je domača.

Predračunska vrednost te investicije je 2,09 milijarde dinarjev, od katerih je približno 20 odstotkov Livarjevih lastnih sredstev, 25 odstotkov združenih sredstev na nivoju sozda in izven sozda, 30 odstotkov je delež Ljubljanske banke, 25 odstotkov pa delež mednarodnega kredita (IFC).

Vse gradbene projekte za to investicijo je izdelal Projektivni biro SGP-ja, vse projekte instalacij IMP, tehnološki del projektov pa novogoriški Gostol.

Glavni izvajalec gradbenih del je SGP Grosuplje s podizvajalci IMP-jevimi ozdi (Ov, Klima montaža, Elektromontaža) in Gostol Nova Gorica.

M. P.

Osnutki planov do konca februarja

V tozdi in delovnih organizacijah morajo biti osnutki srednjeročnih planov za obdobje 1986 do 1990 pripravljeni najkasneje do 28. februarja. Tak sklep sta sprejela sozdova Komisija za planiranje in sozdov strokovni kolegij. V sozdovi Planski službi ugotavljajo, da v vseh tozdihih osnutke planov pospešeno pripravljajo. Še največ težav je v nekaterih novonastalih enovitih delovnih organizacijah, kjer so po reorganizacijah ostali brez kadrov za področje planiranja. L. J.

Novice iz Iraka na 9. strani

Spet so nas razveselili naši so-delavci, ki delajo v Iraku, saj so nam v januarju poslali precej pošte. Tako imamo v tej številki celo stran novic iz Iraka. Če vas zanimajo, pogledajte na 9. stran in brali boste lahko, kako IMP-jevci delajo in živijo v Iraku! Predstavljena sta dva projekta, objavljam kratek zapis o silvestrovanju na Abu Greibu, posebna novica pa je, da so v Bagdadu odprli slovensko šolo za otroke naših delavcev. O tem, kako je v tej slovenski šoli tako daleč od domovine, piše učiteljica Mojca Mandelj, svoje vtise pa so nam poslali tudi šolarji, ki se jim še posebej zahvaljujemo.

Novi znak na strehi, a kdaj še drugje?

Na terasi sozdove poslovne zgradbe na Titovi 37 delavci oieiskega El-monta 14. januarja montirali novi znak IMP-ja, starega pa so sneli 23. januarja. Z namestitvijo novega znaka je sozd zadostil obvezi iz Pravilnika o celotni grafični podobi IMP-ja, ki je bil sprejet na 2. redni seji sozdovega delavskega sveta 1. junija 1984.

Novi IMP-jev znak na sozdovi zgradbi, je stal okoli milijon dinarjev. Obrnjen je proti Železniški postaji in Masaričkovi cesti — to je območje, ki je najbolj prometno, od koder je najbolj viden.

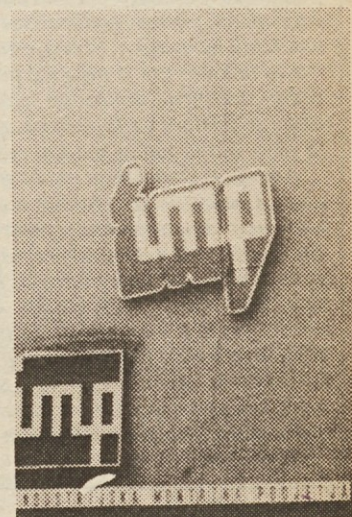
Znak je izdelal Elmont Bled kot najugodnejši ponudnik. Dobavni rok za znak je bil približno 45 dni.

Znak je največje predvidene dimenzije — visok tri metre. Osvetljen je z argonskimi svetlobnimi cevmi na stalno svetlobo. Je zaprt, svetlobne cevi pa so v njem. Hrbtna stran in bočne strani znaka so iz pločevine, čelna stran pa je iz belega pleksi stekla, na katerem je stilizirana senca znaka v IMP-jevi barvi.

Novi znak je izdelan tako, da ga bo mogoče v primeru adaptacije 7. nadstropja (to namerava tozd Projektivni biro realizirati še letos) prestaviti na novo streho.

Podoben znak je Elmont že izdelal za novo tovarno ruškega tozda Alehrom. Novi znak je že naročil tudi koprski tozd Montaža, ki ga namerava ta mesec tudi montirati. Prav bi

bilo, če bi te zgleda posnemale tudi druge IMP-jeve organizacije. Zato smo se ob tej priložnosti vprašali, kako uresničujemo Pravilnik o celotni grafični podobi IMP. O tem lahko berete na 8. strani.

Vabimo vas na seminar o obveščanju!

Naj vas še enkrat spomnimo: V torek, 18. februarja bo Odbor za obveščanje organiziral seminar o obveščanju!

Če vas zanima obveščanje, posebej še nove tehnologije, vas pričakujemo. Najprej nam bo vodja Centra za razvoj obveščanja pri Delavski enotnosti Dušan Rebolj predaval o sodobnih sredstvih obveščanja v ozdih, nato nam bo vodja IMP-jeve Službe za elektronsko obdelavo podatkov Gabriel Erzin opisal naš računalniško podprti informacijski sistem, ogledali pa si bomo tudi računalniško opremo, ki je vgrajena na Titovi 37.

V okviru tretje teme se bomo pogovorili o vsebini Glasnika in o vsem drugem, kar vas morda zanima v zvezi z našim časopisom.

Še enkrat: Seminar bo v torek, 18. februarja v sejni sobi IMP, Ljubljana, Titova 37, tretje nadstropje.

Vabljeni.

ODBOR ZA OBVEŠČANJE

Kakšni bodo letos osebni prejemki iz sklada skupne porabe?

Predlog regresov in jubilejnih nagrad

Sestavni del vsakoletnega sozodnega plana so tudi predlogi za višino osebnih prejemkov, ki se plačujejo iz sklada skupne porabe. Ker je to zadeva, ki vsakogar zanima, objavljamo predlog, ki ga je pripravila sozdova Planska služba in bo v predlogu Sozodnega plana za leto 1986. Opozarjamo, da končno število določijo delavski sveti tozdov in delovnih skupnosti — seveda z željo, da bi ostali v IMP-ju čim bolj enotni pri določanju višine teh prejemkov.

PREDLOG VIŠINE OSEBNIH PREJEMKOV V LETU 1985 IZ SSP

1. Regres za letni dopust — neto	zaposleni	otroci
— do 38.000	22.000	5.000
— od 38.001 — 50.000	19.000	4.000
— od 50.001	16.000	3.000
2. Jubilejne nagrade — neto		
— 10 let	30.000 din	
— 20 let	45.000 din	
— 30 let	60.000 din	
— življenjski jubilej 50 let	25.000 din	
3. Nagrade ob upokojitvi — neto		
— do 10 let v IMP	100.000 din	
— nad 10 let v IMP	150.000 din	
4. Regres za prehrano		
I. kvartal	6.000 din	
II. kvartal	7.000 din	
III. kvartal	8.000 din	
IV. kvartal	9.000 din	
5. Nagrade med praktičnim delom študentov in dijakov mesečno		
— srednja šola	14.000 din	
— višja šola	20.000 din	
— visoka šola	26.000 din	

Plansko-analitska služba

Ljubljana, 23. 1. 1986

Tudi od gnilih kapitalistov se lahko učimo

Kako počivajo Danci?

»Nekaj gnilega je v deželi Danski!«, smo včasih slišali, pa sem si zadal nalogo, da zvem resnico od nekoga, ki je tam bil. In po mnogih letih se je to tudi zgodilo. Našel sem moža, ki je delal na Danskem krajši čas, spoznal pa marsikaj tistega, kar negira tisti izraz na začetku članka. Mislim, da bi lahko tisto »gnilo« brez ugovora prenesli v našo sredino.

Pustimo tisto, kar pri nas na njivah zgnije tudi zaradi nepravilne snega pospravljanja pridelkov! Mi lepo tisto »gnilo« z Danskega prenesimo v našo delovno sredino, v naš delovni čas in izkoriščenost le-tega!

Če je veliko izdelanega, dobro in pravočasno, potem se govori, bo tudi v redu prodano, doma ali v tujini. Da pa je važna tudi konkurenčnost izdelka, je vsak dan bolj res. Da je to možno doseči, mora biti tudi nek delovna disciplina (čeprav tale beseda ne gre dobro v ušesa — nedelavnim, tako je in mora biti!).

Naš delovni čas se razlikuje od mnogih po svetu, pa tudi od Dancev, kjer delajo takole: po dveh urah dela, deset minut odmora, po štirih urah trideset minut odmora in po šestih urah spet deset minut odmora. Torej imajo v osmih urah dela kar petdeset minut odmora. Torej so na boljšem kot mi. Toda v teh treh odmorih gredo na WC, pokadijo (takih imajo zelo malo), popijejo kavo (tudi na hladnejšem severu jo cenijo), pa malo klepetajo in nazaj na delo. Pri nas seveda nimamo takega režima, imamo en uradni odmor, ki pa ga podaljšujemo, pijemo, kadimo, se razgovarjamo, kadar koga prime. A tudi takih ne manjka, ki imajo zadnjice na školjki in berejo — šport.

Kaj in kako vse je mogoče pri nas obračati delovni čas, pa ga še vedno statistično dokazano izrabljamo le polovico, ostala »odsotnost« se prišteva v subjektivne, zdaj objektivne vzroke. Eh, izgovori se dajo vedno najdi, majhni rezultati se ne upirajo.

Ampak ti Danci nam gredo spet lahko na živce s svojim obnašanjem. Imajo namreč pravilo, recimo ob 6. ali 14. uri na svojem delovnem mestu, ob stroju, v pisarni, a si ob zaključku dela še privoščijo pravico, da pet minut prej zapustijo svoje delovno mesto, to z žigovanjem kartic tudi potrdijo. In pogledajte, kar 55 minut v osmih urah niso delali. Toda ostalih 425 minut so delali, bi rekli, »kot urca«. In jim je kdo »fovš«, da smejo samo tako malo časa delati, pa še večkrat boljšo plačo imajo od nas in pridejo turizem k nam igrati, mi pa tja ne gremo — pa ne iz spoštovanja domače dežele, ampak zato, ker ni dovolj fickov, razen izjem, bi rekli.

Pa mislite, da bi danski način nam ne koristil — s plačami vred? FRAN VODNIK

Nekaj le razume

— Kako pa ti razumeš formulo za izračun plače?
— Vem le to, da vedno premalo dobim...

Natečaj za propagandna gesla!

Odbor za obveščanje skupaj s Propagando razpisuje natečaj za zbiranje gesel za propagiranje IMP-jeve dejavnosti.

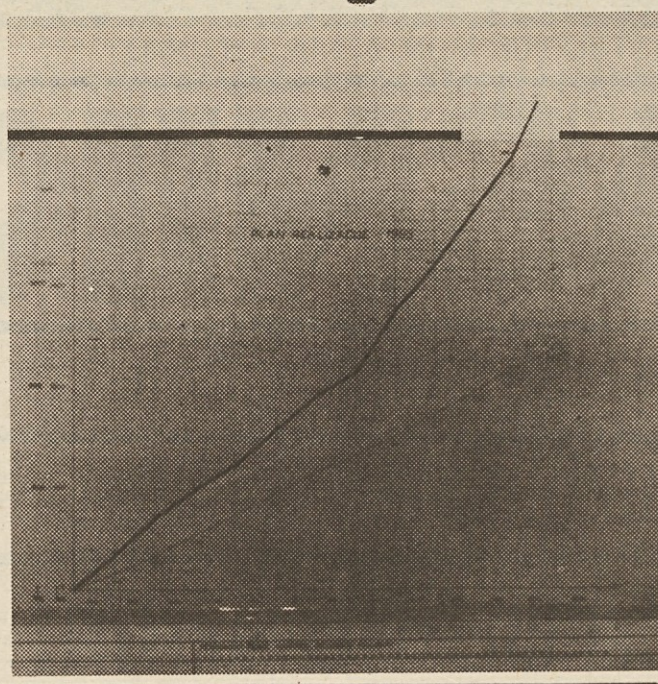
Gesla pošljite v uredništvo IMP Glasnika, Liko-zarjeva 6, Ljubljana. Upoštevali bomo vsa tista gesla, ki jih bomo prejeli do vključno 20. marca letos!

Tri najboljše gesla bo Odbor za obveščanje nagradil s po 1.500 dinarji. Poleg tega pa Propagandna služba obljublja avtorjem honorar za vsa gesla, ki jih bodo uporabili v propagandnih akcijah.

Pomagajte s svojimi idejami za učinkovitejše propagiranje IMP-jeve dejavnosti!

Ni karikatura

Rebalans grafikona

V letu 1986 je večina naših tozdov dobro poslovala. Na sliki je grafikon, na katerem so v tozdu Trata Avtomatika vestno beležili izpolnjevanje plana in kot vidimo, so morali decembra tabeli dodati listek, da so lahko prikazali končni rezultat.

Tabela fakturirane realizacije, ki jo objavljamo spodaj, pa kaže, da Avtomatika ni edini tozd, ki je krepko presegel svoj plan. Imamo kar precej organizacij, ki so dosegle indeks rasti fakturirane realizacije 200 in celo več. Seveda fakturirana realizacija ne pove vsega o poslovanju, za dokončno oceno poslovanja bo treba počakati analize zaključnih računov. Upamo, da bodo tudi indeksi rasti dohodka skladov in osebnih dohodkov vsaj približno tako dobri kot rast fakturirane realizacije.

V tej številki objavljamo tudi podatke o lanskem izvozu. Vidimo, da smo v IMP-ju načrtovane obveznosti izvoza presegli za 10 odstotkov. Tudi to je dober podatek. L.J.

Fakturirana realizacija v letu 1986

Real.	Plan (v 10 ³ din.)		Izvršitev				Indeks izvršitve		
	1985	za 12 mes.	december	12 mes. 1985	12 mes. 1984	letni plan	plan za mes.	izv. 1985	1986
TOZD	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. OV	2.725.000	276.927	392.602.031	3.134.070.246	1.544.393.015	115	142	203	217
2. KM	1.012.300	95.904	110.150.554	1.329.578.972	611.347.654	131	115	217	203
3. MK	1.223.850	110.100	118.158.051	1.317.202.816	649.299.524	108	107	203	157
— SD	16.380	1.808	1.762.658	16.129.934	10.306.270	98	97	157	206
PROMONT	4.977.530	484.739	622.673.294	5.796.981.968	2.815.346.463	116	128	206	176
4. MM	2.402.200	237.800	302.462.656	3.049.719.310	1.732.361.915	127	127	176	207
5. IB	83.500	7.300	23.772.423	108.034.544	52.203.314	129	326	207	191
6. PROJ	121.000	14.200	27.169.496	120.329.551	70.252.394	99	191	171	130
7. EKO	870.398	101.798	90.195.520	817.082.362	627.913.714	94	89	130	165
PMI	3.477.098	361.598	443.600.095	4.095.165.767	2.482.731.341	118	123	165	215
8. EM	1.430.000	135.552	151.571.456	2.234.570.447	1.040.761.898	156	112	215	243
— brez izvoza	1.350.000	127.569	140.272.766	1.965.161.268	807.208.261	146	110	243	211
9. DVIG	860.840	59.400	231.318.774	1.093.934.307	352.192.445	127	389	211	171
10. TEN-E	1.450.000	145.200	77.783.868	1.337.551.192	782.659.875	92	54	171	196
11. TEN-T	990.000	93.400	184.143.828	1.255.167.121	713.976.217	127	196	176	168
—12. ISO	760.000	72.442	94.772.144	842.662.123	503.004.780	111	132	168	234
— CK	116.750	11.667	23.292.868	139.366.336	59.667.675	119	210	234	200
EMOND	5.607.590	516.305	762.882.938	6.903.251.526	3.451.262.890	123	148	200	208
KLIMAT	1.950.000	236.361	308.245.637	2.062.691.949	992.846.554	106	130	208	221
TIO	1.304.000	145.300	302.071.271	1.612.042.527	729.612.933	124	208	221	182
13. BLISK	1.020.000	102.623	108.810.630	946.351.463	521.231.062	93	106	182	122
14. KMP	3.305.862	214.548	140.000.000	2.113.617.681	1.728.110.610	64	65	122	136
PANONIJA	4.325.862	317.471	248.810.630	3.059.969.144	2.249.341.672	71	78	136	195
15. TRATA-A	1.600.000	128.100	249.181.772	2.444.035.463	1.017.400.667	153	195	240	240
16. TRATA-C	1.200.000	96.000	216.724.309	1.956.250.770	815.040.580	163	226	240	240
17. ITAK	800.000	48.000	103.941.431	1.075.257.007	448.659.467	134	217	240	177
18. SKIP	1.100.000	49.500	168.724.828	1.319.393.901	743.565.043	120	341	177	225
IKO	4.700.000	321.500	738.572.340	6.794.937.141	3.024.665.754	145	230	225	217
19. LSNL	2.465.725	189.540	240.073.349	2.628.955.661	1.209.858.007	107	127	217	194
20. TA	931.435	72.180	64.678.971	950.490.517	488.928.526	102	90	194	167
21. VIPO	341.778	30.235	50.438.710	361.302.188	216.726.317	106	167	167	198
22. LBK	816.222	64.269	46.809.635	795.829.257	401.300.423	97	73	198	204
LIVAR	4.557.158	356.124	402.000.665	4.736.577.623	2.316.813.273	104	113	204	188
23. IP	1.646.047	149.243	290.951.700	2.284.381.768	1.214.850.098	139	195	188	162
24. MP	823.645	64.739	100.576.624	1.001.490.211	618.814.749	122	155	162	179
KLIMA	2.463.692	213.982	391.528.324	3.285.871.979	1.833.664.847	133	159	179	54
25. INŽ	322.317	27.117	14.692.926	219.358.673	185.929.043	68	54	118	210
26. MARK	210.092	16.392	29.459.349	269.132.106	126.039.283	126	156	210	202
27. PB	444.000	45.200	65.007.859	371.561.051	184.057.725	84	144	202	183
28. ZAST	557.613	55.713	87.536.505	546.749.709	298.517.518	98	157	183	220
29. ALCH	581.076	76.176	106.662.210	633.721.744	288.080.031	109	140	220	221
30. IC	76.976	7.076	10.578.845	70.839.786	32.037.156	100	150	221	189
IZIP	2.186.074	230.174	313.937.694	2.107.363.069	1.114.660.756	96	136	189	146
— PD	37.000	2.100	132.215	39.341.194	26.907.111	106	7	146	192
IMP	35.564.004	3.186.354	4.534.455.103	40.494.193.887	21.037.858.597	114	142	192	

IMP-jev izvoz v letu 1986

Izvoz	Izvoz storitev				Blagoni izvoz				Izvoz skupaj				% izvoza fakt. real.
	let. plan neto	izvršitev		% izv.	letni plan	izvršitev		% izv.	letni plan	izvršitev		% izv.	
		dec.	12 mes.			dec.	12 mes.			dec.	12 mes.		
TOZD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. OV	11.000	3.611	73.494	668	2.500	515	2.833	-	13.500	4.127	70.661	523	2,25
2. KM	11.000	3.231	39.013	355	-	-	1.892	-	11.000	3.231	40.905	372	3,07
3. MK	6.500	3.711	15.213	234	60.000	1.044	123.850	206	66.500	4.754	139.063	209	10,55
4. MM	55.000	6.235	24.935	45	45.000	132	59.906	133	100.000	6.367	84.841	85	2,78
5. IB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. PROJ	1.500	695	2.566	171	5.000	-	8.605	172	6.500	695	11.172	172	9,28
7. EKO	6.460	1.260	11.477	178	3.740	-	14.700	393	10.200	1.260	26.177	257	3,20
8. EM	42.000	7.895	33.717	80	80.000	2.794	444.028	555	122.000	10.689	477.746	392	21,37
9. DVIG	5.200	615	2.451	47	75.000	4.223	9.325	12	80.200	4.838	11.776	15	1,07
10. TEN-E	-	527	2.580	-	109.000	-	3.103	3	109.000	527	5.683	5	0,42
11. TEN-T	-	-	-	-	320.000	-	237.597	74	320.000	-	237.597	74	18,92
12. ISO	3.000	53	2.405	80	75.000	668	12.106	16	78.000	615	14.511	19	1,72
DS DO	-	209	743	-	-	-	-	-	-	209	743	-	0,53
KLIMAT	-	308	781	-	215.000	16.465	192.512	90	215.000	16.774	193.293	90	9,37
TIO	-	-	185	-	140.000	42.136	195.058	139	140.000	42.136	195.243	139	12,11
13. BLISK	-	854	4.218	-	-	-	-	-	-	854	4.218	-	0,44
14. KMP	-	-	-	-	247.402	-	-	-	247.402	17.328	425.068	172	20,11
15. TRATA-A	-	-	-	-	80.000	4.440	54.183	68	80.000	4.440	54.183	67	2,21
16. TRATA-C	-	-	-	-	40.000	1.573	23.163	58	40.000	1.573	23.163	58	1,18
17. ITAK	-	-	-	-	20.000	-	173	1	20.000	-	173	1	0,01
18. SKIP	-	-	-	-	20.000	-	-	-	20.000	-	-	-	-
19. LSNL	-	-	-	-	557.850	27.668	579.148	104	557.850	27.668	579.148	104	22,02
20. TA	-	-	-	-	102.510	3.956	117.072	114	102.510	3.956	117.072	114	12,31
21. VIPO	-	-	-	-	8.200	-	4.215	51	8.200	-	4.215	51	1,16
22. LBK	-	-	-	-	154.000	14.693	244.994	159	154.000	14.693	244.994	159	30,78
23. IP	-	-	-	-	45.000	259	36.900	82	45.000	259	36.900	82	3,03
24. MP	14.000	377	6.695	48	14.000	-	3.334	24	28.000	377	10.028	36	1,62
25. INŽ	210.000	10.508	89.722	43	-	3.583	120.451	-	210.000	14.091	210.173	100	95,81
26. MARK	-	-	-	-	17.000	-	-	-	17.000	-	-	-	-
27. PB	274.400	11.126	174.313	64	-	-	-	-	274.400	11.126	174.313	64	46,91
28. ZAST	-	-	-	-	6.900	-	4.851	70	6.900	-	4.851	70	0,88
29. ALCH	-	-	-	-	38.000	3.962	13.478	35	38.000	3.962	13.478	35	2,12
30. IC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DS DO	-	9.583	28.399	-	-	-	-	-	-	9.583	28.399	-	-
IS SOZD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IMP	640.060	60.691	512.907	80	2.481.102	144.921	2.926.880	118	3.121.162	205.612	3.439.787	110	7,49

Poročilo Službe za elektronsko obdelavo podatkov

IMP se povezuje s terminalnsko računalniško mrežo

Ob koncu leta je bilo v Seopu zaposlenih 27 delavcev. Od tega jih ima 7 viko izobrazbo, 4 višjo, ostali pa srednjo oziroma nepopolno srednjo. Delo poteka v treh izmenah za oba sistema tako Delta kot tudi IBM. Delovni čas na računalniku se začne ob 6.00 zjutraj za obdelave preko terminalov in se konča ob 16. oz. 17. uri popoldne. V primerih posebnih zahtev se ta zaključek delovnega dne podaljša. V Seopu trenutno upravljamo z dvema sistemoma Delta 4785/4780, enim sistemom IBM S 3/10 in enim mikroročunalnikom IBM AT. Vsega tega je v upravljanju tudi zelo velika komunikacijska mreža. O sami mreži bo kasneje nekoliko več povedanega.

Opravljen delo v letu 1985.

Leto 1985 je bilo za Seop in službo za poslovno organizacijo (SPO) izjemno naporno, razgibano in plodno. Obravnavano problematiko lahko razdelimo na vsebinsko-programске naloge, tehnične naloge in uvajalne naloge. Vsebinsko-programске naloge so bile v definiciji vsebine aplikacij, definiciji dela podatkovne baze za te aplikacije, definiciji samega operativnega poteka dela na aplikaciji in programiranju, testiranju in uvajanju aplikacij na toz, so bile določene za start. Teh aplikacij, ki so bile v letu 1985 tako pripravljene in dane v obdelavo pa je veliko, se posebej, če upoštevamo, da smo v letu 1985 opravili tudi start na zelo širokem kompleksu obdelav na veliko toz. Aplikacije, ki so bile v letu 1985 razvite, testirane in v zadnjem kvartalu dane v uporabo toz so bile naslednje:

1. Aplikacija vodenja proizvodnje (razporeditev predmetov dela, vodenje kosovnic in tehnoloških postopkov, rezervacije materialov) za industrijsko proizvodnjo.

2. Aplikacija prodajnega poslovanja s povezavo z računovodskim poslovanjem, brez ponovnega vnašanja dokumentov in računalniškim izpisom dokumentacije.

3. Aplikacija nabavnega poslovanja s povezavo z računovodskim poslovanjem, brez ponovnega vnašanja dokumentov in računalniškim izpisom dokumentacije.

4. Aplikacija materialnega poslovanja s povezavo z računovodskim poslovanjem, brez ponovnega vnašanja dokumentov in računalniškim izpisom dokumentacije.

5. Aplikacija vodenja saldakona in glavne knjige v povezavi s predhodno omenjenimi aplikacijami in računalniškim izpisom virmanov za načrta.

6. Aplikacija obračuna osebnih dohodkov z obračunom delovnih nalogov za potrebe obračuna osebnih dohodkov.

Vse te aplikacije so bile končane v letu 1985 in ob koncu leta pripravljene za delo na toz, ki so bili predvideni za start v letu 1986 z datumi 1. 1. 1986. Tehnične naloge smo moramo razdeliti na nekaj področij:

Zagotovitev delovanja sistemov v adaptaciji prostorov. Po planu te bi adaptacija bila gotova v 3 in 4 mesecih, dejansko pa je trajala z manjšimi prekinitvami 10 mesecev z omenjenimi posledicami za normalno delo računskega centra. V času nedelovanja IMP-jevega sistema delta je bilo treba pripraviti komunikacije za delo na drugem sistemu, prav tako pa omogočiti na tem sistemu delo tako že priključnim uporabnikom, kakor tudi delavcem Seopa. To je v veliki meri uspelo in rezultat je ta, da so vsi že priključni uporabniki delali, prav tako pa rezultati razvitih aplikacij kažejo, da je bil razvoj, kljub omenjenim možnostim dela zelo uspešen.

Druge velike naloge pa je bila **postavitve terminalnske mreže in priključitev terminalov na oddaljenih lokacijah.** Terminali so bili ob koncu leta 1985 priključeni na naslednje lokacije in toz:

— DO Iko na lokaciji Jožeta
— DO Ika 479 v januarju 1986,
— DO Promont na lokaciji Pot k jamišču,
— DO Emond na lokaciji Voj-

— DO Klimat na lokaciji Voj-

— DO Promont na lokaciji Voj-

— DO Livar na lokaciji Ivančna

— DO PMI na dveh lokacijah v

— DO Panonija na lokaciji v

— DO TIO na lokaciji v Idriji,

— DO Izip na lokaciji v Ljubljani.

Na vseh teh lokacijah je trenutno priključeno 68 videoterminalov in 13

matičnih tiskalnikov. Poleg tega je bilo in je še tehnično vprašanje zagotavljanja obdelav v letu 1986 premajhen prostor na diskovnih površinah, kajti po vseh izračunih je potreben diskovni prostor za normalno delovanje vseh aplikacij najmanj 6 gigabytov prostora, od česar pa smo trenutno še precej daleč.

Uvajalne naloge pa so v neposredni zvezi s šolanjem uporabnikov. Šolanje uporabnikov je potekalo intenzivno v zadnjem kvartalu leta 1985 in sicer v prostorih DO Iskra Zorin, Tozd Caop teoretični del in v prostorih Seop, praktični del. V letu 1985 je bilo pripravljenih več seminarjev za uvajanje računalniških aplikacij na več področjih in več toz. Pripravljeni so bili naslednji seminarji:

— seminar za vodenje računovodstev,

— seminar za saldakontiste in bilanciste (3 ponovitve),

— seminar za delavce kadrovskih in obračunskih oddelkov (2 ponovitve),

— seminar za tehnologe (4 ponovitve),

— seminar za referente in tehnologe (3 ponovitve).

Seminarje so vodili v okviru izobraževalnega centra delavci Seop in SPO. Na vseh seminarjih je bilo 300 delavcev, ki so v povprečju dokaj dobro obvladali delo v aplikaciji po končanem seminarju. Samo šolanje je bilo za delo Seop in SPO zelo naporno, kajti v tem času praktično ni bilo možno delo na razvoju in testiranju aplikacij. Pokazalo pa se je nekaj drugega, namreč to, da zahteva uvajanje integralnega informacijskega sistema. Tudi bolj celovito poznavanje poslovnega procesa v toz, kakor tudi veliko večjo mero zavzetosti na nivoju vodij kot je bilo to razbrati iz rezultatov šolanja. Ta segment seveda ni obvladljiv iz vidika Seop, vendar je pri uspešnem delu aplikacije zelo pomemben.

Strojna oprema, s katero trenutno razpolaga IMP v okviru Seopa, je naslednja:

— 1 računalnik delta 4780 s 4000 MB glavnega spomina

— 2 tračni enoti

— 2 tiskalnika 600 LIN/min.

— 6 diskovnih enot s kapaciteto 256 MB in pripadajočimi kontrolnimi enotami

— 39 video terminalov

— 3 tiskalniški terminali

— 1 računalnik delta 4785 z 4.000 MB glavnega spomina

— VAX-Cluster konfiguracija za 2 sistema (SC008, 2 x CI 780, kabli)

— sistem za krmiljenje diskov VAX-SLUSTER HSC 50

— 2 diskovni enoti s kapaciteto 456 MB

— 60 videoterminalov

— 20 tiskalniških terminalov

— 1 par 16 kanalnih statističnih multiplexerjev

— 3 pari 8 kanalnih statističnih multiplexerjev

— 5 parov sinhronih modemov

— 6 parov asinhronih modemov

— 3 multiplexi 8-kanalni

— 15 multipadi/multiplexi 8-kanalni

— 17 multipadi/multiplexi 16-kanalni

— 4 multixwitch 8-kanalni

— 2 modema CDB 19200

— 10 modemov GH 2089 M

— 10 modemov GH 2088

— 18 modemskih omar

— 180 tokovno-napetostnih pretvornikov

— 250 ustreznih kablov

Vsa navedena računalniška oprema je že instalirana, prav tako pretežni del komunikacijske opreme. Čeprav do polne funkcionalne uporabe vse opreme še ne more priti, kajti manjkajo nekateri pomembni segmenti. Eden izmed njih je že omenjena kapaciteta diskovnih površin in naprave za njihovo vodenje.

Programi za delo končnih uporabnikov.

Za delo končnih uporabnikov je pripravljenih 150 ažuriranih programov, to je programov, ki spreminjajo vsebino podatkov v datotekah in več kot 500 pregledanih programov, ki posredujejo pregled na ekran ali na papir. Poleg tega so tu še programi za krmiljenje pripravljanja uporabnikov, programi za krmiljenje izpisov, obsežen segment programov za vodenje baze podatkov, programi za obnovitev in restavracijo baze podatkov, skupina programov za obnovitev in restavracijo baze podatkov, skupina programov za sistemsko delo in tako naprej. Posebej ločimo od tega programe za nadzor, restavracijo in nastavitve mreže.

Potrebno je poudariti, da je večji del programov koncipiran, razvit in

narejen v Seop, kar je seveda velika prednost pri vzdrževanju, kajti standardni software je zaenkrat v Sloveniji in Jugoslaviji, pa čeprav za določen tip računalnikov; še iluzija. V zadnjem času imamo največ dela na aplikaciji za obračun osebnih dohodkov, tako zaradi prenosa na nove računalnike, kakor zaradi priprav na prehod na novi sistem obračuna osebnih dohodkov. Aplikacija obračuna osebnih dohodkov na novem računalniku po starem sistemu je že preizkušena za režijske delavce in industrijske norme, januarski obračun bo preizkusni kamen tudi za montažne norme. Februarski obračun pa bo preizkusni kamen tudi za obračun po novem sistemu, vendar zaenkrat samo poizkusno. Na novem sistemu bo možna boljša kontrola podatkov na kraju samem, boljša kontrola nad vnešenimi podatki pred začetkom in predvsem manjša raznolikost pri posameznih ad hoc variantah, ki se sedaj pojavljajo praktično vsak mesec in jim je Seop v posameznih primerih zelo težko kos. V nadaljevanju bo aplikacija povezana tako s proizvodnim informacijskim sistemom, kakor tudi z računovodskim, tako da bo tudi ta aplikacija vključena v integralni informacijski sistem.

Problemi, s katerimi se srečujemo v tem obdobju, so raznoliki in nekateri zelo težki in s tem tudi zelo moteči za normalno delo in uvajanje računalniške podpore obdelave na posamezni toz. Prvi problem se je pojavil že pri združevanju sredstev za nabavo opreme, ki je kasnilo za približno leto dni, kar je povzročilo zamudo in podražitve tako pri nabavi opreme, kakor tudi pri adaptaciji prostorov.

Sama adaptacija je trajala namesto predvidenih 3 in pol mesecev celih 9 mesecev, kar je seveda zelo negativno vplivalo na delo uporabnikov in razvoj aplikacij. Dobava opreme in sestavnih delov za povezovanje mreže se je normalizirala koncem leta 1985, tako, da se je stanje v januarju 1986 normaliziralo. Do takrat pa so bile v veljavi različne omejitve v delu uporabnikov. V januarju je bila tudi vključena naprava za stabilno napetost v primeru nihanja in/ali izpada električne napetosti, tako da se je normaliziralo tudi delovanje mreže.

Glavni problemi, ki bodo še nekaj časa prisotni, pa so tiskanje na lokacijah, ki danes ni zadovoljivo in katerega problem se rešuje, dalje nepovezanost in premajhne diskovne kapacitete sistemov delta, kar je rešljivo z dodatno nabavo diskovnih kapacitet in povezovanjem sistemov delta v cluster konfiguracijo, kar bo možno šele ob uvedbi kopabilnih naprav in sistemskih programov verzije 1.4, za bazo podatkov in 4.2 ali več za operacijski sistem. Na uporabniških lokacijah pa je in bo glavni problem organizacijsko-vsebinskega značaja, kajti delavci na toz bodo morali bolj kot dosedaj razumeti celovitost poslovnega procesa in tudi temu primerno delovati, kajti čas uvajanja računalniških obdelav je tu in v kolikor ne bodo sedaj zmogli znanja in volje za vključevanje, bo to z vsakim letom težje in dražje.

Vodja Seopa
GABRIJEL ERZIN

Panonija

Lepo povečanje izvoza

Panonija je lani izvozila za 1.800.000 ameriških dolarjev svojih izdelkov, za letos pa načrtuje povečati izvoz za 2,5 do 3 milijone dolarjev.

O izvozu ima ta delovna organizacija sklenjene dolgoročne pogodbe s firmama Pegoraro v Italiji in z Beckerjem v Zvezni republiki Nemčiji, kamor je izvažala že lani in bo tudi letos nadaljevala. Konec lanskega leta je podpisala pogodbo o dolgoročni kooperaciji z obrtno zadrugo Lenti na Madžarskem za proizvodnjo avtomobilskih prikolice. Panonija bo tej zadrugi pošiljala podvozja, Lenti pa Panoniji kesone.

Največ klasičnega Panonijinega izvoza gre v sosednjo Avstrijo, Italijo, Španijo, Turčijo, Ciper in Kenijo. Letos bo izvažala še na alžirski, sirski, iraški, grški, francoski in bolgarski trg.

V Avstrijo izvažajo Panonija obračalnike, nahrbtnne ročne škroplilnice, predsetvenike, mešalce gnojevke, traktorske nakladalce, drobilce kornice; v Italijo in Španijo prodaja obračalnike, v Turčijo pnevmatske sadilnike, v Kenijo in Ciper nahrbtnne ročne škroplilnice.

Lani so izvozili 10.000 rotacijskih škroplilnic na Poljsko. Za potrebe tovarne Zetor v ČSSR izdelujejo traktorske rezervoarje za gorivo (nafta) — to je kompenzacijski posel v okviru ACM Zagreb.

Sistemski prostor v Službi za elektronsko obdelavo podatkov. Levo delta 4780, desno delta 4785.

Panonijin sanacijski program

Kako pokriti izgubo?

O Panonijinih negativnih poslovnih rezultatih smo v Glasniku pisali lani, pa tudi o tem, kakšen sanacijski program so si zastavili s ciljem, da bi se izkopal iz gospodarskih težav, v katere so zabredli.

Zdaj pa pogledajmo, kaj se dogaja sanacijskega v začetku letošnjega leta v tej pomurski delovni organizaciji.

Panonijino poslovanje je bilo v zadnjih treh mesecih minulega leta za 18 odstotkov boljše kot so planirali za ta čas. »Iz tega bi lahko na grobo ocenili«, je dejal Panonijin direktor Emil Zelko, »da izguba ne bo tolikšna, kot je bila predvidena ob izdelavi prve faze sanacijskega programa.« Dokončnih podatkov še nismo mogli dobiti, ker bo zaključni račun šele februarja.

Zalogo so razprodali z izjemo dveh izdelkov — to je obračalnika za ceno 180 in prikolice 350; le-te upajo bodo prodane še januarja, so nam zagotovili v Panoniji sredi omenjenega meseca, ko so imeli še za približno 80 milijonov dinarjev zalag gotovih izdelkov, kar pomeni 4 do 5 dnevno realizacijo.

Glede plinskih števecv ima Panonija realne šanse, da bo zagrebški IKOM sprejel njeno ponudbo in bi

mu tako odprodali zalogo in tudi celotno proizvodnjo teh števecv.

Za letošnje prve mesece so sklenili za toliko pogodb, da so vsi delavci polno zaposleni, na osnovi informativnih pa ugotavljajo, da bodo lahko polno zaposleni vse leto, kajti količinski plan kaže, da bi moral vsak delavec realizirati 1930 norma ur, da bi lahko izpolnili informativno količinski plan.

Panonija je pridobila okoli 180 tisoč norma ur novega programa od Zvezne Zveze — to pomeni čisto predelavo železarnine surovine ob minimalnem angažiranju materialnih stroškov.

Akcijo o pridobitvi dodatnih del pa vodi Panonija v okviru IMP-jevih tozov, vendar se zaenkrat ne kažejo kakšne večje možnosti.

Vrednostni plan ocenjene fakturirane realizacije kaže, da toz Kmetijska mehanizacija letos lahko posluje pozitivno, vendar brez akumulacije.

Poglejmo, kakšna je finančna sanacija Panonije!

Od 517 milijonov dinarjev predvidene izgube po zaključnem računu za lansko leto ima za njeno kritje doslej dogovorjenih 460 milijonov dinarjev. Od teh je od IMP-jevih odzov s predčasnim umikom sredstev iz republiških gospodarskih rezerv 250 milijonov dinarjev, od združenega dela murskosoboške občine 130 milijonov dinarjev, od poslovnih partnerjev 41 milijonov dinarjev in 40 milijonov dinarjev Panonijinega lastnega rezervnega sklada.

Pri tem se pojavlja problem glede pravočasnega priliva na žiro račun tozda Kmetijska mehanizacija pa se zaradi tega še naprej ustvarja tekoča izguba, ki jo Panonija financira s kratkoročnimi krediti po normalni komercialni obrestni meri. Zato ostali učinki sanacije (dezanžiranje kapacitet, ugodnejše cene itd.) niso vidni, kajti toz še vedno ustvarja iz naslova obrestne mere 1.500.000 dinarjev dnevne izgube.

»Ocenjujem«, je povedal Zelko, direktor Panonije, »da bomo s sredstva lahko dobili marca, aprila in do konca prvega polletja, zato ne moremo reči, da se sanacijski program v celoti realizira. Sam program pa tudi predvideva, da bomo izgubo do konca aprila pokrili, kar menim, da bi lahko dosegli. Če bi pa hoteli, da bi sanacija pokazala učinke, bi morali na vsak način hitro rešiti vprašanje omenjenih sredstev po ugodnejši obrestni meri.

Od predvidenih 420 milijonov dinarjev kreditov za obratna sredstva je doslej odobrenih 120 milijonov dinarjev po 44 odstotni obrestni meri, ki jih je odobrila Temeljna pomurska banka na račun inovacijskega kredita; 157 milijonov dinarjev je odkup obveznic federacije za nerazvite, ki naj bi jih odstopili IMP-jevi tozdi po 5 odstotni obrestni meri s 6 letnim vračanjem anuitet in enoletnim moratorijem tako, da iz tega izhaja ponderirana obrestna mera 20 odstotkov. Nadalje so Panoniji odobrile Občinske gospodarske rezerve 35 milijonov dinarjev po 15 odstotni obrestni meri s 6 letnim vračanjem, po zaključnem računu pa ji bodo odobrile še 15 milijonov dinarjev. Interna banka stoda IMP pa je Panoniji odobrila 30 milijonov dinarjev inovacijskega kredita z enakimi pogoji kot Temeljna pomurska banka. Tako ima Panonija sedaj odobrenih 342 milijonov dinarjev, razliko pa bo morala še reševati v letošnjih spomladanskih mesecih.

Največji problem — v kolikor ne bi pravočasno pokrili izgube kot to določa Zakon o sanaciji — bo prehod na zamakne osebne dohodke, je dejal Zelko, zato bo morala Panonija na vsak način najti premostitvene rešitve, saj so osebni dohodki njenih delavcev zelo nizki (povprečje v tozdu Kmetijska mehanizacija znaša okoli 43 tisoč dinarjev).

MARIJA PRIMO

Glasnik je tudi vaš časopis! Sodelujte! Telefon uredništva: (061) 321-043

V srednjeročnem programu želijo slediti potrebam razvoja drugih organizacij v sozdu

Skupni temelji za pripravo srednjeročnih planov sozda IMP za obdobje 1986-90 so nam dali izhodišča in usmeritve razvojne politike za srednjeročno obdobje. Pri oblikovanju planov smo upoštevali:

- lastne sile, s katerimi bomo odpravili uvoz in dvignili nivo proizvodnih sil,
- rezultate analize doseženega v obdobju 1981-85,
- smernice skupnih temeljev planov sozda in delovne organizacije Iko,
- rezultate analize razvojnih možnosti po posameznih proizvodnih programih v Skupnih temeljih nakazani trendi in smernice razvoja v svetu in pri nas nam predstavljajo osnovno vodilo pri postavljanju srednjeročnega plana tozda Avtomatika. Sledili bomo usmeritvam v:
- racionalno rabo energije,
- reševanje problemov vode, zraka in odpadkov,
- sodelovanje v verigi proizvodnje in predelane hrane,
- mikroprocesorsko vodenje procesov, avtomatizacija in robotizacija.

Usmeritve smo sprejeli za svoje in jih vgradili v dolgoročni plan razvojnih dejavnosti tozda.

Primerjava z zapisanim v skupnih temeljih sozda nam odkrije, da se dejavnosti tozda Avtomatika prisotne na večini področij dejavnosti sozda. Zato smo smatrali za dolžnost, da seznanimo z našimi plani vse zainteresirane v sozdu IMP, ker je naš izdelak praviloma vgrajen v sistem, ki ga finalizirajo drugi člani sozda IMP. Pričakujemo koristne pobude, katere bomo v okvirih razvojnih možnosti upoštevali. S tem bomo dosegli programsko-tržno povezanost dejavnosti tozda pri prodaji sistemov in objektov po principu kompletnega inženiringa.

Pogrnacija

Vsak je lahko inovator

Leto, ki v njega že krepko korakamo, ima še posebni poudarek na — dobrem gospodarjenju in inventivnosti, se pravi, v hotenjih, da bi tehnično in proizvodno veliko hitreje napredovali.

Stanje naših proizvodnih sredstev in pogojev, vemo, da ni prav nič pohvalno, kot v večini industrije pri nas. Vendar se da tudi s takimi sredstvi kaj napredovati, če bi bolje uporabljali svojo glavo, se pravi, da bi videli stanje, kot je, in ga skušali tudi izboljšati. No zdaj ne bomo govorili o gospodarjenju z zaupanimi nam delovnimi sredstvi, ampak ostanimo pri »pogrnacijah«, ki jih lahko vsak izmed nas ima v svojem okolju dela in življenja. Zanje imamo besedo: INOVACIJE, ki je morda za koga lajna, ker to dostikrat slišimo, z dejavnostjo v tem pa globoko zaostajamo za drugimi narodi, čeprav ima ta beseda tele zelo važne pomeni:

- IZUM, ki odkrije rešitev tehničnega problema, a se ga patentno varuje;
- TEHNIČNA IZBOLJŠAVA, ki zajema racionalizacijo dela, ko nastane z uporabo znanih tehničnih sredstev, postopkov vseh oblik delovnih napredkov;
- KORISTNI PREDLOGI so kot način spodbude za smotnejše delo, in
- ZNAKI RAZLIKOVANJA, kar so vse oblike teles, slik, blagovnih znamk.

Za vsakega izmed teh štirih pojmov, ki so zajeti v INOVACIJI, ima vsak izmed nas kakšno »rezervo«, ki bi jo lahko uporabili. Moramo pa priznati, da te zadeve ne gredo kaj prida v akcije, celo zaostajamo za stanjem nekaj let nazaj, ko so se tudi delile nagrade po Pravilniku o inovacijah. Res je bilo zraven tudi kaj fosijske, na koncu pa so le »odkritja« bila koristna, če smo odkriti tudi do meje, ko se je ustavilo razmišljanje, ker če nek postopek izboljšaš, ti potem pri normi odrežejo in ima izplačana nagrada le simboličen pomen, saj jo v nekaj mesecih požre nov pristop k delu. Ob višji normi je seveda treba bolj delati za manj denarja in to se pozna leta, torej koristi ni.

Vendar je tako pojmovanje ovira umnega dela, ker ga pač ne znamo še prav ceniti, ker je pač po starem boljše, morda lažje. Zato se bo treba iz nujnih in čisto praktičnih vzrokov prilagoditi naprednim željam tehnično boljšega in racionalnejšega dela, da bomo v koraku z razvitim svetom.

Čeprav imajo neki stara pojmovanja: »Kaj se boš silil, delaj svoje!«, smo lahko prepričani, da so nasproti tudi taki, ki morejo in hočejo misliti v svojo in skupno korist. Zato takim nekaj napotkov, ker vemo, da noben tehnološki ali drug proces ni tako izpopolnjen, da bi se ga ne dalo dopolniti, spremeniti, izpopolniti.

Inovacije so vedno tesno povezane s tipom in zahtevnostjo del, od tega je čisto odvisna tudi pogostnost inventivnosti, se pravi prijavnost za smotnejšo izrabo del in sredstev. S tem se pripomore k večjemu dohodku, to pa je želja slehernega. Svoje mnenje naj zaupajo komu, da se spozna, če je izvedljivo. Nadrejeni mora biti sposoben dati strokovno oceno, ali pa le podpora za nadaljnje postopke. Kdor sam kaj poskuša, lahko povzroči škodo, zato je treba zamisel najprej vzorčno izdelati in preizkusiti.

Potem se pride v stik s Komisijo za inovacije, ki se ji dostavi obrazec z inovacijskimi predlogi, kamor po pravilniku pripadajo še neke službe, recimo tehnolog, razvoj itd. Res je videti zapleteno, toda če je nekdo nekaj odkril, bo vendar sposoben iti tudi po vseh stopničkih do uveljavitve svoje zamisli.

Strokovne službe se bodo morale že potruditi za oceno prijave, če jim bo opisano sedanje stanje (opažene pomanjkljivosti), nato opišemo izum, izboljšavo, ali predlog, z opisi, skico, ali drugim dokazilom, lahko se predloži tudi grobo oceno vrednosti prihranka energije, materiala, časa, stopnja produktivnosti. Material, čas, cena take inovacije so tudi važni, zato je treba biti na to pripravljen. Tako izpolnjen predlog pride pred Komisijo, ki potem vrši nadaljnje postopke za uresničitev koristne inovacije.

Vedimo, da je to leto v inovacijskem zagonu.

FRAN VODNIK

Doseženi trendi rasti proizvodnje, dvig kvalitete in zahtevnosti naših izdelkov zahtevajo v tem prelomnem trenutku vlaganja v razvoj in dvig proizvodnih sil. Zato bo nujno investirati v naslednja področja:

- finomehanske obdelave;
- brizganje precizne plastike;
- orodjarstvo z vsemi tehnologijami;
- laboratorij za razvoj in testiranje v energetiki;
- računalniško podprti razvoj, konstruiranje in vodenje proizvodnje oz. strojev.

Nosilec realizacije postavljenih razvojnih nalog v tozdu Avtomatika je tozdovala razvojno-tehnološka služba. Glede na prioriteto bo delo potekalo v namenskih timih ali po zaporednem principu. Naloga razvojno-tehnološke službe je priprava vseh potrebnih faz za nemoten začetek redne proizvodnje. S tem bomo odpravili motnje v redni proizvodnji zaradi nedokončanega razvoja ali nedodelane tehnologije obdelav in montaže. S planiranjem in zasledovanjem delovnih nalog razvoja in uvajanja novih izdelkov pa bo možno razviti sistem nagrajevanja, ki bo vzpodbudil inovativnost in v strokovno najbolj podkovanih službah v tozdu.

Predlog srednjeročnega plana tozda Avtomatika zajema naslednja področja:

1. elektronske regulacijske naprave

2. elektromehanske naprave brez pomožne energije

3. regulacijske naprave brez pomožne energije

4. finomehanski elementi za gradnjo regulacijskih naprav

5. sinhroni in koračni motorji ter aplikacije

6. procesne regulacijske naprave

7. elektronske optimizacijske naprave

8. regulacijski elementi in naprave za centralni nadzor in vodenje sistemov

9. regulacijski elementi in naprave za samoadaptivni način delovanja.

Podrobna razčlenitev razvojnih projektov in nalog je podana v predlogu tozdovala srednjeročnega plana za obdobje 1986-1990. Konkretiziran obseg del in prioriteta pa sta definirana v letnem planu za leto 1986. Če bo predlog srednjeročnega plana sprejet, pa bo to dokument na osnovi katerega bomo izdelovali letne plane v navedenem obdobju.

Ker ne želimo in ne smemo imeti razvoja brez osnov, pričakujemo da bomo dobili potrditev tudi od vseh zainteresiranih v sozdu IMP. Če pa smo na osnovi znanih pokazateljev postavili napačno usmeritev, jo bomo na osnovi konkretnih predlogov korigirali. Obseg dejavnosti je zelo širok, zato bo predstavitev možna le okvimo.

Področje **elektronskih regulacijskih naprav** obsega tipala, elektronske regulatorje in izvajalne organe.

Vprašanje **senzorjev** postaja v zadnjem času strateškega značaja. Tipala so glavne komponente »živčevja« sistemov in na njih bazirajo principi gradnje sistemov. Samostojen razvoj zahteva spremembo pri pristopih, ker so problemi interdisciplinarni in se bo potrebno opremiti s specifičnimi instrumentiranjem. Povezava z inštituti pa je pogoj za začetek dela. Tozdu Avtomatika ima rešen problem temperature, lotili smo se pa tudi problemov tipal za vlago, entalpijo, vpliv sonca in vetra, tlaka, diferenčnega tlaka in pretoka.

Elektronski regulatorji bazirajo na različnih izhodiščih zato bomo imeli S-300, S-400 in sistem na bazi mikroprocesorjev. Klasični sistem S-300 bomo razvili za vse interesantne aplikacije. Isto velja za S-400, s tem da ima ta sistem veliko več možnih aplikacij zaradi principa modularne gradnje in bosta razvoj in osvajanje odvisna od razvoja aplikacij. IMP-jevi projektanti bi tu morali prispevati svoj delež.

Za uspešno uveljavitev mikroprocesorskega vodenja bo predhodno nujno zbrati banko podatkov. Le-ta bo omogočila postavitev filozofije gradnje velikih sistemov. Če tega ne bomo storili, bomo lahko razvili le preproste regulatorje.

Izvajalni organi na osnovi sinhronskih motorjev bodo prirejeni za potrebe klimatike, regulacijske armature, namenskih komponent za programe IMP-jevih tozdoval in za potrebe industrijskih regulacij. Zaradi obsega del in potrebnih vlaganj bo potek del tudi odvisen od iniciative koristnikov, s tem da tozdu Avtomatika želi biti nosilec proizvodnje programov za IMP-jeve potrebe.

Pnevmatske in elektromagnetne regulacijske naprave bomo glede na potrebe v začetku obdobja dobavljali preko kooperacij, pozneje pa bomo na osnovi trendov realizirali lastni razvoj.

Program elektromehanskih regulacijskih naprav bo doživel ekspanzijo, zlasti če bomo investirali v tehnologijo, orodjarstvo in proizvodnjo. Načela avtomatizacije zahtevajo uporabo termostатов, presostatov in higrostatov. Kvaliteto in zanesljivost naprav bomo dosegli le skozi spodobno orodjarno.

Tekočinski termostati za potrebe temperaturnih regulatorjev brez pomožne energije zahtevajo vpljavo vakuumске tehnologije, ker bo le-ta zagotovila kvaliteto in količino. Kvaliteto bomo dvignili na nivo, ki bo zadoščal najstrožjim zahtevam ladjedelništva.

Dosežene začetne uspehe apliciranja nivojnih stikal na ladje bomo razširili z osvojitvijo kompletnega programa. Sodobne trende razvoja regulacijskih naprav nivoja bomo pokrili z razvojem naprav z možnostjo zvezne regulacije ali signalizacije.

Področje regulacijskih naprav brez pomožne energije pokrivalo delno s temperaturnimi regulatorji, kjer pa je nujno posodobiti izvedbo termostатов ter uporabiti sodobne izvedbe regulacijskih ventilov. Trend razvoja je podan v študiji regulatorjev svetovnih proizvajalcev. Za osvajanje regulatorjev tlaka, diferenčnega tlaka in pretoka bo nujno združiti moči vseh zainteresiranih. V skupnem interesu mora biti lasten razvoj, za katerega imamo znanje, manjka

pa nam sredstev za financiranje prekušanja in uvajanje v proizvodnjo. To bo najlažje izpeljati z zainteresiranjem velikih porabnikov in s pridobivanjem komercialnih naročil.

Področje **finomehanskih elementov za gradnjo regulacijskih naprav** nudi določen spekter specialnih rešitev. Za le-te imamo proizvodne kapacitete in tehnološko znanje. **Gradnja namenskih reduktorjev oziroma gonil** bo zagotovila širjenje prodora na področja, na katerih se še nismo uveljavili.

Proizvodnja sinhronih in koračnih motorjev je postala strateškega pomena, ker nas osvobaja zelo težkega uvoznega bremena. Program sinhronih in koračnih motorjev bo razširil na celotno paleto motorjev, uporabljenih v krmilnih in regulacijskih napravah. Koncept motorjev omogoča opremo s krmilno elektronično upravljanje in numerično krmiljene stroje, robote ter numerično krmiljene proizvodnih procesov. Krmilje bomo razvili z lastnimi močmi ob pomoči inštitutov.

Na področje **procesnih regulacijskih naprav** nameravamo prodrati posebnimi industrijskimi pogoni večjih sposobnosti. Procesne naprave imajo specifične zahteve zaradi uporabe. V skladu s ciljem, da pokrijemo vse potrebe IMP-ja po pogonih, bomo lotili elektromotornih, pnevmatskih, hidravličnih in eksplozijsko varnih izvedb pogonov. Obseg razvoja bo odvisen od zanimanja kupcev in komercialnih efektov.

Področje **elektronskih optimizacijskih naprav** je z uveljavitvijo mikroprocesorjev in nuje, da se zmanjša poraba energije, dobilo na pomenu. Uveljavitev na tem področju je odvisna od možnosti za študij in raziskave, kar pa je v tesni povezavi z zabavo specifičnega razvoja in raziskovalnega instrumentiranja.

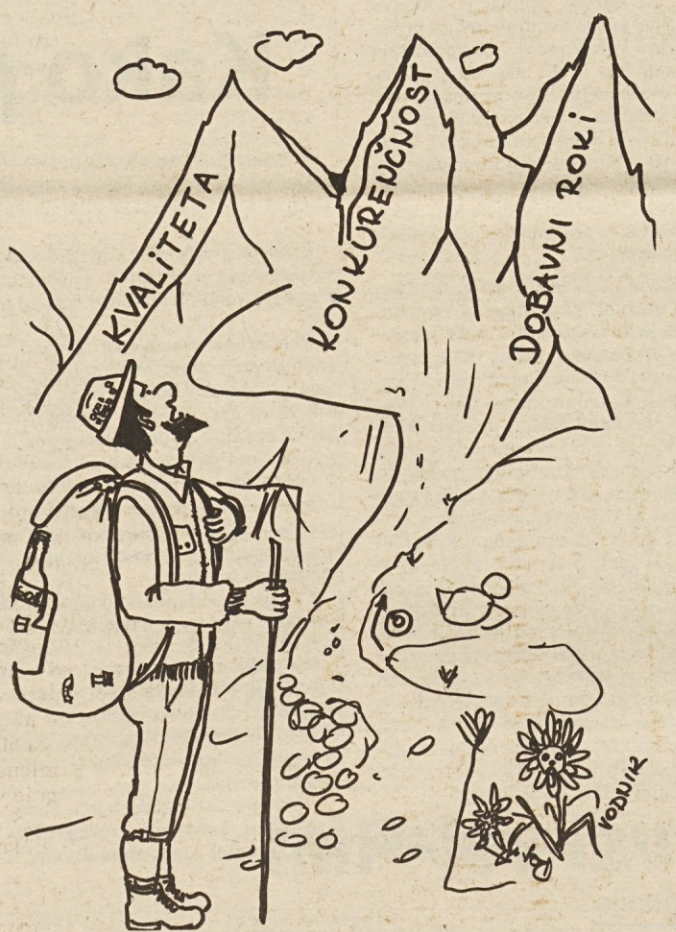
Na področje **regulacij sistemov s centralnim nadzorom in vodenjem ter s samoadaptivnim načinom delovanja** se bomo lahko vključili preko sistema S-400. Prva naloga bi bila postavitev nadzornega sistema, ki bi samo zbiral podatke o temperaturi, vlagi in pritisku. Vse te podatke bi izpisoval v dnevni oziroma tedenski protokolih. Izhodi bi bili uporabljeni za javljanje alarmov, vklapljanje črpalk, kosekcijo temperature, vlage... Na nadzorni sistem bi priključili tipala in module S-400.

Nadaljnji cilj je izgradnja DDC sistema samoadaptivnega sistema. Za realizacijo teh strateških nalog bi sozdu IMP moral izvršiti reorganizacijo, s katero bi si pridobil pravico do razvojno-raziskovalnega projekta, v katerega bi vključili vse nosilce ter si zagotovili financiranje razvojnih dejavnosti.

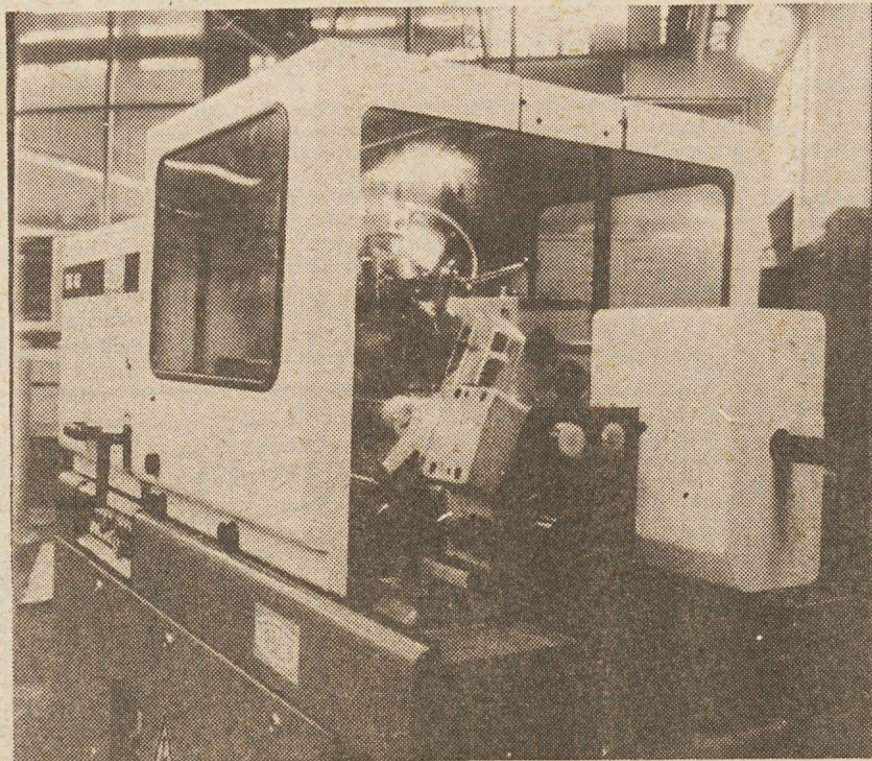
Zaključek: Srednjeročni plan tozda Avtomatika za obdobje 1986-90 je postavljen v skladu z interesi vseh zaposlenih v tozdu — to je zagotoviti ekspanzijo in izboljšanje delovnih pogojev. Glavni pogoj za realizacijo navedenih razvojnih projektov je kvaliteten dvig razvojnega dela (računalniška oprema, merilni instrumenti) in merilni ter testni laboratorij ter tega zornega kota je danes potrebna investicija v posodobitev proizvodnje tozdu Avtomatika.

Vodja razvojnega sektorja tozdu Avtomatika: DUŠAN TATALOVIČ, dipl. inž.

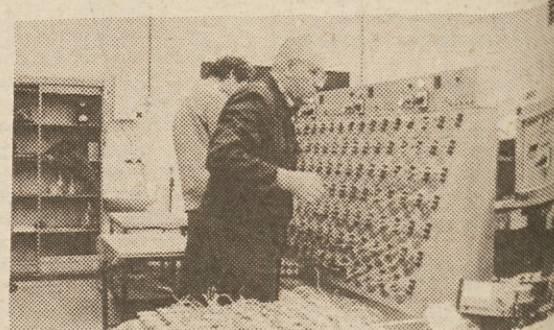
Visoki cilji

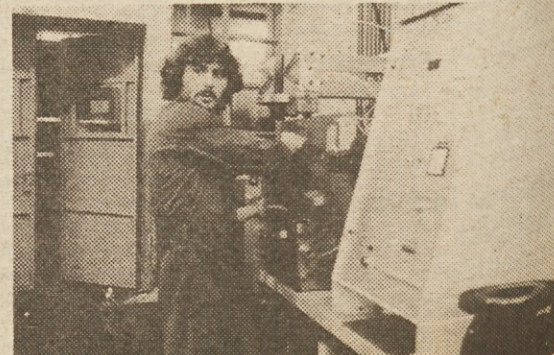
Fantje, kdo gre z mano!?

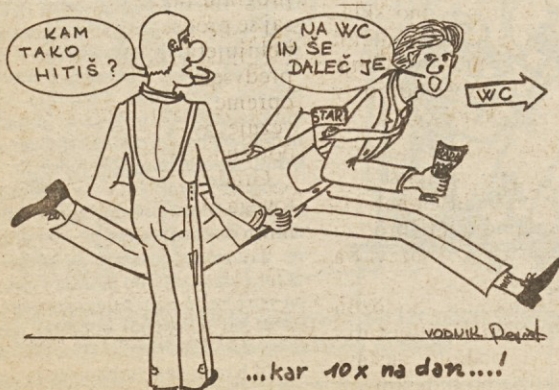
Prvi znanilec nove kvalitete v tehnološki opremljenosti tozda Trata Avtomatika: Traub je že v tovarni.

Motorčki pa se veselo vrtijo kljub pesimističnim napovedim nekaterih črnogledov...

Vsak ventil bo dobil »zdravstveni karton« o svoji kvaliteti.

RAZVOJNI NAČRTI TOZDA TRATA AVTOMATIKA

Nova tovarna je nujna za razvoj

Ob analizi preteklega srednjeročnega obdobja ugotavljamo, da je v proizvodnji avtomatike prišlo do nekaterih pomembnih sprememb tako v programskem in razvojnem smislu, kakor tudi v načinu proizvodnje ter načinu izvajanja tovrstne proizvodnje. Rezultati tovrstnih sprememb in prizadevanj celotnega kolektiva tozda Trata Avtomatika se kažejo še zlasti po statusni organizaciji leta 1982 in so dobra osnova za še hitrejšo ekspanzijo v naslednjem obdobju.

Ob tovrstnih razmišljanjih se sicer vedno postavlja vprašanje, ali ni bilo mogoče narediti več in kje smo v primerjavi z zahodno konkurenco, ne gre pa za pozabiti, da je štiri leta nazaj proizvodnja armatur in obdelava odvalov sive litine predstavljala večino proizvodnje ter da je bistvena razlika med takšno proizvodnjo in proizvodnjo profesionalne elektronike in mehanike. Za tovrstno proizvodnjo so potrebna dosti večja vlaganja v opremo za razvoj in v proizvodnjo opreme, ki jo je večinoma treba uvažati. In še zlasti je treba vlagati v kadre, ki jih tudi ni moč pridobiti iz čez noč. Za ilustracijo navajam nekaj podatkov: odstopanje opreme tozda Avtomatika, ki je bil koncem leta 1984 89,1 odstoten.

Programska usmeritev je smelo

Aplikacije tega programa se namreč s pridom uporabljajo v strojegradnji, birotehniki, avtomatizaciji in robotizaciji, kakor tudi v industriji naprav za posebne namene. Omeniti velja, da se že danes IMP enakovredno kosa z drugim potencialnim proizvajalcem kot je sozd Iskra in bi temu programu veljalo posvetiti dosti večjo pozornost.

Uresničitev navedenih programskih usmeritev v tem srednjeročnem obdobju bi bila resna osnova za dolgoročno nalogo — pričetek razvoja in proizvodnje avtomatizacije montažnih in obdelovalnih procesov oz. neke vrste strojegradnje v sistemu IMP.

Iz navedenih usmeritev je razvidno, da želimo sedanjo Avtomatiko

Hkrati z razrešitvijo prostorskega problema tozda Avtomatika, se bo dolgoročneje rešil tudi problem tozda Črpalke — preselitev orožarne s Titove 126 in sprostitev prostorov DO Emond in DO Klimat.

S predvideno investicijo bomo zgradili nove proizvodne in razvojno-tehnološke prostore ter nabavili domačo in tujo opremo, ki bo omogočila izpeljavo začrtanih programov. Tehnična dokumentacija predvideva izgradnjo enonadstropne proizvodne hale velikosti 50 x 60 m (P+N), podkletnega pritličnega prizidka z zakloniščem, jedilnico in pomožnimi prostori velikosti 50 x 10 m (K+P) ter trinadstropnega objekta z razvojno-tehnološkimi prostori velikosti 50 x 11,70 m (P+3N). Skupna bruto površina tovarne je cca 9.340 m².

Lokacija tovarne bo v jugovzhodnem delu zazidalnega industrijskega kompleksa ŠP-3 na Trati v Ljubljani na zemljišču, ki ga je tozd kupil pred leti.

Načrtovana domača in tuja oprema omogoča povečanje kapacitet in višjo kvaliteto strojnih obdelav do razreda IT6 (struženje, rezkanje, vrtanje, ozobljenje in stancanje), uvedbo novih tehnoloških postopkov (erozija, termične obdelave, precizno brizganje plastike, notranje ozobljenje in valjanje) in najzahtevnejšo orodjarsko dejavnost, poleg tega pa bomo pridobili nujno potrebno razvojno opremo in instrumentarij za potrebe razvoja ter službe kontrole kvalitete. Nova oprema bo v primerjavi s sedanjo za 100 do 500 odstotkov produktivnejša.

Terminski plan

Na osnovi izdelanega zazidalnega načrta, ki je bil potrjen s strani SOB Ljubljana-Šiška v letu 1984, se je v začetku leta 1985 pristopilo k osnovni analizi možnosti in izdelavi idejnih osnutkov izgradnje nove tovarne. Do sedaj so bile opravljene sledeče aktivnosti:

- analiza obstoječega stanja
- analiza začrtanih programskih usmeritev
- analiza možnih prostorskih in tehnoloških rešitev za izvedbo programov
- tržna analiza ITEO
- idejne gradbene rešitve
- makro in mikro lokacija naprav
- izdelava predinvesticijske študije v skladu s kriteriji LB GB in kriteriji IMP
- idejni projekt skladišča
- soglasja SEPO.

Iz navedenega je razvidno, da gre za precejšnjo vlaganje sredstev tako v opremo kot gradbene objekte, ki pa se jim ne bo moč izogniti, v kolikor želimo uresničiti programske usmeritve. Ni tudi slučaj, da smo več kot eno leto uporabili za intenzivne priprave in študij omenjenega projekta zavedajoč se velikosti naložbe. Marsikdo bo morda tudi rekel, da sprječ zaostrenih gospodarskih pogojev ni čas za tovrstne naložbe. Zavedati pa se moramo, da cenejših variant tudi v prihodnosti ne bo, da je nova oprema predpogoj za nadaljnji razvoj na tem programu, ki se je v preteklosti že dokazal in da v določenih programih vendarle orjemo ledino, ki se nam bo in mora obrestovati. Menim, da ta investicija ni samo investicija kolektiva tozda Avtomatika ampak celega tozda IMP in od tod pričakujemo tudi ustrezno podporo, ne le v materialnem smislu.

Direktor tozda Trata Avtomatika
BORIS GAZVODA, dipl. inž.

Predračunska eskalirana vrednost investicij znaša:

1. Gradbena dela	2.296.076.000 dinarjev
2. Domača oprema	1.139.890.000 dinarjev
3. Uvozna oprema	1.088.794.000 dinarjev
4. drugo (infrastruktura, projekti, soglasja)	135.536.000 dinarjev
5. Skupaj osnovna sredstva	4.660.295.000 dinarjev
6. Obratna sredstva	300.000.000 dinarjev
SKUPAJ	4.960.295.000 dinarjev

Predvidene aktivnosti

- Lokacijska dokumentacija in dovoljenje
- Projekti PGD
- Investicijski program
- Soglasja na PGD
- Projekti PZI
- Izpeljava postopka uvoza opreme
- Interna verifikacija naložbe
- Družbena verifikacija naložbe
- Izbira izvajalcev del
- Pridobitev soglasij za uvozno opremo
- Zagotovitev finančnih sredstev
- Gradnja dovoljenje
- Gradnja objekta
- Dobava opreme z montažo
- Tehnični pregled
- Poskusna proizvodnja
- Redna proizvodnja — začetek

Končni rok

februar 1986
januar 1986
februar 1986
marec 1986
marec 1986
konec junija 1986
marec 1986
maj 1986
maj 1986
junij 1986
junij 1986
julij 1987
avgust 1987
september 1987
oktober 1987
januar 1988

Kako urejajo telefonsko centralo na Vojkovi

Mojstri komplikacij

To, da je telefonska centrala na Vojkovi opešala, ve vsak, ki vsaj občasno telefonira v katerega od petih tozdov, oziroma delovnih organizacij na tej lokaciji. Manj znano pa je, da imajo na Vojkovi že dve leti vskladiščeno novo telefonsko centralo, medtem ko se uporabniki telefona še vedno mučimo s staro. To bo torej zgodba, kako težko in zamudno je pri nas včasih narediti kakšno nujno izboljšavo.

A najprej naj tistim, ki zadrževajo s telefoni na Vojkovi ne poznajo, na kratko opišemo, kaj se tam dogaja.

Najbolj pogosto je to, da je centrala zasedena, saj je dosti premajhna za potrebe tozdov, ki jo uporabljajo. Ne pozabimo, da je prav Vojkova kraj, kjer je na eni lokaciji združenih največ IMP-jevih organizacij! Tako se ti zgodi, da si zavrtel številko 345-061 desetkrat ali petnajstkrat in vedno dobiš tisti tu-tu-tu, kar na vsem pa dobiš zvezo. Slišiš, kako telefon zvoní, zvoní — minuto, lahko dve, lahko tudi celo večnost — pa nič. In jasno, da preklinjaš telefonistko.

Toda, ko smo se pogovarjali z Anico Ozmeč, ki rokuje s to nesrečno centralo (in prav vsi na Vojkovi pravijo, da je odlična telefonistka), je povedala, da je to le ena od muh central. Ta stara škatla ima včasih navado, da klicatelju sicer da znak odprte linije, medtem ko telefonistki ne pokaže, da nekdo kliče.

No, pa to je le ena njenih muh. Zdaj se že tudi vse pogostejše dogaja, da človek dobi zvezo s centralo, a se ta prekine, ko ga hoče telefonistka prevezati na interno številko.

Najbrž je s tem povezano tudi »srečanje«, ki je tipično za telefonijo na Vojkovi: pokličeš centralo, pa dobiš namesto telefonistke nekoga, ki je ravno v tistem hipu nameraval klicati ven. (No, tu moram reči, da je na Vojkovi vsak po malem telefonist. Le priznajmo: koliko nas zna prevozovati na interne telefone in kdo ima pri roki interni imenik, da lahko to naredi. Na Vojkovi pa vas bo tako rekoč vsak, ki mu nezaželeni padete v nameravani pogovor, prevezal k človeku, ki ga iščete, pa če je tudi iz čisto drugega tozda. Vsa pohvala Vojkovcem za trud!)

Čisto prav ima Anica Ozmeč, ko pravi: »Tako je težko delati.« Seveda to ne velja le zanj osebno, pač pa za vse, ki smo pri delu bolj ali manj odvisni od telefona. Seveda, ta telefonska centrala je stara, kot je povedal Lojze Martinc iz Elektromontaže, že najmanj 20 let. Na Vojkovo so pred tolikimi leti že rabljeno preselili s Titove 37 s 100 številkami. Povečava za 50 internih števil je bila narejena leta 1976. Nič čudnega, da je v tolikih letih doslužila.

No zdaj, ko sem popisala,

kakšne zadrege so s to muhasto telefonsko starko, pogledjmo, kaj nameravajo na Vojkovi narediti, da bi rešili ta problem!

Ne moremo reči, da niso naredili čistot nič.

Že leta 1982 so vsi, ki trpijo zaradi premajhne in zastarele telefonske centrale staknili

Anica Ozmeč na svojem delovnem mestu.

glave in se dogovorili, da bodo ta problem skupaj rešili. Koordinacijo te naloge je prevzela delovna skupnost Emonda. Sklenjeno je bilo, da bodo na Vojkovi povečali vratarnico in tako dobili prostor za novo telefonsko centralo.

Minilo je leto, ko so naredili naslednji pomembni korak. Konec leta 1983 so od Iskre kupili novo telefonsko centralo PABX 300 C za 6.561.816 dinarjev.

Zdaj manjka samo še prostor, kamor jo bodo instalirali. To pa naj bi bil podaljšek vratarnice ob glavnem vhodu z Vojkove. Hrabro so se lotili tudi priprave na zidavo.

V začetku septembra 1984 je IMP-jev investicijski oddelek naročil pri Zilu izdelavo lokacijske dokumentacije, ki je bila izdelana v začetku minulega leta. Februarja 1985 je investicijski oddelek prosil SO Bežigrad za lokacijsko dovoljenje. Pripravljena je vsa investicijsko-tehnična dokumentacija.

Zdaj so že pridobljeni lokacijsko dovoljenje in glavni gradbeni projekti z vsemi potrebnimi soglasji h gradbenemu dovoljenju. »Ko bodo združena finančna sredstva, ki jih bodo v ta namen zbrali ozdi z območja Vojkove ulice in ko bo izdala potrdilo o zbranem denarju Služba družbenega knjigovodstva, bomo prišli še do gradbenega dovoljenja. Ko bomo imeli v rokah tudi to dovoljenje, bomo lahko začeli z deli, ki bodo v nekaj mesecih

končana,« je povedal Janko Stepec iz IMP-jevega investicijskega oddelka.

Nosilec investicije (v objektu, kjer bo telefonska centrala, bodo nameščene tudi kontrolne ure za 750 delavcev) bo tozd Klima montaža.

Investicijska (gradbena dela, instalacije in montaža telefonske centrale) bo stala 11.873.989 dinarjev. Deleži ozdov, ki bodo združili ta denar, pa bodo: Klimatov 18,33 odstotka, Elektromontažin 26 odstotkov, deleži Tena Energetike 24,67 odstotka, Tena Telekomunikacij

18 odstotkov, Klima montaže 11,33 odstotka, Centralne kuhinje pa 1,67 odstotka. Rok za združevanje denarja še ni postavljen.

Deleži ozdov pa so izračunani na osnovi sedanjega števila telefonskih priključkov in po predvidenem številu novih priključkov. Če bo šlo vse po sreči, bo nova centrala, kupljena že leta 1983, le delovala letos, pravijo.

Toda ali bo šlo res vse po sreči? Nosilca akcije — Emondove delovne skupnosti po samoupravnih reorganizacijah ni več. Kolikor vemo, stvari stojijo, kar pa ne daje ravno dobrih obetov, da bo ta naloga opravljena.

S to zgodbo smo hoteli tudi pokazati, kako po nepotrebnem včasih mečkamo pri prav preprostih nalogah. Ali na Vojkovi res ni nikogar, ki bi bil sposoben izpeljati gradnjo tistega prizidka, ki je vendar na njihovem gradbišču? Nepojmljivo je, da lahko sodelujemo pri gradnji objekta, kot je Smeltova stavba, ki je zrasla v dobrem letu dni — tale prizidek na Vojkovi pa »zidamo« že tri leta, pa od tega še nobenega haska. No, oprostite, neke na Vojkovi počiva zapakirana povsem nova telefonska centrala, medtem ko se stara v zadnjih zdihljajih muči z našimi pogovori. Ali ni škoda?

Upamo torej, da bomo lahko v Glasniku še letos poročali o otvoritvi tega objekta.

MARIJA PRIMC

Tehnomont bo gradil nove proizvodno skladiščne prostore

Začetek leta 1987

Tehnomont namerava prihodnje leto graditi proizvodno skladiščni objekt, s čimer bo rešil dolgoletni problem pomanjkanja proizvodno skladiščnih prostorov. Ta problem je skušal tozdr rešiti v okviru sedanjih lokacij Promonta in Ikoja, vendar brez uspeha.

Tozdr ima sedaj v najemu 1400 kvadratnih metrov skladiščnih prostorov pri Agrotehniku na Titovi 38, vendar jih mora izprazniti, ker jih je Agrotehnik prodal. Tehnomontu ta lokacija ne ustreza, saj je preveč oddaljena od proizvodnih prostorov, kar proizvodnjo otežuje in jo draži.

S posredovanjem Izvršnega sveta viške občinske skupščine je tozdr Tehnomont decembra lani sklenil z Zavodom za izgradnjo Ljubljane pogodbo o nakupu zemljišča za gradnjo v industrijski coni VP-4 (Podotok P-3) na Viču pri Dolgem mostu.

Investicija, ki jo ima namen Tehnomont udejaniti z gradnjo objekta proizvodno-skladiščnih prostorov, je tudi sestavni del srednjeročnega plana tozda in sozda. Letos ima tozdr namen dokončno komunalno urediti zem-

ljišče in začeti prihodnje leto graditi. Za to gradnjo pripravlja Izp investicijski elaborat, na osnovi katerega se bo Tehnomont potegoval za združena sredstva sozda za investicije v letu 1987.

Objekt bo grajen v dveh fazah. V prvi fazi, to je v letu 1987, bodo zgradili proizvodno skladiščne prostore, ki bodo merili 2000 kvadratnih metrov. Vanje bodo preselili proizvodnjo z Aljažve 8a in skladišče.

Takoj za tem pa se bodo lotili dozidave aneksa za poslovne prostore. Po dograditvi obeh faz namerava Tehnomont prodati sedanje prostore na Aljaževi 8a in na Levčevi 11.

Z omenjeno gradnjo bo tozdu omogočeno v celoti izpolnjevati srednjeročnim planom zastavljene cilje. Tako bo tudi čim več

sedanje proizvodnje, ki jo ima v kooperaciji, prenesel v novozgrajene prostore, s čimer se bo prenehala sedanja odvisnost od kooperantov.

Nadalje načrtuje razširitev proizvodnje na novo generacijo nerjavnih armatur, na proizvodnjo molzne opreme, opreme za meritve, regulacijo in registracijo temperature, tlaka, nivoja ter pretoka.

Tehnomont stalno usklajuje svoj proizvodni program kot tudi program razvoja z Alchromom, saj se programa obeh tozdov dopolnjujeta, tako da Alchrom predvsem proizvaja večje sklope opreme, Tehnomont pa jih povezuje, avtomatizira ter nudi vsu potrebno programsko opremo.

Gradnjo novega Tehnomontovega objekta bo stala okoli 390 milijonov dinarjev.

To vsoto bo tozdr zbral iz razpoložljivih lastnih sredstev, iz sredstev od prodaje sedanjih prostorov in iz združenih sredstev IMP-ja.

M.P.

Po ustanovitvi sozda je bila predstavitev IMP-jevih delovnih organizacij stalna rubrika v Glasniku. Tako smo tudi že predstavili Klimat. Toda od takrat je IMP doživel veliko sprememb in tudi Klimat se je dinamično spreminjal. Tako smo se odločili, da to delovno organizacijo v Glasniku ponovno predstavimo, še posebej, ker Klimatovci ta mesec organizirajo IMP-jeve zimske igre, pa bo prav, če se ob tem поблиže seznanimo, kako ta organizacija posluje, kako delujejo njeni samoupravni in politični organi, pa tudi da zvedemo kaj več o njihovih razvojnih načrtih.

Srednjeročni plan: Rast bo omogočila izvoz

V skladu s temeljnimi cilji poslovanja si je Klimat zastavil za srednjeročno obdobje 1986 do 1990 sozda naslednje naloge: načrtuje sedemodstotno letno rast proizvodnje, pri čemer računa na 4-odstotno letno rast produktivnosti in 3-odstotno rast zaposlenosti.

Zelo veliko energije nameravajo posvetiti izvozu, saj so si postavili za cilj doseči najmanj 20-odstotni delež izvoza v celotnem prihodu. Zato so že lani začeli intenzivno pridobivati izvoznih poslov v Avstrijo, Zvezno republiko Nemčijo, Italijo, Skandinavijo, Bližnji vzhod in v dežele SEV. V te države so poslali več vzorcev svojih izdelkov iz programa ventilatorjev in toplotnih menjalnikov. Tuji strokovnjaki so pohvalili kvaliteto Klimatovih vzorcev. Celotno več, pogosto so imeli pripombe, da so njihovi izdelki narejeni iz preveč kvalitetnih komponent, kar pa je v nasprotju z nizko ceno, ki jo išče tuj partner. S tem so v Klimatu dobili potrdilo za svojo kvaliteto, obenem pa tudi dobili izredno pomembne napotke, kaj morajo narediti, da bodo lahko uspešno izvažali: racionalizirati tehnologijo, specializirati posamezne programe in izboljšati poslovno organiziranost.

Probleme bodo reševali z iskanjem racionalnih poti do preskrbe z repmateriali. Pripravi pa so, da se v konkurenčni borbi na tujih trgih ne bodo mogli izogniti uvozu najnujnejših repmaterialov.

Za dvig delovne storilnosti nameravajo izboljšati načrtovanje, vodenje in organizacijo proizvodnje z uvedbo računalniško-informacijskega sistema, z izboljšanjem tehnologij in večjo skrbjo za kvaliteto dela. Za rešitev prostorskih težav pa načrtujejo investicijo za proizvodnjo nove tehnološke linije radialnih ventilatorjev tipa BE, NE, BO in NO na novi lokaciji v Industrijski coni MP 3-8 (Moste). V prvi fazi bodo leta 1987 zgradili proizvodne prostore s površino 4820 kvadratnih metrov.

Večji poudarek kot gradnji prostorov pa daje Klimat nakupu nove sodobne tehnološke opreme in zagotavljanju sredstev za produkcijo namenskih strojev in naprav v okviru

svoje orodjarske prototipne delavnice.

»Za ilustracijo,« je dejal Krivic, »navajam, da smo lani v okviru inovacijske naloge izdelali za približno 50 milijonov dinarjev različnih strojev in naprav, ki so plod lastne konstrukcije in proizvodnje.« Obenem pa poudarja, da Klimat svojih ambicioznih razvojnih načrtov ne bo mogel uresničiti brez združenih IMP-jevih sredstev.

Izračun ekonomske uspešnosti v predinvesticijski študiji kaže na veliko ekonomsko uspešnost projekta in na njegovo relativno neobčutljivost, pri čemer so za presojo upoštevani interni kriteriji sozda za oceno investicij. V izračunu ekonomske uspešnosti projekta so upoštevani sedanje nabavne vrednosti repmaterialov, pri čemer s povečanim obsegom proizvodnje ventilatorjev in z uvedbo nove tehnologije dosegajo, da bi bila prodajna cena ventilatorja za 30 odstotkov nižja, kot je sedanja prodajna cena.

Poleg rešitev v tehnologijah pa vidi Klimat rešitve tudi v boljši povezanosti znotraj IMP. Zato Klimat v zadnjih dveh letih zelo uspešno sodeluje s tozdom Klima montaža na osnovi njunega dogovora D1. Ta dogovor Klimatu omogoča uspešnejše pridobivanje finančnih sredstev za oskrbo z repmateriali in tudi za skupna investicijska vlaganja. Klima montaža pa je na osnovi tega dogovora deležna ugodnosti pri dobavi Klimatovih izdelkov, kar ji pripomore k uspešnejšemu nastopu na trgu.

Ta dogovor so lani razširili tudi na koprsko Montažo. K sodelovanju pa bodo skušali pritegniti Tio, OV in še druge zainteresirane IMP-jeve tozde.

Rezultati dveletnega sodelovanja s Klima montažo na osnovi D1 so oba podpisnika dogovora prepričali v pravilnost poslovne odločitve. Zato bodo svoje sodelovanje razširili na skupen izdelek — klima omaro.

»Preizkusna serija teh omar,« pravi Krivic, »bo stekla februarja letos, mi pa se trenutno dogovarjamo o medsebojnih odnosih pri ustvarjanju skupnega prihodka.« Uvajanje proizvodnje tega izdelka kaže, da se ob primernem medsebojnem zaupanju partnerjev lahko najprej pogovarjamo o delu in nato tudi pošteno dogovorimo o delitvi rezultatov dela — to je novoustvarjenega dohodka, pravijo v Klimatu.

V sedanji srednjeročni plan si je Klimat začrtal, da bo realiziral novo vrsto in tehnologijo ventilatorjev, dopolnil in dodelal tehnologijo toplotnih menjalnikov in razširil program toplotnih menjalnikov. Razširiti predvideva program klimatskih naprav v smislu pokrivanja različnih klimatizacijskih sistemov in v smislu racionalnejše standardizirane proizvodnje in racionalnejše izrabe energije.

V tem srednjeročnem obdobju tudi namerava dodelati in zgraditi laboratorije za meritve (toplotni menjalnik, ventilatorji, klima omare, pršne komore, mešalne bokse in v sodelovanju s Tio Idrija za distributivne elemente).

V srednjeročnem planu pa v Klimatu poudarjajo tudi precej pomembnosti izboljševanju delovnih razmer in uvajanju najmodnejših visokoproduktivnih tehnologij. Med drugim načrtujejo posodobiti proizvodni proces z uvedbo visokokvalitetnih numerično krmiljenih strojev za predelavo pocinkane pločevine.

Klimatov dosednji razvoj

Ko sta se leta 1963 združila Toplovod in Elektrosignal v IMP, je v okviru tega delovala delovna enota Ogrevanje, vodovod, klima (OVK). Njen direktor je bil Anton Zima.

V OVK sta bili enoti OV (njen tehnični direktor je bil Stane Korinšek) in Klima, kjer je bil tehnični direktor Janez Završek, njegova pomočnika pa Anton Fefer za področje

proizvodnje in Jože Kramarič za področje montaže. Od leta 1963 do 1970 je bilo na območju Vojkove ulice zgrajeno novo centralno skladišče enote OVK, ki je bilo zamelek kasnejše proizvodne dejavnosti na področju klimatizacije.

V tem obdobju je bil ves režijski kader v stavbi na Titovi 37. V letih 1973 do 1974 se je oddelek klime preimenoval v tozdo Klima proizvodnja montaža (KPM). Direktor tega tozda je bil od začetka Janez Završek, tehnični direktor za področje proizvodnje Anton Fefer, tehnični direktor za montažo Jože Kramarič. Leta 1974 je bila na Vojkovi zgrajena proizvodno-skladiščna zgradba z enonadstropnim poslovnim aneksom, kamor so se še isto leto preselile s Titove 37 vse režijske službe tozda Klima proizvodnja montaža. Tega leta je ta tozda vodil tudi akcijo za nakup stavbe na Titovi 124.

Leta 1977 pa so se začele v tozdu Klima proizvodnja montaža naslednje reorganizacijske aktivnosti:

- za prestrukturiranje IMP-ja v sozd,
- za organiziranje dveh tozдов iz tozda KPM — in sicer tozda Klima proizvodnja in Klima montaža,
- za združitev v novo delovno organizacijo.

Tako je s 1. januarjem 1979 začela delovati delovna organizacija Ikos s tozdi Klima proizvodnja, Klima montaža, Tio Idrija in Panonija.

Kot zanimivost povejmo, da so imeli z imenom te delovne organizacije kar precej težav. Najprej so se že dogovorili, da se bo imenovala Klima — a to ime ni bilo primerno, ker si ga je že prej »rezerviral« Klima Celje, ki takrat sicer še ni bila v IMP-ju, pač pa se je v sozd vključila nekoliko kasneje. Pa vendar, predpisi ne dovoljujejo uporabi imena oziroma firme, ki jo ima že neka druga delovna organizacija. Razpisali so interni natečaj in se odločili za ime Ikos (kratica za Industrijo klimatske opreme in strojev). A kmalu so ugotovili, da tudi to ime ni dobro, saj je imel IMP na Trati delovno organizacijo IKO (Industrija kovinske opreme), pa sta si imeni le preveč podobni. Razpisali so nov natečaj, na katerem se je pojavil predlog, naj bo ta delovna organizacija Klimat. Avtorja sta bila Jože Bavcer in Janez Završek.

Leta 1979 je tozda Klima montaža začel postopek izločitve iz delovne organizacije Klimat in vključitve v Promont, tako da se leta 1979 do 1980 pojavi končna oblika delovne organizacije Klimat s tremi tozdi (Klima proizvodnja, Tio, Panonija) in delovno skupnostjo. V 2. polovici leta 1980 prevzame naloge vršila dolžnosti direktorja Klimata Stane Završnik.

31. decembra 1980 pa je zaključeno obdobje delovne organizacije Klimat in organizirajo se tri enovite delovne organizacije: Tio, Panonija in Klimat, ki je prevzel iz stare delovne organizacije tudi večji del delovne skupnosti. S tem so se v IMP-ju pojavile prve enovite delovne organizacije.

Enovita delovna organizacija Kli-

mat obstaja torej od leta 1981. Njen direktor je bil od 1. 1. 1981 do marca 1983 Janez Završek. Za njim je postal vršilec dolžnosti direktorja Jernej Kralj — dotedanji Klimatov vodja organizacije dela, ki je že po enem mesecu zapustil Klimat, vršilec dolžnosti direktorja pa je postal Janez Grubar. 1. oktobra 1983 pa je direktorske dolžnosti prevzel Boris Krivic — sedanji direktor Klimata.

Sveda so v Klimatu v teh letih uvedli tudi precej notranjih organizacijskih sprememb s ciljem izboljšati poslovanje. Proizvodni program je že od začetkov Klima proizvodnje usmerjen v proizvodnjo klimatskih naprav. Ob tem so se pojavile potrebe po proizvodnji lastnih elementov za klimatske naprave, kot so centrifugalni ventilatorji, toplotni menjalniki in distribucijski elementi.

V teh letih je Klimat aktivno razvijal tehnologijo toplotnih menjalnikov, pri čemer je dosegel lep napredek.

Hkrati je širil aktivnosti na področju proizvodnje centrifugalnih ventilatorjev, medtem ko je aktivnost pri proizvodnji klimatskih naprav ostala vsa leta nespremenjena z nekaterimi modifikacijami — prilagojenimi razmeram tržišča.

Pogoste organizacijske spremembe Klimata, ki so bile številnejše zlasti po letu 1975, so imele vsekakor negativen vpliv na poslovanje. Klimat, oziroma Klima proizvodnja, je v začetku posloval v okviru dejavnosti ogrevanja — vodovod do leta 1975. To so bila najboljša leta v poslovanju celotnega IMP-ja in tudi Klima proizvodnje. Z zelo visoko stopnjo dobička, ki je leta 1975 dosegla 31,96 odstotka in deležen akumulacije v dohodku (v povprečju 50 odstotkov) je Klima proizvodnja dosegla najboljše rezultate.

Poznejše reorganizacije skupaj s spletom drugih okoliščin, ki so nastopile, so povzročila slabšanje rezultatov in vodila v izgubo v devetih mesecih leta 1982, ki so jo takrat z odločno akcijo sanirali do konca leta.

»Za obdobje po letu 1975,« je povedala Jasna Gruden, vodja Klimatove plansko-analitske službe, »težko delamo analize poslovanja na osnovi vrednostnih pokazateljev, saj vemo, da je za to obdobje značilna (zlasti zadnja tri leta) visoka inflacija.

Celotni prihodek se je v Klimatu v zadnjih desetih letih povečal za desetkrat, kar seveda ne izkazuje realnega povečanja proizvodnje. Več nam o poslovanju preteklih nekaj let povedo relativni pokazatelji in pa rast fizične proizvodnje. Kot sem že omenila, je pomemben kazalec delež dobička v celotnem prihodu, ki je dosegel najvišjo vrednost leta 1975 in obdržal to vrednost še nekaj let — do leta 1977. Z letom 1978 pa so se začele dogajati pomembne spremembe (vzporedno z organizacijskimi), ki so vplivale na padec dobička v celotnem prihodu in je v tem letu dosegel stopnjo 16,66 odstotka. To je odraz prve velike reorganizacije Klima proizvodnje. V naslednjih letih se je ta odstotek še bolj znižal in je dosegel najnižjo vrednost leta 1983 (4,7 odstotka) — to je v letu popolne krize, ki je hkrati pomenila novo prelomnico v Klimatovem po-

slovanju. To potrjujejo tudi rezultati leta 1984, ko se je celotni prihodek povečal za 95,5 odstotka v primerjavi z letom 1983, enako tudi dohodek. Po letu 1984 je znašal delež dobička v celotnem prihodu 22,25 odstotka. Zelo pa sta se povečala delež akumulacije v čistem dohodku (57,25 odstotka) in delež akumulacije v dohodku (44,02 odstotka).

Za leto 1985 bi težko rekli, bodo ti kazalci takšni, kot so bili leta 1984, saj vemo, da imamo januarja 1985 precej sprememb obračunskega sistema, po katerem smo poleg drugih sprememb začeli revalorizacijo obračunskih sredstev, kar ima v Klimatu vpliv na dohodek. Če bi pa rezultati pravili na primerljivo osnovno lahko z gotovostjo trdimo, da bodo stvarno boljši kot v lanskem letu.

Pred nekaj leti je imel Klimat precej težav zaradi pomanjkanja materiala, saj je v nekaterih obdobjih ostal brez osnovnega repmateriala (to so bila leta 1982 in 1983). To bile v glavnem posledice tržnih zmer. Bila so to obdobja združenja in devizne participacije v reproviziji. Za Klimatovo prodajo je bilo najboljše obdobje v sedemdesetih letih ko na jugoslovanskem tržišču ni bilo konkurenčnih proizvajalcev opreme in je bila investicijska politika v kem razcvetu. V svetu ni bilo prodajo in je Klimat lahko dosegel zajetno akumulacijo.

Nabavne problematike sedaj izjema so le trenutne težave uvozu repmateriala, saj konotuarja še vedno niso znani vsi mehanizmi uvoza opreme, uvoz sedaj celo stoji.

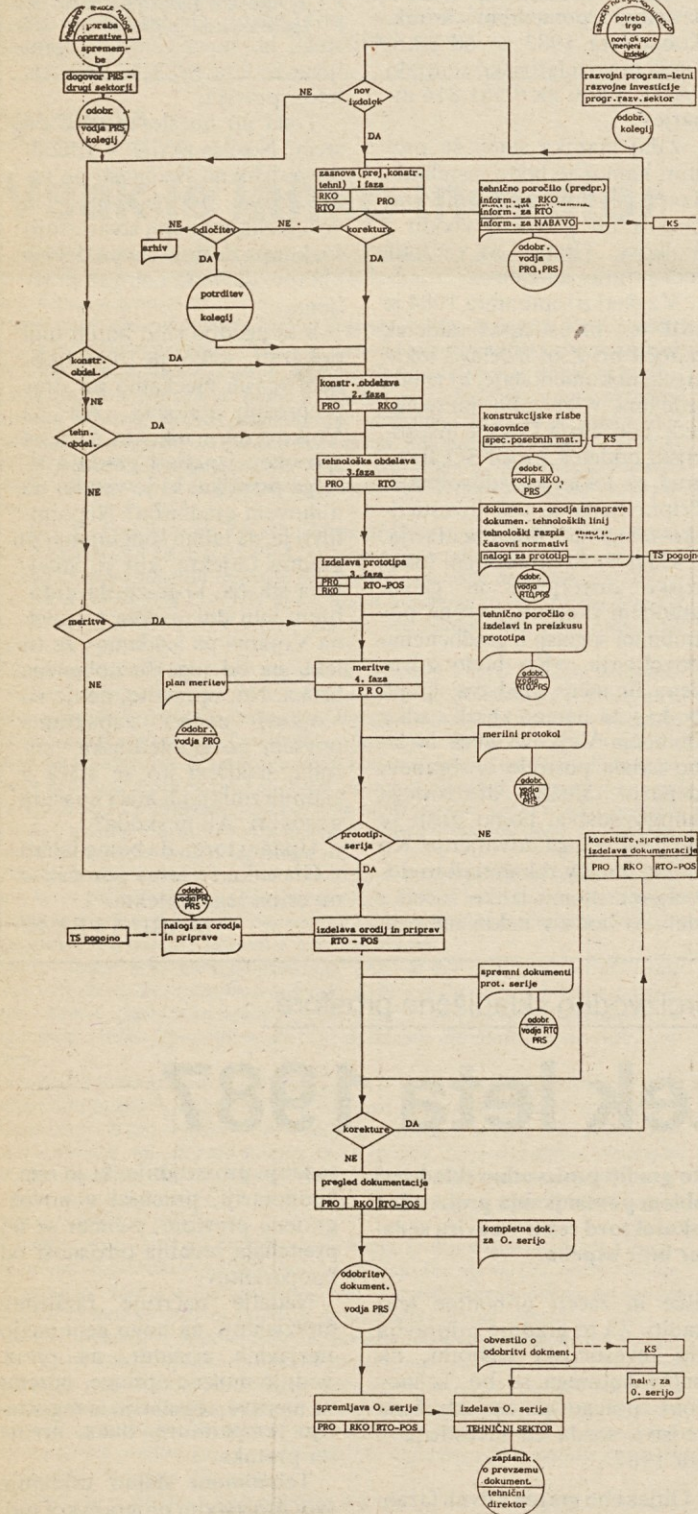
Poleg navedenih sektorjev sta v Klimatu še **splošno in strovska služba**, ki jo vodi Andrej Plahutnik in **plansko-analitska služba**, ki jo vodi Jasna Gruden.

bička v celotnem prihodu 22,25 odstotka. Zelo pa sta se povečala delež akumulacije v čistem dohodku (57,25 odstotka) in delež akumulacije v dohodku (44,02 odstotka).

Za leto 1985 bi težko rekli, bodo ti kazalci takšni, kot so bili leta 1984, saj vemo, da imamo januarja 1985 precej sprememb obračunskega sistema, po katerem smo poleg drugih sprememb začeli revalorizacijo obračunskih sredstev, kar ima v Klimatu vpliv na dohodek. Če bi pa rezultati pravili na primerljivo osnovno lahko z gotovostjo trdimo, da bodo stvarno boljši kot v lanskem letu.

Pred nekaj leti je imel Klimat precej težav zaradi pomanjkanja materiala, saj je v nekaterih obdobjih ostal brez osnovnega repmateriala (to so bila leta 1982 in 1983). To bile v glavnem posledice tržnih zmer. Bila so to obdobja združenja in devizne participacije v reproviziji. Za Klimatovo prodajo je bilo najboljše obdobje v sedemdesetih letih ko na jugoslovanskem tržišču ni bilo konkurenčnih proizvajalcev opreme in je bila investicijska politika v kem razcvetu. V svetu ni bilo prodajo in je Klimat lahko dosegel zajetno akumulacijo.

Nabavne problematike sedaj izjema so le trenutne težave uvozu repmateriala, saj konotuarja še vedno niso znani vsi mehanizmi uvoza opreme, uvoz sedaj celo stoji.

PREDSTAVLJAMO VAM DELOVNO ORGANIZACIJO KLIMAT

Delati hitro in učinkovito

Naša predstavitev delovne organizacije Klimat ne bi bila popolna brez prikaza glavnih značilnosti delovanja samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. Pogovor s predsednikom delavskega sveta Ivanom Erklavcem, sekretarjem OO ZK Vinkom Bogatajem in predsednikom sindikalne organizacije je pokazal, da je Klimat pred nekaj leti sočasno z gospodarsko krizo preživljal tudi določeno krizo v samoupravnih odnosih. Toda danes so ti problemi še stvar preteklosti. Tako kot ima delovna organizacija jasne razvojne opredelitve, imajo tudi samoupravni in politični organi trdna stališča za podporo boljšemu delu in razvoju, ki bo delavcem omogočil trdno socialno varnost.

Ivan Erklavec, predsednik delavskega sveta:

»Bistvene stvari, ki jih obravnava delavski svet, so plani, analize, bilance (četrtletne, polletne, tričetrtletne in letne). Obdobje od 1982 do 1984 v Klimatu ni bilo nič rožnato. To pa se je poznalo tudi na sejah delavskega sveta, ki so bile večkrat nesklepne ali pa na meji sklepčnosti. Večkrat se je moral predsednik precej angažirati, da je bila seja sklepna.

Na sejah so se delegati včasih nagibali k osebnim interesom. Tako je na primer delegat na seji iz osebnih razlogov postavil vprašanje. Ker pa nanj ni dobil željenega odgovora, se potem ni več udeležil sej.

Ob posebnem prizadevanju predsednika so se razmere potem popravile tako, da je delavski svet začel spet normalno delati.

V omenjenem obdobju je dobil delavski svet več pritožb, ki se niso zaključevale samo v delovni organizaciji, ampak so prišle tudi do družbenega pravobranilca. Sodišča združena dela in Občinskega sindikalnega sveta.

V zadnjem mandatu se je potekalo usklajeno in so dobro pripravljene delegati dobili vabila na seje povprečno 7 dni pred sejo. Precej pa imamo izrednih sej, ki so sklicane manj kot v sedmih dneh. Če hočemo biti operativni, se moramo posluževati tudi izrednih sej.

V preteklem mandatnem obdobju je imel delavski svet 47 sej, v sedanjem pa smo imeli doslej 27 rednih sej, 12 pa izrednih.

V sedanjem mandatnem obdobju so seje bistveno krajše kot v prejšnjem in nasploh ne trajajo več kot dve uri. Udeležba delegatov na sejah v tem mandatu je mnogo boljša kot v prejšnjem mandatnem obdobju. Delegati so odsotni le iz opravičljivih razlogov.

Vinko Bogataj, sekretar OO ZK:

»Osnovna organizacija ZK ima 25 članov. Struktura članstva je neugodna, saj je samo 28 odstotkov članov iz proizvodnje. V sedanjem mandatnem obdobju (to traja od decembrskih volitev) smo si člani ZK predvsem postavili za nalogo, da bomo izboljšali razmere za poživitev inovacijske dejavnosti in za prenos znanja v proizvodnjo. Postavili smo si tudi cilj, da bomo poživili delo mladinske organizacije in sindikata.

Za leto smo pripravili tudi akcijski program, v katerega smo vpeli naloge kot so:

— zagotavljanje aktivnosti članstva OO ZK pri razjasnjevanju družbenih problemov in problemov znotraj DO ter zagotavljanje idejne enotnosti članstva OO ZK;

— konkretizacija nalog članov OO ZK tako, da bodo vsi njeni člani v samoupravnih organih zastopali enotna stališča,

— povečanje aktivnosti komunistov v smislu izboljšanja proizvodnje, povečanje izvoza, produktivnosti in kvalitete proizvodnje na osnovi odkrivanja notranjih rezerv, učinkovitega uvajanja znanja in spodbujanja inovativne dejavnosti ter boljšega izkoriščanja delovnega časa;

— aktivnejše vključevanje članov OO ZK v razprave o analizi poslovanja, obravnavi in sprejemanju plana poslovanja za leto 1986-1990;

— osredotočenje aktivnosti komunistov na delu v sindikatu, ZSMS in v samoupravnih organih. Okrepitev aktivnosti pri sprejemanju novih članov predvsem iz vrst proizvodnih delavcev in mladine;

— komunisti naj bodo zgled delovne discipline na delovnih mestih in v delovnih sredinah in naj k pozitivnemu delu pritegnejo tudi druge delavce. Borijo naj se proti malodušju, privatizaciji in proti pojavom izživanja kriznih situacij,« je zaključil svojo izjavo Vinko Bogataj.

Jože Pirc, predsednik IO sindikata:

»Sindikat dobro rešuje probleme. Sedaj se pripravlja na volitve, na zaključne račune, ki bodo februarja in organizira zimske športne igre. Za organizacijo 8. zimskih iger je IO imenoval organizacijski odbor. Priprave teh iger so v glavnem zaključene (tehnična izvedba itd.), tako da sedaj čakamo samo na prijave tekmovalnih ekip iz delovnih organizacij.

Klimat ima ekipo v malem nogometu, ki ima 12 članov, ekipo za kegljanje (pet moških in tri ženske), ter strelsko ekipo s petimi člani. Nekaj delavcev je aktivnih v kolesarjenju. Matija Grom pa je smučarski tekač, ki tekmuje izven IMP.

V pogovoru so sodelovali (z leve proti desni): Vinko Bogataj (sekretar OO ZK), Janez Grubar (direktor komercialnega sektorja), Janez Dolinar (direktor programskega razvojnega sektorja), Jože Pirc (predsednik IO sindikata), Andrej Plahutnik (vodja kadrovske splošne službe), Jože Javornik (direktor tehničnega sektorja), Jasna Gruden (vodja planske analitske službe), Boris Krivic (direktor Klimata).

Dobre kvalifikacije a preveč režije

V Klimatu je zaposlenih 241 delavcev — od teh je 113 proizvodnih in 128 režijskih delavcev. Poleg teh pa ima delovna organizacija v svoji proizvodnji še povprečno 25 sposojenih proizvodnih delavcev po pogodbi med ozdi tako, da je v zadnjih dveh letih razmerje 52:48 odst. v korist proizvodnih delavcev. V novem srednjeročnem obdobju pa so si v Klimatu zastavili, da bodo zmanjšali število sposojenih delavcev in jih nadomestili z zaposlovanjem lastnih proizvodnih delavcev.

Pri zaposlovanju imajo precejšnje težave, saj je odziv na razpise minimalen in to za vse strukture od nekvalificiranih kadrov do visoko strokovnih. Zlasti pereče je pomanjkanje kvalificiranih delavcev, delavcev s srednjo strokovno izobrazbo in inženirskega kadra za tehnološko in konstrukcijsko področje, za področje nadzora kvalitete, področje razvoja, pa tudi komercialne.

Struktura Klimatovega kadra pa je dokaj ugodna, saj ima ta delovna organizacija 12 odstotkov delavcev z visoko strokovno izobrazbo, 10 odstotkov z višjo, 19 odstotkov s srednjo strokovno izobrazbo, 10 odstotkov visoko kvalificiranih delavcev, 40 odstotkov kvalificiranih in samo 9 odstotkov pa polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev.

»Zavedamo se«, je dejal direktor Boris Krivic, »da je odstotek režijskih delavcev še vedno zelo visok, še zlasti, če se primerjamo s tujimi konkurenčnimi firmami. Med najnižjimi pa je ta odstotek v okviru IMP-jevih proizvodnih delovnih organizacij. Tako obsežna režija,« je pojasnil Krivic, »je pogojena z zelo širokim proizvodnim programom. To se vidi iz strukture režijskih delavcev, ki kaže, da imamo le 21 odstotkov splošno upravne režije, 18 odstotkov komercialne režije in kar 61 odstotkov tehnične režije. Iz tega je razvidno, da bomo lahko ob sedanjih programih uspešno spreminjali razmerje režija: proizvodnja samo z zaposlovanjem novih proizvodnih delavcev, kar seveda zahteva večanje fizičnega obsega proizvodnje. Za povečano proizvodnjo pa bomo morali odpirati nove trge v tujini, ker ob zmanjšanju investicij postaja za nas jugoslovanski trg že zdaj premajhen.«

Klimatovci vabijo smučarje v Kranjsko goro

Predstavitev Klimata sovпада z osmimi IMP-jevimi zimskimi športnimi igrami, ki jih bo organiziral Klimat. Naši sobesedniki v pogovoru so izkoristili to priložnost in povabili vse IMP-jeve športnike: »Pridite na zimske športne igre 22. februarja v Kranjsko goro!«

V Klimatu se zelo trudijo, da bi igre čim uspešneje organizirali. Naredili bodo vse, da bodo pogoji za športno-tekmovalni del čim boljši, da bodo igre slovesne, da bodo tudi primerno obeležene in bomo IMP-jevci tisto soboto opazni v smučarskem vrvežu Kranjske gore, posebno pozornost pa namenjajo tudi družabnemu delu po zaključku tekem in razglasitvi rezultatov.

»V IMP-ju se med seboj premalo poznamo,« mislijo Klimatovci (in prav imajo) zato želijo, da bi bilo srečanje športnikov na IMP-jevih igrah zares tudi posvečeno medsebojnemu spoznavanju in izmenjavi izkušenj. Da bi to dosegli, pripravljajo tudi poseben program, v katerem bo družabno srečanje z nagradno igro, pa morda še kakšna zanimivost.

Zelo pomembna je tudi njihova skrb, da bi ob igrah v Kranjski gori na primeren način opozorili na IMP, pa tudi na delovno organizacijo Klimat kot organizatorja igre.

Skratka, organizatorji nam obljubljajo lep program in ključno vsem našim smučarjem: »Vidimo se v Kranjski gori!«

		BIŠAL: MILOŠ	LETOPIŠI	MUSLI H. M. IRE	KLIMSKA ŠTEVILKA ŠTALI	PLJUČNA BOLEZEN	MLATENJE	REKA V ZAH. NEMČIJI	TORINO	VRSTA USNJA	POGANJEK	KRILLO RIMSKE KONJENICE		
		RAČUNSTVO												
		MESTO V ŠPANIJI, ZAHODNO OD MADRIDA												
		ARZEN			MOŠKI PEVKI GLAS									
		KHETIJSKA ZADEUGA			REKA NA SEVERU SZ									

Daleč od celostne podobe

Januarja so s pročelja IMP-jeve upravne stavbe na Titovi 37 sneli stvari IMP-jev znak in na strehi je zablestel novi neonski napis IMP. Toda negrele za zamenjavo znaka: S tem se je na sedežu IMP-ja končno pojavil znak, ki je v skladu z novo celotno grafično podobo (CGP-jem) našega sodca. Vemo, da ta novi znak najdemo še marsikje, prav tako pa vidimo, da se stare ali pa improvizirane oblikovne rešitve tudi še trdovratno držijo pri življenju. Rok pa je bil, da mora celotna grafična podoba v celoti zaživeti do konca leta 1985. Zato smo rekli, pogledimo, kaj je z njo.

Da vas spomnimo. V letu 1983 smo se odločili, da bomo v IMP-ju poenotili vse oblike oblikovnega predstavljanja naše firme. To je bilo dokaj obsežno strokovno delo in njegov rezultat je Priročnik o celotni grafični podobi, kjer so predvidene najrazličnejše možne variante oblikovanja IMP-ja. V priročniku natančno piše, kakšne oblike in barve je IMP-jev znak, kako naj bodo oblikovani razni dokumenti, prospekti, napisi na vratih, znaki na stavbah, pa tudi naših izdelkih. Vse z namenom, da bi bilo vse oblikovanje enotno, kar je nujno, če hočemo ustvariti vtis, da smo firma, ki ve, kaj hoče.

Potem smo rekli, da je treba novo celotno grafično podobo tudi uveljaviti v praksi. Da ja ne bi bilo nobenih izmikanih, je sodov delavski svet 1. junija 1984 sprejel pravilnik o ceografični podobi in z njim predpisal, da je spoštovanje predpisanih oblik obveznost vsakogar v sodu. Pravilnik je določil, da bo nad uvajanjem celostne grafične podobe bdela posebna komisija, ki je bila tudi kmalu nato imenovana.

Ne bomo rekli, da ni bilo nareje-

nega nič, toda pogledite okrog sebe, pa boste videli, da nas čaka še precej dela, da bomo novo celotno grafično podobo v celoti uveljavili. Drži tudi, da so se pojavili problemi, ki jih na začetku ni nihče pričakoval, drži pa tudi, da je še mnogo brezbržnega odnosa do načina, kako obeležujemo svoje ime, pogosto pa ob določenih težavah prehitro vržemo puško v koruzo in se sprijaznimo z neredom, namesto da bi iskali rešitev v okviru sistematike CGP-ja.

A kaj bi modrovali mi, dajmo besedo ljudem, ki situacijo najbolj poznajo in pogledimo, kje smo pri uvajanju CGP-ja.

Najprej sem zaprosila za pogovor pomočnika sodovega generalnega direktorja inž. Staneta Završnika, saj je bil on eden od pobudnikov, naj v IMP-ju končno uredimo grafično predstavljanje firme, vodil pa je tudi delo strokovne skupine, ki je dajala smernice avtorjem priročnika o Celotni grafični podobi in nadzirala njihovo delo. Inž. Završnik je povedal naslednje:

»Na vsak način bi bilo potrebno, da povesta svoje mnenje o realizaciji CGP do konca leta 1985 predvsem

predsednik komisije za realizacijo CGP Vinko Kuder iz Klimata ter pomočnik generalnega direktorja Tone Marolt, ki je administrativno koordiniral akcijo vpeljave CGP v sistem IMP. Vsekakor je treba poudariti, da je bil sklep delavskega sveta, da mora biti vpeljava CGP v celoti realizirana do konca leta 1985, nad čemer naj bi bdela Propagandna služba v Marketingu. Seveda so nekatere točke iz realizacije iz kataloga CGP podvržene večjim stroškom. Tu so, predvsem mišljeni napisi na poslovnih zgradbah in tovarnah. To pa bolje, da ni bilo narejeno do konca leta 1985, glede na reorganizacijo v Promontu in v Emond. Eventualne nadaljnje reorganizacije bodo zahtevale seveda dodatne stroške pri uvedbi CGP.

Poslovne tiskovine in komercialno tehnična dokumentacija se je v glavnem prilagodila katalogu CGP-ja tako, da moremo govoriti le o posameznih kršitvah pri izvedbi dokumentacije, za kar bi morala Propagandna služba v Marketingu pravočasno opozoriti in ukrepati.

Pri uvajanju CGP so se v delovnih organizacijah pojavila nekatera vsebinska in tehnološka vprašanja, ki jih bo potrebno v podaljšnem roku izvajanja vsekakor rešiti prek komisije za realizacijo CGP oziroma prek Propagandne službe v Marketingu. Naj navedem nekaj takih odprtih vsebinskih in tehnoloških vprašanj, ki so jih zastavljali delegati iz DO na dosedanjih sestankih.

Na primer: »Avtomobili so ozna-

čeni samo z IMP Ljubljana ali tu DO: — isto velja za delovne obleke, — tehnološke težave so z izdelavo oznak prostorov oziroma pisarn, — tehnološke težave graviranja dvoplastne oblike znaka IMP v oro-

dja in izdelke, Vsekakor je potrebno na prihodnji seji komisije postaviti vsa neresena vprašanja, zbrati prek delegatov eventualne pripombe iz delovnih organizacij in tozov ter določiti realen rok za celotno realizacijo CGP.

Če primerjamo rešitev CGP v sistemu Krke, ki je novejši (mlajši) kot je naš katalog, lahko rečemo, da je bilo v tej akciji narejenega veliko koristnega pri racionalizaciji poslovanja ter zunanjega videza sistema.

Igor Meliva, vodja Propagandne službe, ki operativno izvaja večino nalog za uveljavitev CGP-ja: »Realizacija CGP-ja poteka v okviru danih možnosti sodca in njegovih članov. Vsaka nova pojavnost oblike je realizirana po določilih Priročnika o CGP. Občasna odstopanja od predpisanih oblik so večkrat nehotna. Vzrok temu so nekoordinirane neoposredni naročil brez konsultacije z Oddekom ekonomske propagande.

Rokovno prihaja do večjih časovnih zamikov zaradi tega, ker se vedno obstajajo zaloge starih oblik ali pa zaradi visokih stroškov, ki jih bodo imeli nosilci novih oblik znaka ob obveznih spremembah.

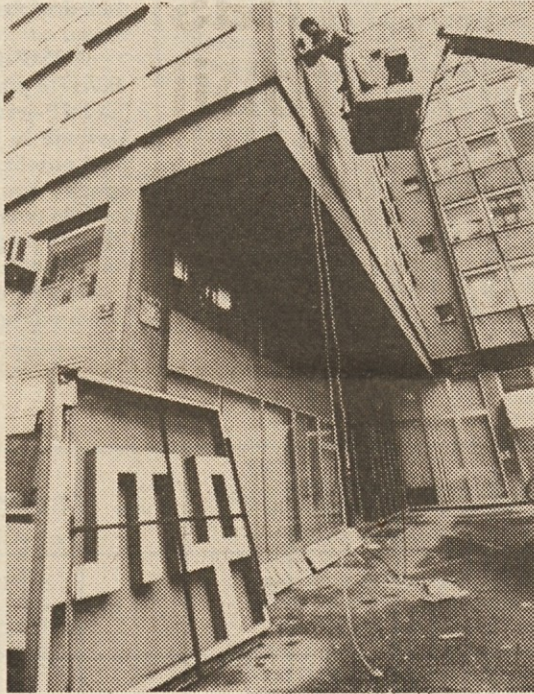
● Nadaljevanje na zadnji strani.

IMP-jev znak se je s pročelja preselil visoko na streho.

Tako je »padel« stari znak s pročelja Uprave.

Znak, ki se je spreminjal

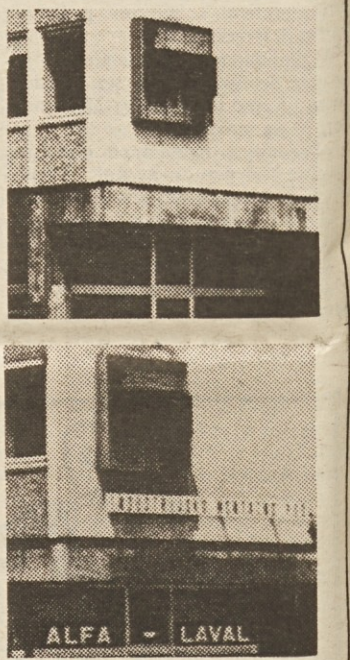
Takoj po vselitvi v IMP-jevo poslovno zgradbo na Titovi 37 (okoli leta 1965), so na pročelje te zgradbe montirali prvi svetlobni znak IMP, ki pa je bil še drugačen, kot smo ga bili vajeni videti v kvadratu. Imel je pločevinasto podložno ploščo. Na njej so bile horizontalne ravne neonske cevi zelene barve — prek teh so bile stilizirane črke in črno obarvane pločevine. Znak, ki je meril 2 krat 2 metra, je izdelala in montirala Javna razsvetljava Ljubljana.

Okoli leta 1973 je bil ta znak obnovljen — izdelan v zaprti izvedbi — iz pleksi stekla. Dodan mu je bil tudi napis Industrijsko montažno podjetje. Izdelal in montiral ga je kooperant Elektrovida Elektroleon Ljubljana Šiška. Velik pa je bil 2,20 krat 2,20 metra.

Ta znak je bil leta 1978, ko se je IMP organiziral v sod, generalno obnovljen s spremenjenim podnapisom: Industrijska montažna podjetje. Tudi ta znak, ki so ga sneli s pročelja IMP-jeve poslovne hiše 23. januarja letos, je izdelal in montiral kooperant Elektrovida iz Šiške.

Na zgornji desni sliki je prva varianta znaka (posnetek iz leta 1967), spodnji znak pa je iz časov, ko je bil IMP še delovna organizacija (posnetek iz leta 1977).

M. P.

Naša anketa: Ali IMP potrebuje institucionalno propagando

Predstaviti moramo svoje dosežke

Zadnje čase ugotavljamo, da ima javnost negativno mnenje o IMP-ju in njegovi dejavnosti, da nasploh prevladuje mnenje, da smo neukinkoviti, nekoordinirani, neambiciozni. Zelo malo pa javnost pozna naše poslovne uspehe in dosežke v izvozu, naše dobro sodelovanje s tujimi partnerji.

Vse to ne bi smelo mimo nas, kot da se nas ne tiče, saj tako slabo mnenje slabi naš položaj na trgu. Zato je prav, da bi bolj poskrbeli za propagando o IMP-ju in o njegovi dejavnosti. Poanketirali smo nekaj vodilnih ljudi v IMP-ju o tem, kaj oni mislijo o institucionalni propagandi in kakšen odnos imajo do nje, pa smo dobili od njih take misli oziroma odgovore:

Uroš Korže, pomočnik generalnega direktorja sodca: »Propagando načeloma delimo na propagando izdelka in propagando institucije — v tem primeru IMP-ja. Ugotovitve iz prejšnjega srednjeročnega obdobja kažejo, da je IMP precej zanemaril skrb za svojo podobo. To se kaže v različnih sferah življenja predvsem pa v tem, da imajo ljudje slabo predstavilo o tem, kakšni so naši izdelki, proizvodni programi, kaj delamo, kakšni so naši uspehi in problemi. V političnih in ob lastvenih krogih je čutili, da ti premalo poznajo IMP in imajo o njem zato slabo mnenje.

Da bi IMP to spremenil, želi v sedanjem srednjeročnem obdobju s kompleksnim programom informirati javnost o IMP. To pa naj bi bilo povezano tudi s pripravami na štiridesetletnico IMP-ja.

Bistveno je, da bomo ta kompleksni program podprli z ustreznimi finančnimi sredstvi v višini 0,12 odstotka celotnega prihodka. Ta sredstva so sestavni del letnega plana sodca. O njihovi uporabi bo v skladu s programom odločal kolegij sodca.

Emil Zelko, direktor Panonije je bil od vseh naših sogovornikov naj-

krajši in zelo jase: »Podpiram institucionalno propagando.«

Boris Krivic, direktor Klimata: »Smatram, da je IMP na področju institucionalne propagande preveč pasiven, vendar je res, da doslej nismo našli ustreznih mehanizmov za financiranje in odločanje o angažiranju sredstev v ta namen.«

Vinko Kuder, vodja prodaje v Klimatu: »IMP-jeva propaganda je preveč enolična in gre že vrsto let po ustaljenem načinu — v glavnem prek sejmov. Premalo pa je propagandnih potez, s katerimi bi nekatere izdelke IMP-ju bolj popularizirali. Pogrešamo nove ideje — sodobne načine predstavljanja IMP-jevih izdelkov. Le te bi bilo potrebno razdeliti v kategorije oziroma skupine in glede na to oblikovati oziroma poiskati najboljše način predstavitve posamezne vrste izdelkov. Sredstva, ki jih dajemo za predstavitev izdelkov, niso majhna, vprašljiv pa je potek efekta, ki ga dosežemo s predstavitvijo. Pogrešamo analize o uspešnosti ter propagandnih akcij in predloga za nove akcije. Propagandne akcije so preveč odvisne od posameznih ozdov, premalo pa so skupno oblikovane na nivoju sodca. Smatram, da premalo izkoriščamo reklame — propagande prek televizije in časopisa ne samo v Sloveniji, ampak na območju cele Jugoslavije.«

Andrej Rode, direktor Livarja: »Mislim, da tisto kar je na razširjenem strokovnem kolegiju decembra povedal pomočnik generalnega direktorja sodca IMP Uroš Korže o institucionalni propagandi oziroma o

mnenju, ki ga ima o IMP-ju širša družbena skupnost, sigurno drži. Prav bi bilo, da bi celoten IMP poskrbel za to, da bi se to mnenje o IMP-ju spremenilo. Ker pa je to delo povezano z ogromnimi finančnimi sredstvi, je nujno potrebno pripraviti temeljit program reševanja tega problema.«

Lojze Zupanc, direktor celjske Klime: »Problemi v zvezi s poznavanjem naše dejavnosti nastajajo, vendar je to splošno mnenje pogojeno bolj zaradi dejanskih problemov v sodzu kot pa zaradi pomanjkanja reklamnih akcij. Smatram, da bi veliko reklamiranje imidža IMP-ja brez ureditve naših skupnih problemov (skupni nastop, poenotenje razvojnih programov, vodenje skupne poslovne politike) ne prineslo zelenega učinka.«

Jože Horvat, direktor Skipa: »Pri nekaterih projektantskih hišah, inženirskih organizacijah po Jugoslaviji je o IMP-ju zelo malo znanega ali pa nič. Zato se dogaja to, da pri nekaterih večjih objektih, ki se gradijo v Jugoslaviji, dobijo nekateri IMP-jevi ozdi v delo malenkosti, medtem ko gre glavnina del mimo IMP-ja. V mnogih primerih bi lahko IMP nastopal kot nosilec del, toda zaradi nepoznavanja IMP-jevega proizvodnega programa, ne pridemo v ožji izbor.«

Zorko Cerkevnik, direktor Montaze Koper: »Ekonomska propaganda je investicijske posebne vrste, kajti donosnost te funkcije je težko določljiva zaradi istočasnega delovanja drugih instrumentov prodaje, vendar je nujno potrebna tudi za investicijsko dejavnost, kot je IMP-jeva. Precizirati je potrebno cilje, ki jih želimo doseči v določenem času, področje (tržišče) in medije, s katerimi bomo cilje dosegli ter seveda

kontrolirati uspešnost porabe sredstev.

V našem primeru — na nivoju sodca — menim, da moramo propagirati firmo IMP kot znamko, ne pa posameznih dejavnosti ali izdelkov. Tesno povezavo z ekonomsko propagando oziroma s poslovno politiko pa imajo tudi odnosi z javnostjo, ki so tudi celo pomembnejši element kot ekonomska propaganda za našo dejavnost.

V našem tozdu Montaža smo lani sprejeli ustrezen pravilnik o višini in načinu uporabe sredstev za ekonomsko propagando in odnose z javnostjo.

Boris Gazvoda, direktor tozda Trata Avtomatika:

»V zvezi s sedanjo propagando IMP menim, da je nezadostna tako po obsegu kot kvaliteti in da temu vprašanju posvečamo premalo pozornosti. Problematiko propagande je treba obravnavati profesionalno in kompleksno s ciljem ustvaritve imidža sodca IMP. Danes je naša propaganda zreducirana zgolj na izdelavo posameznih prospektov, organizacijo posameznih sejmov in eventualno postavitev reklamnih lepakov na kakšni prireditvi. Nameniti bo potrebno mnogo več denarnih sredstev in na osnovi sodov celostne grafične podobe sistematično in dolgoročno opraviti vse aktivnosti skladno s sodobnimi marketinškimi prijemmi. Potrebna pa je zlasti preobrazba v naši miselnosti, da te oblike prisotnosti in dejavnosti na trgu niso same sebi namen in potratu denarja, temveč uveljavitev sistema IMP in s tem večje možnosti plasmajev naših programov — tako doma — kot v tujini.«

MARIJA PRIMC

Vsak od nas mora skrbeti zanj

Ugled ima svojo ceno

Ko je Koordinacijski odbor sindikata na seji 4. februarja obravnaval poročilo Odbora za obveščanje, so delegati priznali, da bi moral vsak od nas več narediti za ugled IMP-ja.

V poročilu Odbora smo napisali, da ima v javnosti kaj slabo ime.

Krivi za slab ugled IMP-ja smo sami. Na eni strani znamo na primeren način seznanjati javnost z našimi dosežki, na drugi strani pa smo nagnjeni k obešanju slabosti na velik zvon. Cim kje nekaj zaškrblje, zavpijemo: »Kje pa je IMP? Kaj je naredil IMP? Od IMP-ja ni nobene koristi!«

Drži, da marsikatera skupna akcija v sodzu teče prepočasi, toda dostikrat so kritike: »Od IMP-ja ni nobene pomoči!« neupravičene. To so lepo pokazali Panonijini delegati, ki so Koordinacijski odbor seznanili z gospodarskimi problemi te delovne organizacije in tudi povedali, kako dragocena je bila pomoč, ki jo je Panonija dobila v sodzu. Seveda pričakujejo, da bodo realizirani dogovori o pomoči pri kritju izgube — in če bodo, pravijo Panonci, potem ta delovna organizacija načrtuje, da bo leto 1986 zaključila brez rdečih števil.

Odbor za obveščanje se ne zavzema, da bi zapirali oči pred napakami. Vprašanje pa je, kako jih obravnavamo. Moramo jih pošteno, argumentirano in strpno. Predvsem pa se ne smemo obnašati, kot da smo mi, pa v katerem koli tozdu smo, eno, IMP pa nekaj drugega. Ko zbijamo sami sebe. To so primeri, ko so naši problemi prišli v obravnavo pred občinske organe, lepo pokazali.

Delegati Koordinacijskega odbora so razčlenili tudi druge dimenzije, ki jih ima vprašanje IMP-jevega ugleda v javnosti.

Marjan Kunaver iz Dvigala je menil: »Če kdo dela v hišnem svetu, mu je hitro jasno, zakaj ima IMP tako slab ugled. Pogledite, povsod se pojavljajo problemi s skupinskimi antenami, črpalkami in, priznam, tudi z dvigali, kjer je udeleženi naš tozd. Odnos naših tozdov do strank pa je nemogoč in tudi to zbija IMP-jev ugled.«

Vlasta Kodela iz delovne skupnosti sodca je menila, da sta za to dva razloga: Prvi je ta, da osebni dohodki vse slabše pokrivajo življenjske stroške, pa si mnogi pomagajo s popoldanskim fušom. Posledica je, da v svoje de ne vložijo vse energije, zato ne delajo dovolj kvalitetno in ne razmišljajo o inovacijah, ker vse to hraniš za popoldne. Poleg tega pa mnogi naši vodilni delavci nimajo pravega odnosa do kvalitete, je menila Kodela in to ilustrirala z značilnim primerom: Ko je bil v IMP-ju organiziran seminar o kontroli kvalitete, se ga ni udeležil praktično noben vodilni delavec, ki bi jih tam pričakovali, pač pa so poslali ljudi, ki nimajo nobenega vpliva na odločitve.

Tako smo ugotovili, da lahko k IMP-jevemu ugledu prispeva prav vsak delavec: s tem, da dobro opravi svoje delo, da ima primeren odnos do strank, se pravi, da popravi napako, če jo je naredil, če pa opazi napako koga drugega, da na primeren način nanjo opozori. Sindikat mora ustvarjati tak odnos, da si bo vsak prizadeval za ugled IMP-ja in da mu bo jasno, da si moramo ta ugled ustvariti sami, je poudaril predsednik Kosa Vili Bertole. Ta usmeritev je bila tudi sprejeta.

LOJZE JAVORNIK

NOVICE IZ IRAKA

Gradimo reprezentančen objekt

Različne okoliščine so botrovale, da je bil prevzet ta objekt, ki ima drugačno zahtevnost, kakor objekti ki smo jih do sedaj gradili v Iraku.

Gradnja objekta se je namreč začela že leta 1972, o čemer pričajo temeljni kamen. Pod streho so ga spravili domači izvajalci in zato mislim, da ni treba posebej poudarjati, kakšna je kvaliteta teh del. Glavni objekt je napravljen do III. faze, saj so bila na njem napravljena že groba instalacijska dela odtočne kanalizacije, odtoki za meteorno vodo, del elektro napeljav in groba instalacija dvigal. Vse te instalacije je investitor pred prevzemom objekta na našo željo demontiral. Ker bo objekt služil za reprezentančne namene visoke kategorije, je temu primerno projektirana tudi izvedba in oprema s poudarkom na super kvaliteti. Prav iz tega razloga so nastopile večje težave in pa zahtevnost investitorja pri čakanju opreme, kjer je vse najboljše še premalo dobro, saj so njegove zahteve po kvaliteti komaj uresničljive.

Zahtevnost investitorja pri tem delu je neizprosna, saj je za vsak izdelek preskrbeti po tri proizvajalce, kar zahteva veliko angažiranost ljudi doma na pripravi »čekanja« materiala, kakor tudi ljudi na projektu. V kompletni sklop objektov spadajo poleg glavnega objekta – kluba še dve garaži, trafo postaja in strojnica. V kompletnem sklopu so še tri večje fontane z zahtevno opremo.

Do sedaj na objektu samemu še nismo pričeli z intenzivnim delom. Vsa skrb je trenutno usmerjena na izdelavo projektov za izvedbo in na potrjevanje materialov in opreme. Le tako pripravljeni, bomo lahko nemoteno

začeli z delom in omogočeno nam bo dokončanje v 18 mesecih, kot zahteva pogodba, kar v tem primeru z ozirom na zahtevnost projekta res ne bo lahko.

Projekti prejšnjih projektantov niso bili dosledno obdelani, tako, da je naš Projektni Biro bil prisiljen obdelati kompletno tehniško dokumentacijo, kar seveda zahteva svoj čas.

Investitor še ni izpolnil vseh

pogodbenih določil, tako da pogodbeni rok še ni pričel teči. To nam je prišlo še kako prav, saj bomo v tem času napravili projekte in čakirali material in opremo.

Na gradbišču samem smo si uredili pisarne in opravili druga pripravljala dela, ki so za kasnejše normalno napredovanje del res nujno potrebna.

Ko bo investitor izpolnil vse pogoje do projekta, bo treba živo pristopiti k delu samem. Naro-

čilo tolikih različnih materialov zahteva svoj čas, dobavni roki bodo kratki. Vseeno z optimizmom gledamo na dokončanje, saj je IMP znan po tem, da ne zamuja in v glavnem investitor do sedaj ni mogel kazati na nas kot zamudnike, zato upamo, da ga ne bomo razočarali niti tukaj.

Imamo sposobne in pridne ljudi, zato se nam ni bati niti tako kratkih rokov.

VODJA PROJEKTA
BRANKO ŠTRKALJ

Projekt B-8 in B-9

Junija 1985 je SDPR podpisal pogodbo z iraškim partnerjem za izgradnjo dveh objektov B-8 in B-9. Dobavo in izvedbo vseh instalacij na teh objektih je SDPR dodelil IMP-ju, ker smo predhodno zgradili že sedem popolnoma enakih projektov, ter sta nova projekta dodatek k osnovni pogodbi.

Na vsaki lokaciji je potrebno izvesti tipična instalacijska dela s katerimi se ukvarjajo naši tozdi: vodovod in kanalizacija v objektih, zunanji vodovod in kanalizacija, vodno postajo, klimatizacija, instalacijo jakega in šibkega toka v objektih, objektih, ozemljitve, zunanjo razsvetljavo, kabelsko povezavo med objekti, protipožarno zaščito in varnostni sistem nadzorovanja objektov.

Nosilec posla je kot vedno v Iraku tozdi Inženiring, ki je izvedbo strojnih instalacij povzročil tozdu Montaža Maribor, elektroinstalacije pa delovni organizaciji Elektromonter (prej tozdi Elektromontaža). Izvajalec gradbenih del je na obeh lokacijah SCT Ljubljana. Tretji izvajalec na projektu je RIZ Zagreb. Vsi trije proizvajalci smo med

seboj enakopravni partnerji. Kot koordinator pa nastopa podpisnik pogodbe SDPR.

SCT je že julija 1985 začel pripravljala dela na obeh lokacijah. IMP ima na vsaki lokaciji svoje naselje, od gradbenega izvajalca pa koristi samo usluge prehrane, vode in električne energije, za kar bo podpisal poseben samoupravni sporazum.

IMP-jeva pripravljala dela so zaključena. Urejeni sta obe naselji, skladišni prostori in pisarne.

Zaradi zamud investitorja z izpolnitvijo pogojev se bodo instalacijska dela pričela v mesecu februarju, SCT pa že betonira temelje za posamezne objekte. Rok dokončanja del je 15 mesecev. Za izvedbo vseh instalacij bo

potrebno na vsaki lokaciji približno 25 monterjev. V decembru 1985 je investitor že potrdil instalacijske projekte, ki jih je modoficial PMI tozdi Projektiva Maribor. Prav tako je z izjemo telefonske centrale, že s strani investitorja potrjena vsa oprema, potrebna za instalacije na projektih. Tozdi Inženiring je naročila uvozno opremo, domačo opremo pa v glavnem naročajo montažni tozdi.

VODJA PROJEKTA 8-9
HUBERT ŽNIDAR

Otroci naših delavcev v Iraku so dobili slovensko šolo

Gotovo je bilo za vse slovenske otroke v Bagdadu veliko presenečenje, ko so v prvih dneh decembra lani zvedeli, da se bodo odprla vrata jugoslovanske dopolnilne šole v Bagdadu tudi za njih.

Do 4. decembra 1985 so se namreč jugoslovanski otroci družili v internacionalni šoli v Bagdadu, kjer imajo učne ure v angleškem jeziku. Otroci srbohrvatsko govorečih staršev imajo že dalj časa organizirano dopolnilno šolo v srbohrvatskem jeziku v prostorih doma Jugoslovancev v Bagdadu. Ker se je število slovenskih otrok v letošnjem letu povečalo, se je še bolj kot kdajkoli prej pokazala potreba po organiziranem dopolnilnem pouku v slovenskem jeziku.

Nam vsem, ki delamo v Iraku dalj časa, pa je znano, da je od potrebe do realizacije dolga pot. Najprej je bilo potrebno poiskati učitelja in po krajšem dogovoru je šola dobila učiteljico Mojco Mandeljc, ki je z veseljem sprejela svojo novo zadolžitev. Drugi in največji problem pa so bili učni pripomočki, predvsem učbeniki in zemljevidi. V začetku smo nekaj učil dobili od srbohrvatskega oddelka, od katerega smo prevzeli tudi določena pravila pri organizaciji slovenskega oddelka. Torej, otroci so bili tu, učiteljica tudi, manjkali so le slovenski učbeniki. Vodstvo IMP v Iraku je preko svoje matične organizacije v Ljubljani malo pred koncem leta 1985 organiziralo nakup in dostavo knjig v Bagdad. Tako smo navsezadnje imeli vse za nemoten potek pouka, ki že od vsega začetka poteka v prostorih stanovanjske stavbe IMP v Bagdadu.

Šola obiskuje 14 osnovnošolcev, ki so razdeljeni v dve skupini, starejšo in mlajšo, po čemer je učiteljica prilagodila tudi učni program, ki zajema osnove slovenske slovnice, spoznavanje narave in družbe Slovenije oziroma zemljepisa ter zgodovine Jugoslavije.

Pouk je za vsako skupino le enkrat tedensko po tri šolske ure. Otroci prihajajo v šolo redno in so željni znanja o svoji domovini, ki za nekatere predstavlja popolno novost, saj so mnogi vsa dosedanja šolska leta preživeli v Iraku.

Do konca šolskega leta bomo skušali naročiti Pionirski list, ki je ena najzanimivejših in poučnih revij za osnovnošolce, prav tako pa bomo začeli z zbiranjem mladinskih knjig za otroke slovenske šole. Upamo, da se bodo otroci z našo pomočjo in dobro voljo lažje in uspešneje vključili v »domačo« šolo ob vnitvi v domovino.

Novo leto v Iraku

Za praznik kot je novo leto, je težko biti sam, daleč od toplote doma in svojih najdražjih. Da bi delavcem, ki so čez praznik ostali v Iraku, omogočili čim boljše silvestrovanje, smo se organizirano pripravili na ta svečan trenutek.

Klub na Abu Graibu, ki so ga naši delavci sami zgradili v prejšnjem letu, nam je omogočil prostor za pripravo lepšega silvestrovanja, kot so bila vsa prejšnja leta. Popestrili smo tudi jedilnik, pijačo in družabni program. Vsak od nas je prostovoljno prispeval 5 iraških dinarjev. Po zastavljenem programu in z zagotovljenimi finančnimi sredstvi smo se z vso vsmo lotili dela.

Pri pripravi je sodelovalo več posameznikov in s tem je bilo ustvarjeno prijetno delovno vzdušje brez občutka preobremenjenosti. Ko smo pripravili vso potrebno hrano in pijačo, kupili skromna darila za otroke, »oblekli« dedka Mraza, pripravili omizje, zavili darila za srečelov, okrasili prostor in kupili kozo za laticacijo, smo vsi nestrno čakali novo leto.

Ob 20. uri smo se pričeli zbirati v klubu. Končno število prisotnih je bilo 110. Ker imamo zdaj dovolj prostora, so se silvestrovanja pri nas udeležili tudi nekateri naši zunanji sodelavci iz Industrogradnje, SCT-ja in Ambasade SFRJ. V posebno čast si štejemo prisotnost vojnega atašeya tov. Borisavljeviča s soprogo in sodelavci ambasade.

Ob 22. uri je otroke naših delavcev obiskal dedek Mraz in jim razdelil skromna darila. Po veselem dogodku so se otroci umaknili v montažno hišo na Abu Graibu, kjer so imeli pripravljeno lastno pogostitev in ogled video filmov. V isti hiši so imeli preskrbljeno prenočišče.

Ob obloženih mizah, s prijetno glasbo, plesom in družabnimi aktivnostmi (srečelov, laticacija) se je v klubu nadaljevalo prijetno vzdušje. Tako je hitro minil čas do težko pričakovanega trenutka. Ob polnoči smo si nazdravili s šampanjcem in si zaželeli vse najlepše in veliko delovnih uspehov v letu 1986.

Za večino se je veselje nadaljevalo do poznih jutranjih ur, za najbolj vzdržljive pa še naslednji dan.

Udeležba vseh prisotnih priča o trdnih vezeh prijateljstva in sodelovanja med našimi delavci in zunanjimi sodelavci v Iraku.

Ob polnoči ob najsvečanem trenutku, smo se spomnili tudi na vas, dragi sodelavci v Jugoslaviji. Tudi vam želimo vse najlepše in veliko delovnih uspehov v letu 1986.

KOČMUR BARBARA
SMODEJ VERA

Kako so izbirali opremo

Pisali smo že, da je bila konec oktobra in v začetku novembra pri nas iraška delegacija, ki je čakirala opremo za Projekt 700. Danes lahko poročamo, da je bilo delo uspešno opravljeno in sanitarna oprema določena, za kar gre vsa pohvala delavcem tozdu Inženiring in Montaža Koper.

Projekt 700 je izredno zahteven družbeno-kulturni objekt, na katerem bo gradbena dela izvajal SCT, od naših tozdvov pa bodo delali na njem Montaža Koper vodovodne instalacije, OV energetiko, Klima montaža klimatizacijo in Elektro montaža električne instalacije. Investitor pripisuje objektu velik pomen, saj gre za reprezentančen objekt in temu primerno je tudi zahtevana kvaliteta uporabljenih materialov.

Obisk je bil namenjen predvsem razčiščevanju še nekaterih arhitektonskih vprašanj, ki so jih reševali na SCT-ju. Zato so bili v delegaciji arhitekti in od instalacijskega materiala smo lahko čakirali le sanitarno opremo (keramiko in armature). Na SCT-ju pa so investitorji izbirali gradbene materiale: kamen in keramiko za stenske in talne obloge, izolacijske materiale, tapisone, stropne obloge, stekla za fasado, vratno okovje, pa celo korita za cvetje. Inženiring se je skupaj z Montažo Koper prvič odločil postaviti poseben razstaveni prostor z vzorci. To je bilo v hotelu Bernardin. Vodstvo tozda z direktorjem Zorkom Cerkvenikom, pa monterji pod vodstvom Zvonka Rožmana so se zelo potrudili, da je bila razstava v hotelu Bernardin zares lepo postavljena, kar je olajšalo delo pri čakiranju. Pripravljeni so bili vzorci jugoslovanske in investitorjevih zahtev domača oprema tokrat ni prodrla, je povedal Bogdan Bitenc iz Inženiringa.

Organizirati takšno izbiranje ni ravno lahka zadeva, je še povedal Bi-

tenc, saj nekateri proizvajalci za to nimajo pravega posluha. Za ta namen Inženiring seveda naroča majhne količine, kar za nekatere ni dovolj pomembno. Potem je še težava, ker proizvajalci ne dajo vse potrebne dokumentacije. Da jugoslovanski proizvajalci šepajo pri dokumentaciji, je že stara resnica, Bogdan Bitenc pa ima slabe izkušnje tudi z nekaterimi znanimi Zahodnimi firmami, ki so izpadle iz konkurence, ker niso dostavile vseh potrebnih papirjev.

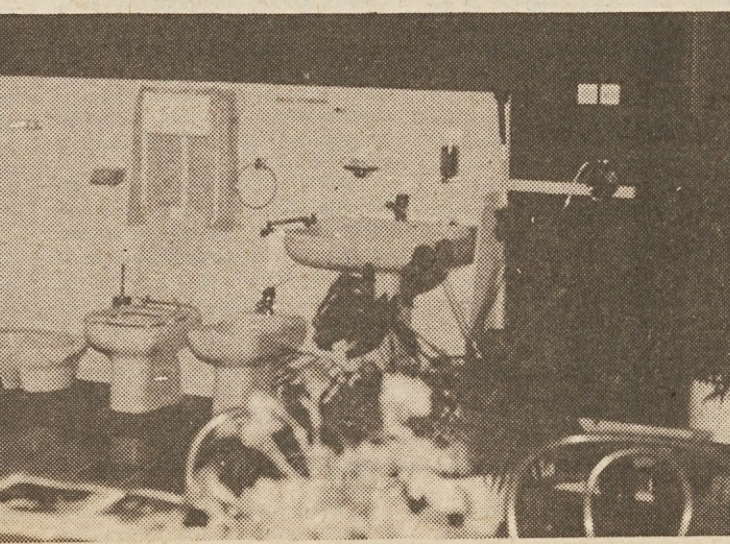
Vsekakor pa Bitenc po izkušnji s čakiranjem opreme za ta objekt meni, da bi bilo koristno, če bi IMP v

Ljubljani ali v Bagdadu organizirali stalen razstaveni prostor, kamor bi lahko pripeljali investitorje izbirat opremo.

Seveda smo v IMP-ju izkoristili obisk iraških gostov tudi zato, da smo jim podrobneje predstavili naše podjetje in predvsem tudi proizvodnjo. To je bilo za njih precejšnje presenečenje, saj so doslej poznali samo naše monterje. Gotovo bo tudi koristno srečanje predstavnikov investitorja s Koprčani, s katerimi bodo kasneje sodelovali pri gradnji. Koprčani so jim razkazali proizvodne in poslovne prostore in jim predstavili svojo organiziranost ter način dela. In ne nazadnje so se osebno seznanili ljudje, ki bodo precej časa intenzivno sodelovali, pa se morda ne bodo nikoli več osebno videli, pač pa se bodo pogovarjali po telefonu. L. J.

Posnetki iz hotela Bernardin, kjer so predstavniki investitorja izbirali opremo za Projekt 700. (Foto: Zorko Cerkvenik).

sebeno zanimiva, naj nekaj svojih misli in želja izrazijo še otroci sami.

Za slovenski oddelk jugoslovanske dopolnilne šole v Bagdadu: MOJCA MANDELJC

»Naša šola«

KAJ BI NAPISAL?

Slovenska šola je zelo nova zame, ker sem že šest let v Iraku. V angleški šoli je lažje. V slovenski šoli je zelo prijetno, ker je Tina stole oblepila z živopisanim papirjem. Imamo tudi globus, zemljevide naše domovine. Začeli smo spoznavati naš primorski svet in osnove slovnice. Težave mi dela slovnica. Najljubši mi je odmor, ker lahko pojem sendvič, čečkam po tabli in se ruvam s sošolci. Želim si da bi imel več slovenskih knjig.

BOŽO ČERANIČ

SLOVENSKA ŠOLA V BAGDADU

Skupaj s starši sem se začasno preselila v Bagdad, kjer obiskujem internacionalno šolo. Enkrat tedensko pa hodim tudi v slovensko dopolnilno šolo.

V naši skupini je 7 učencev. Pouk imamo vsako sredo od 17. do 19.30. Poučuje nas tovarišica Mojca Mandeljc. Je zelo prijazna, ima kratke lase, modre oči in rdeča lička. Z nami se zelo trudi in želi, da bi čimprej znali. Pri učenju je stroga, vendar vsakemu rada pomaga. Uči nas slovenščino in spoznavanje narave in družbe. Dobimo tudi precej domačih nalog, ki jih moramo napraviti do naslednjih učnih ur. V našem razredu imamo tablo, mize, stole, na steni pa visi velik zemljevid Jugoslavije, na omari pa je globus. Naš razred je v isti stavbi, kjer stanujemo, zato lahko grem od doma kar v copatih.

V tej šoli se prijetno počutim in želim, da bi se čimveč naučila.

METKA UNUK
2. skupina

SLOVENSKA ŠOLA

Slovensko šolo tukaj v Bagdadu smo začeli v letošnjem šolskem letu. Vsi učenci pa obiskujemo internacionalno šolo, kjer se učimo vse predmete v angleškem jeziku.

V našem razredu je sedem učencev. Pouk imamo vsako sredo po tri šolske ure. Poučuje nas tov. Mojca, ki je prijazna, včasih pa tudi huda. Naši predmeti so spoznavanje družbe in slovenski jezik. Razred je lepo opremljen. Imamo dva odmora po deset minut. Med tem časom gremo fantje ven, da se malo osvežimo. Rad hodim v to šolo in si želim, da bi vsi lepo izdelali razred.

METHOD UNUK
2. skupina

SLOVENSKA ŠOLA V BAGDADU

V Bagdadu živim že eno leto in pol, vendar sem v tem času hodila samo v angleško šolo. Pred kratkim pa so ustanovili slovensko šolo, katere na začetku nisem bila preveč vesela.

Tovarišica, ki smo jo dobili, se ne dere in govori mirno in hladnokrvno. Drugače je še mlada in ima kratke, svetlo rjave lase.

Ure imamo mešane z obilico slovenščine in zemljepisa. Bolj me zanima zemljepis, vendar tudi slovenščino nekako prenašam. Pred kratkim smo imeli test, vendar nanj nisem bila posebno pripravljena. Temu primerno sem dobila tudi oceno.

Na splošno pa me teh nekaj slovenskih uric na teden veseli, ker obujamo podobo naše lepe, zelene a oddaljene domovine.

TINA SAVIČ
druga skupina

Prvi tečaj s »pravimi« izpiti in spričevali

Te dni je dvajset delavcev Klime montaže končalo štirimesečni program izobraževanja, v katerem so se usposobili za dela skupinovodje. Ta program je pripravil in vodil naš tozdr Izobraževalni center in je pomemben, ker je to prvi primer izvajanja verificiranega programa v sodno IMP. Z drugimi besedami: Diplome, ki jih bodo po uspešno opravljenih izpiti dobili slušatelji, bodo družbeno priznane.

Organiziranje izvedbe prvega verificiranega izobraževalnega programa je za Izobraževalni center gotovo velik uspeh in tudi precej dela je bilo potrebno vložiti za to. S tem je Izobraževalni center postal prava »šola«, ki v svojih izobraževalnih programih nudi slušateljem »prava« spričevala, oziroma verificirana potrdila o znanju. To je tudi za tistega, ki se izobražuje, dodaten motiv za trud, ki ga je potrebno vložiti. Seveda pa imamo v družbi institucije, ki skrbijo, da potrdila o znanju nihče ne dobi »na lepe oči« in zato je organiziranje takega družbeno verificiranega izobraževalnega programa dokaj zahtevna naloga.

Začelo se je s tem, da so v Klimi montaži izrazili potrebo po takšnem profilu delavcev. Rekli so, da želijo delavce, ki jim bodo zaupali dela skupinovodje, oziroma po naše: vodilnega monterja, najprej primerno usposobiti.

V Izobraževalnem centru so ugotovili, da je v programskih jedrih usmerjenega izobraževanja natanko tak profil, kot ga Klima montaža želi usposabljati. Toda ko so želeli dobili izobraževalni program za skupinovodje, so zvedeli, da takšnega programa sploh ni. V skupnih programskih jedrih je bil program za izobraževanje skupinovodij le predviden, vendar brez konkretizacije, kaj naj bi to usposabljanje vsebovalo.

Anča Debeljak, ki v Izobraževalnem centru načrtuje in koordinira izvedbo izobraževalnih programov, ni vrgla puške v koruzo. Obrnila se je po pomoč na Zavod za šolstvo in Posebno izobraževalno skupnost za kovinarstvo in metalurgijo, sodelovali so seveda predstavniki Klime montaže, pogovarjali pa so se tudi z nekaterimi drugimi delovnimi organizacijami, ki enako kot mi v IMP-u želijo usposabljati skupinovodje — in tako so opredelili obseg znanja, ki je potreben za skupinovodjo. Nato je Zavod za šolstvo ta program predložil v potrdilo skupščini Pis — to je Posebni izobraževalni skupnosti za kovinarstvo in metalurgijo. Pis ga je potrdil in to je zdaj verificiran program. Diplomantom bo priznana dosežena izobrazba, ki je med 4. in 5. stopnjo po lestvici usmerjenega izobraževanja — ali po domače: več kot visokokvalificiran delavec in manj kot tehnik. Naj ne moti, da je vrednost te diplome nekaj vmes, in resnici je velik korak naprej.

In še to: Ves postopek snovanja programa ter njegove verifikacije je trajal šest mesecev! Verifikacija pomeni, da je zdaj ideja iz programskih jeder konkretizirana. Posebna izobraževalna skupnost seveda ne bi verificirala nekega programa, ki bi bil povsem prazen za IMP: Program za skupinovodje, ki je nastal na iniciativo Klime montaže in Izobraževalnega centra, bo program za vse delovne organizacije, ki bodo usposabljale svoje delavce za ta del. Kot smo že rekli, precej je bilo delovnih organizacij, ki so menile, da bi morali uvesti tako izobraževanje, naš Izobraževalni center pa je izpeljal vso proceduro in zdaj je prva generacija delavcev Klime montaže že tudi opravila ta izobraževalni program.

Prva dvajsetica, ki se je prijavila v to obliko šolanja, je morala presejati v šolskih klopeh (no v resnici so bili to stoli v sejni sobi v baraki na Vojkovi) 370 šolskih ur. Pouk je bil po delu vsak ponedeljek, sredo in četrtek. Trajal je kar štiri mesece. Učna snov je obsegala vprašanja organizacije in ekonomskega poslovanja ozdov, Tehnologijo dela (teoretično) in inovacijsko dejavnost, kadrovske politike, delovno zakonodajo, predpise o varstvu pri delu, samoupravljanje o temeljih marksizma, psihologijo (zelo pomembno za vodenje skupine) in poslovno spise. Sami teoretični predmeti! Boste rekli. Tako je, ker so se lahko za ta tečaj prijavili le kvalificirani in visokokvalificirani delavci z določenimi praktičnimi izkušnjami. Teh res ni bilo potrebno učiti, kaj naj bi znal monter, kajti vsi so že dokazali, da ta dela obvladajo. V tečaju so jim torej oddali tista teoretična znanja, ki naj bi jim omogočila uspešno vodenje skupine.

Izobraževalni center je za predavanja angažiral učitelje Domžalskega srednjšolskega centra, kjer pa so našli doma primerno strokovnjake (za tehnologijo dela, kadrovske začevne in delovno zakonodajo) pa so predavanja pripravili IMP-jevci.

Anča Debeljak pravi, da ima t. kšno organiziranje izobraževanja p. ecej prednosti:

1.) Je razmeroma poceni. Za izobraževanje prve dvajsetice bo Klima montaža plačala okrog 700.000 dinarjev — to je 35.000 na udeleženca. Če se vam zdi to veliko, pomislite, da stane tri ali štiriindeset seminar pri eni od DU 23.000 do 30.000 dinarjev na udeleženca, pa tudi več! Tu pa imamo program s 370 šolskimi urami.

2.) Učitelji, ki prihajajo iz šole v delovno organizacijo, se še posebej potrudijo. Predavanja so zelo skrbno pripravili, pripravili so tudi gradivo in zelo upoštevali probleme slušateljev, ki jim seveda ni bilo lahko usklajevati svojega dela in pouka. Seveda pa je treba reči, da je prva generacija te šole vzela pouk zelo zares — redno so prihajali na predavanja in se pridno učili, kar se je tudi pokazalo na izpiti, ki so bili takoj po končanih predavanjih na določeno temo. Najbrž so si tako slušatelji pomagali, da so tudi učitelji z veseljem sodelovali z njimi.

3.) Pokazalo se je, da se tudi slušatelji bolje počutijo, če imajo šolo doma. Sejna soba v baraki na Vojkovi gotovo ni dober prostor za učilnico, še zlasti, če je skupina tako velika. A fantje so prostora navajeni, pa so morda tudi zato prihajali k pouku z večjim veseljem in bolj sproščeno. Upoštevali moramo, da je bilo štiri mesece pouka trikrat tedensko po delu gotovo velik napor za vsakega slušatelja!

Anča Debeljak je povedala, da želi obseg izvajanja takšnih verificiranih izobraževalnih programov še razširiti: »Naš namen je zmanjšati obseg in terena izobraževanja in povečati obseg verificiranih programov, ki jih bomo izvajali sami ali skupaj z drugimi šolami. Takšni programi so obsežnejši, slušatelji dajo več, po drugi strani pa je tudi slušatelj bolj motiviran, saj ve, da bo dobil družbeno priznano spričevalo in zato jemlje pouk bolj resno. Za IMP je prednost,

če takšne programe izvaja Izobraževalni center, ker po možnosti vključujemo tudi lastne predavatelje — predvsem pri strokovnih predmetih. Domač predavatelj lahko določene strokovne zadeve slušateljem razloži bolj konkretno kot človek od zunaj, tečaj pa je na tak način cenejši.« Cenejši tudi po zaslugi tozdr, ki dajejo prostor za tečaje brezplačno, saj Izobraževalni center nima svojih primernih prostorov.

Takšna je torej usmeritev Izobraževalnega centra, vemo pa, da Center izvaja programe, ki jih želijo, oziroma naročijo tozdi. Zato se Anča Debeljak z določeno skrbjo sprašuje: »Ali bodo tozdi takšno usmeritev podprli? Ogromno je odvisno od odnosa vodilnih delavcev: Koliko ti cenijo znanje? Koliko imajo sami v sebi razčiščene cilje v kadrovski politiki, ali vedo, kakšne profile delavcev potrebujejo. Mnogo jih je še v IMP-u, ki pravijo: Pomembno je, koliko delavec naredi, ali zna pisati, za proizvodnjo ni pomembno«, se pritožuje Anča, vendar obenem dodaja: »Na srečo so nekateri tozdi dovolj odprti za takšno sodelovanje.«

Ker je na srečo res tako, pa Izobraževalni center že pripravlja nov program za profil: specialist za preoblikovanje kovin. To pa bo program 5. stopnje. Pripravljali ga bodo skupaj z Ikom. Nič čudnega: Na Trati uvajajo sodobnejšo tehnologijo, pa potrebujejo ljudi z ustreznim znanjem. Splošni model izobraževanja za omenjenega specialista je pripravljen in ga je Pis tudi sprejel. Zdaj je treba narediti precizen vsebinski program. Anča Debeljak napoveduje, da bo pouk za ta program stekel jeseni. Izobraževalni center pa ga bo izvedel skupaj z Litostrojskim izobraževalnim centrom ali pa z SKUS Domžale.

Spomladi bo sedla v klopi tudi druga skupina delavcev Klime montaže, ki se usposablja za skupinovodje. To je program, ki je prečiščen, preverjen in utečen: Izobraževalni center ga lahko kadar koli organizira za kateri koli tozdr, ki bi spoznal, da je treba kandidate za skupinovodje najprej primerno usposobiti.

LOJZE JAVORNIK

A ti se pa že pripravljaj na volitve?

Izobraževanje kot element kadrovske politike

Zelo prav je imela vodja izobraževanja v Izobraževalnem centru Anča Debeljak, ko je rekla, da je obseg izobraževanja zelo odvisen od tega, kakšen odnos imajo do njega vodilni delavci v posameznem tozdu. Nobeno naključje ni, da je prav Klima montaža prva poslala svoje delavce v tečaj za skupinovodje. In to nikakor ni edina Klimina izobraževalna akcija, pač pa del široke in v tozdu jasno opredeljene dolgoročne politike.

»Mi smo svoj odnos do izobraževanja že pred časom jasno opredelili,« je povedal direktor Klime montaže Janez Trost. »Izhajali smo iz razvojnih načrtov, pri katerih oblikovanju smo ugotovili, da je naša edina razvojna možnost vse večja kvaliteta dela in usposabljanje za vse zahtevnejše delo. Za to pa potrebujemo ustrežno usposobljenost kadre.«

Tako so postavili nekaj pravil: V Klimi montaži ne more postati vodja montaže nihče brez srednje šole — torej če ni tehnik. Saj veste, kako je to: monter napreduje v vodilnega monterja, ta pa, če je sposoben, z leti začne pričakovati, da bo postal vodja montaže. Tudi v Klimi montaži so poznali takšno navado in bilo jih je nekaj, ki bi jo želeli negovati. Pa so rekli: Ne! To seveda ne pomeni, da Klimovec, če je monter, ne more postati vodja montaže. Nasprotno, Trost meni, da je najbolje vzgajati vodje montaže doma. Toda najprej diploma tehnika, potem zvenec naslov in odgovorno delo! Pa to ni le besedna podpora, tozdi tudi podpira študij ob delu in odobrava študijske dopuste, če želi nekdo napredovati. Toda v Klimi montaži je tako: Najprej izobraževanje, potem napredovanje.

Razmišljali so tudi o kadrovanju za vodilne monterje. »Saj veste,

kako je to običajno: Monter, ki se pri delu izkaže, sčasoma postane vodilni monter. Seveda je takšno kadrovanje včasih zelo naključno, tu ni nobene sistematike. Manj sposobni lahko napreduje, če ima srečo, nekdo bolj sposoben ostane prezrt.« V Klimi montaži, predvsem upravičeno, menijo, da mora biti kadrovanje za vodilne monterje bolj natančno. Tako so najprej sprejeli neomajen sklep, da mora imeti vsak, ki se hoče potegovati za delo vodilnega monterja, visoko kvalifikacijo.

Naslednje je bilo, da so vodilne monterje poslali na tečaj angleščine. Na prvi pogled kaj čudna odločitev, toda Trost ima zelo prepričljivo obrazložitve: »Mi delamo v tujini, torej ni dvoma, da mora vodilni monter imeti vsaj osnovno znanje angleščine — za pogovor in tudi poznavanje tehničnih izrazov, ki jih potrebuje pri svojem delu.« Tako so poslali vodilne monterje na splošen tečaj angleščine, posebej pa so se dogovorili z IMP-jevci, ki so bili v Iraku za predavanja o branju projektov v angleščini. Priznavajo pa, da se vodilni monterji teh tečajev niso preveč radi udeleževali. »Menim, da sicer niso bili nič slabši od delavcev drugih tozdr, ki so se vključili v jezikovne tečaje, vendar nasploh

Obisk v šoli na Vojkovi

Ura je bila 15 minut čez petnajst. V sejni sobi v baraki na Vojkovi se že zbirajo slušatelji seminarja za skupinovodje iz Klime montaže. Vzdušje je sproščeno, kolegi se prijateljsko zbadajo. Med prvimi je tu Jože Madjar in takoj je pripravljen na pogovor o seminarju.

»Za seminar sem se prijavil, da bi obnovil znanje, se pravi teoretično znanje. Mi vsi smo končali poklicne šole — jaz konkretno v Domžalskem šolskem centru. Ta seminar mi daje možnost, da se bom šolal naprej.«

Ta seminar vas usposablja za skupinovodjo. Kaj pa, če vam bodo v organizaciji ponudili delo vodilnega monterja?

»Zaenkrat sem rekel, da ne. Dovolj sem že bil na terenu: tri leta v Iraku, pa tudi sicer. Zdaj sem v vzdrževanju in sem zadovoljen — zaradi zdravja in zaradi družine. Ne, na teren me ne mika več.«

Torej želite nadaljevati šolanje na srednji stopnji?

»Tako je.«

Ste razredni starešina te skupine seminaristov. Kaj je vaša naloga.

»Poskrbeti vse potrebno za nemoten pouk. Na primer, da je soba ogreta...«

...Pa kredo prinese, se je pošalil kolega.

»No, ja, vse rekvizite. Knjige, literaturo. Včasih moram tudi delati disciplino.«

Ali je bilo kdaj potrebno tudi prenašati želje slušateljev profesorjem? Na primer glede izpitnih rokov ali kaj podobnega.

»Pri izpitnih rokih smo se z vsakim profesorjem skupaj dogovarjali. Tu so bile težave, saj je več kot pol slušateljev s terena, pač pa je čas precejšen problem. Toda profesorji so nam šli zelo na roko. Prihajali so sem, tako da smo imeli tudi izpite na Vojkovi. To je zelo dobro. Mislim, da mnogo ljudi ne bi šlo v

težko potem sedeti pri pouku? sem vprašal Hrena.

»Ne bi rekel, da je kak poseben problem. Potrebno je malo dobre volje, pa gre. Če je interes tozda, da se udeležujemo seminarja, potem se bom malo žrtvoval, sem si mislil, pa sem se vpisal.«

Kaj pa je vaš interes?

»Da uspešno končam seminar.«

Ker startate na mesto vodilnega monterja?

»Sploh ne. Interes tozda je, da se usposabljam, pa sem se odločil, da se vključim.«

In drugi fantje so mu pritrdili. Res zanimivo. Kot je povedal direktor Janez Trost, so v tozdu sprejeli čvrsto usmeritev, da je dokon-

Marjan Hren.

čanje tega tečaja pogoj za delo vodilnega monterja. In prijavilo se je mnogo kandidatov — mladih, pa tudi že starejših. Gotovo kdo od njih na tistem misli, da se bo potegoval za odgovornejše delo. A prebrali so me, da jim gre v glavnem za znanje. Že njihova točnost in vestno obiskovanje predavanj to dokazuje.

Kaj pa izpiti? sem nato vprašal Hrena.

»Ja, kar precej strogi so.«

Ste vse uspešno opravili?

»Sem.«

Koliko ste se pa učili?

»Zame kar dosti.«

Profesorji so iz Domžalskega centra, vi ste hodili na ljubljanski center Ivana Kavčiča. Naredite primerjavo profesorjev, ki vodijo seminar s tistimi, ki ste jih spoznali v šoli!

»Saj ni kakšnih bistvenih razlik. Morda ti, ki smo jih imeli na seminarju so za malenkost boljši. Potrudili so se, da bi bila predavanja razumljiva.«

Slisal sem, da so vam pripravili tudi precej skript za uspešnejše delo.

»No, takšne sile tudi ni bilo. Dobili smo dvoje skript — za varstvo pri delu in kadrovske politike — in eno knjigo. (Dodajmo še, da je navedeno literaturo plačala Klima montaža, ki tudi tako podpira izobraževanje.)

Zdaj pa bi se rad pogovarjal še s kom, ki je imel manj sreče na izpiti in je moral ponavljati, sem rekel nato. A čeprav je bila ura že pol štiri in so bili že skoraj vsi zbrani, se ni nihče javil. »Štirje ravno zdaj ponavljajo izpit iz ekonomike, pa

še niso prišli,« so rekli navzoči. Od njih pa menda nihče ni niti enkrat doslej padel. Torej so vsi zelo uspešni — ali pa jim je nerodno preko Glasnika razknaviti svoj neuspeh.

Medtem je bil v razredu še takratni predavatelj inž. Peter Vertelj. Ta je domač, iz projektive v Klimi montaži, pripravil pa je predavanja o tehnologiji.

Je to vaše prvo predavanje, sem ga vprašal za začetek, ali pa imate morda že kaj izkušenj?

»O ja, nekaj izkušenj že imam, saj sem že nekajkrat predaval v okviru Promonta ali pa v Klimi montaži.«

Toda verjetno ne v takšnem obsegu kot za ta seminar. Koliko ur pa obsega vaša tema?

»Predpisanih jih je petdeset, toda verjetno jih ne bo potrebno toliko. Izhajam iz obsega snovi. Ko bom vso obdelal, bom zaključil predavanja.«

Kako pa ste svoja predavanja pripravili? Snov ste verjetno dobili predpisano.

»Tako je. Dobil sem delovni načrt z naslovi tem. Potem sem prosil tov. Ančo Debeljak, naj prinese malce bolj konkretno gradivo. In mi ga je tudi prinesla. Gje je dobila, ne vem — verjetno na Domžalski šoli. To so predavanja iz naše stroke, precej te snovi so fantje obdelali že v strokovni šoli, zdaj pa to poglabljamo. Gre za fundamentalne stvari in za spoznanja na podlagi izkušenj pri projektiranju in izvajanju del.«

Cemu posvečate pri pripravljanju predavanj posebno pozornost?

»Predvsem želim, da slušatelji spoznajo sisteme prezračevanja in klimatizacije, da bodo pri montaži

Peter Vertelj.

bistvenim zadevam posvetili primerno pozornost. Želim doseči, da bodo na objektu vedeli, kaj in zakaj delajo. Vedeti morajo, kje je glavna problematika naprav, ki jih montirajo, da ne bi delali po svoje.«

Kako se počutite, ko predavate sodelavcem iz tozda?

»O tem pa zares nisem nikoli razmišljal. Mislim, da je čisto vseeno.«

Bilo je že deset, morda še več minut čez začetek predavanj. Na Vojkovi seveda nimajo šolskega zvonca, a videl sem, da so predavatelji in slušatelji že nestrpni. Zahvalil sem se jim za pogovor, naredil sem nekaj posnetkov, a oni so se že zatopili v predavanje in ko sem se poslovil, so moj odhod komaj opazili. Pa veliko uspeha, prav vsem!

nismo bili zadovoljni.«

Odločili so se tudi, da vse vodilne monterje usposobijo za inštruktorje praktičnega pouka. Tudi za to je bilo več razlogov, med drugim tudi to, da se bodo ti delavci v tujini gotovo kdaj znašli v vlogi delovodij tujih delavcev, torej morajo obvladati metodo dela s skupino.

No, tako so potem prišli do sklepa, da oblikujejo poseben izobraževalni program za skupinovodje, kar so z Izobraževalnim centrom tudi izpeljali. To bo torej tudi kadrovske sile za ta dela: Kdor od monterjev z dovolj praktičnimi izkušnjami se bo želel poskusiti kot vodja skupine, se bo moral usposobiti in izmed usposobljenih bodo nato določali vodje skupine v skladu s potrebami tozda.

Izobraževanje je, kot vidimo, v Klimi montaži, glavni ključ za službene napredovanje. Pomembno pa je, da so izobraževalna vrata odprta vsem. Zakaj tudi ne, saj ugotavljajo, da je nasploh usposobljenosti prenizka.

Da bi res imel vsak možnost vključitve v izobraževalne programe, so jeseni naredili v tozdu anketo. »Karv plačilno kuverto smo dali razpis za vse oblike izobraževanja: za skupinovodje, vodje montaž in vodstveni kader. Delavce je samo napisal, v katero obliko izobraževanja se želi vključiti,« je povedala vodja kadrovske službe v Klimi montaži Irena Dolinšek.

Kar 60 delavcev od 270, kolikor jih šteje Klima, se je prijavilo za eno od oblik izobraževanja. In kar je še

posebej pomembno: največ prijavljenih je bilo iz vrst monterjev! Tak interes za izobraževanje prča, da imajo tudi delavci v tej organizaciji zelo pozitiven odnos do znanja.

Kadrovska služba je potem tudi poskrbel, da so se te želje začele uresničevati. Poleg splošnih tečajev imajo delavce še v naslednjih zahtevnejših oblikah izobraževanja:

— Tri delavce, ki so izrazili željo, da bi končali 4. stopnjo usmerjenega izobraževanja in pridobili kvalifikacijo, so vpisali na Domžalsko kovinarsko šolo.

— Tri delavce, ki se šolajo na 5. stopnji, so vključili preko Univerzuma.

— Kar 40 kandidatov pa je bilo za profil skupinovodje, to je za program, ki so ga organizirali skupaj z Izobraževalnim centrom. Kandidatov je toliko, da so jih morali razdeliti na dve skupini.

Vodstvo organizacije je s programom zadovoljno in veseli so tudi, ker slušatelji resno študirajo in jih predavatelji hvalijo. Organizacija jim je pomagala toliko, da so premostili monterje z oddaljenih gradbišč na takšne objekte, od koder lahko hodijo popoldne na predavanja.

Načelo je bilo, da zaradi šole proizvodnja ne sme trpeti — in tako tudi je. Udeleženci tečaja sami poskrbijo, da je delo najprej opravljeno, potem pa pouk. Tak odnos pač zasluži vso pohvalo.

In kako gleda na izobraževanje vnaprej? sem še vprašal Janeza Trosta. Opozoril na dvoje:

1.) V naš sistem nagrajevanja moramo vgraditi motivacijo za učenje, oziroma izpolnjevanje znanja tujih jezikov. Kar se človek nauči, sčasoma pozabi, znanje tujega jezika je treba obnovljati. Jezike bi se po mojem morali učiti vsi: tako operativci, projektanti, skratka vsi delavci, seveda na različnih ravneh. Znanje tujih jezikov je pri nas nasploh mnogorazporen, saj jih primerno obvladajo le tisti, ki so bili zunaj — bodisi na delu ali že kot študenti.

2.) Med delovne naloge vsakogar bi morali vključiti, da obnovlja in širi strokovno znanje. Možnosti je mnogo, saj stalno prihajajo vabila na razne seminarje. Kar težko je imeti pregled na tem. Po mojem mora kadrovska služba spremljati vse možnosti, preverjati kvaliteto seminarjev in nato delati program udeležbe za posamezne delavce, kar mora biti, poudarjam, delovna dolžnost, ne pa vprašanje dobre volje posameznika.

Tako Janez Trost.

Gotovo, da v Klimi montaži niso izčrpali vseh možnosti, kar se z izobraževanjem da in kar se mora narediti. Očitno pa vedo, kako pomembno je danes znanje in tudi, da bo jutri še bolj. Imajo svojo vizijo in gotovo jo bodo še izpolnjevali, marsikaj pa bo prinesel tudi tozdr Izobraževalni center, ki svoje programe za izobraževanje in usposabljanje IMP-jevih delavcev nenehno širi. Da bi le več tozdr izobraževanju namenjalo primerno skrb!

PLANINSKE NOVICE

Z občnega zbora Planinskega društva IMP

Skoraj sto novih članov

Planinsko društvo IMP je imelo svoj občni zbor v petek, 10. januarja. Sprejet je bil program izletov, ki ga v celoti objavljamo posebej. Izvoljen je bil nov upravni odbor, v katerem so ostali najaktivnejši člani iz preteklega obdobja. Nekaj pa je tudi novih imen. Udeleženci občnega zbora so tudi soglasno podprli predlog, naj Društvo še naprej vodi Lojze Kosi. Upravni odbor je za podpredsednika ponovno izvolil Zdravko Nastran in za tajnika Roberta Kastelica.

Predsednik Društva Lojze Kosi je na občnem zboru izčrpano poročal o delu v lanskem letu. Društvo je lani organiziralo 27 izletov in pohodov. Novembra sta dva izleta sicer odpadla zaradi delovnih akcij na Veliki planini, sicer pa se je udeležba na izletih v primeri s predlanskim letom povečala. Na večini izletov je bilo nad dvajset, pa tudi čez trideset planincev. Najbolj množični pohodi so bili: na Triglav (87 udeležencev), na Tromejo (82) in seveda izlet v neznanu (s 138 udeleženci).

Posebej je Kosi poudaril, da je Društvo letos organiziralo tudi delovne akcije. Septembra so naši planinci polepšali dom na Vojškem in njegovo okolico. Delalo je 17 članov in članov ter 3 pionirji. Novembra pa so naši planinci urejali IMP-jevi potniški hišici na Veliki planini. Prve akcije na Veliki planini se je udeležilo 19 planincev, druge pa 9.

Predsednik se je vsem, ki so delali, iskreno zahvalil in poudaril, da se želi Društvo s tem vsaj delno oddolžiti IMP-jevim tozdom, ki mu pomagajo z denarjem. Lani so preko sindikalnega koordinacijskega odbora namenili za društvo 240.258 dinarjev, v letu 1986 je obljubljenih 350.000 dinarjev. Brez teh prispevkov nam ne bi bilo mogoče financirati nakupa opreme, pohoda na Triglav, izleta v neznanu, občnega zbora in drugih stroškov v zvezi z dejavnostjo Društva.

Od druge dejavnosti je Kosi podčrtal, da je Planinsko društvo IMP v dogovoru z IMP-jevo potniško skupnostjo prevzel nadzor nad potniškimi hišicami na Veliki planini z namenom, da bi bili čim bolj vzdrževani. Konkretnije je namen in način nadzora opredeljen v posebnem pravilniku.

Društvo je končno pridobilo svoje prostore, ki so v kleti stavbe na Likovc 6, to je v vili poleg IMP-jeve upravne stavbe. Da bi izpostavili čim boljše informativnost, je upravni odbor uvedel dežurstva v društveni pisarni — in sicer ob sredah popoldne. Dežurstva so urejena s pravilnikom, ki je bil objavljen v novembrskem Glasniku. Uvedena so bila septembra in zaenkrat dežurni skoraj niso imeli obiskovalcev, je povedal predsednik. Pričakujemo, da bo z začetkom sezone za dežurne več dela. Torej, če vas zanima kar koli v zvezi z dejavnostjo Planinskega društva IMP, vas vabimo, da se ogledate katero koli sredo med 15.30 in 17. uro v društveni pisarni — Likovc 6.

Pomembno je tudi, da je upravni odbor lani izpolnil planinsko opremo (pomozne vrvi, sponke, klavir, klini, sanitetni material). Podprl pa je tudi druga društva oziroma njihove akcije, se zlasti načrtovano obnovo koč pri Sedmih jezerih in Matično himalajsko odpravo — vsako s po 10.000 dinarji. SOZD IMP pa je lani podprl odpravo na Jahung Kong. Vodja te odprave Tone Škarja je v organizaciji Društva opisal ta težki vzpon in ga predstavil z zanimivimi diapozitivi, odprava pa je IMP-ju v znak zahvale izročila značilno nepalsko sliko, ki simbolizira življenje.

Marca je upravni odbor organiziral sejem rabljene planinske opreme v menzi na Vojkovi, toda odziva prodajalcev in kupcev ni bilo.

Spisek lanskim akcij je, kot vidimo, dolg, kar kaže o dobrem delu. O tem priča tudi podatek, da se je v tem letu članstvo pomnožilo skoraj za 100 planincev — leta 1984 je bilo v PD IMP včlanjenih 358 planincev, leta 1985 pa kar 453.

Kosi se je ozrl tudi naprej in rekel: »Za nadaljnji razvoj našega društva

POHITITE S PLAČILOM ČLANARINE!

Občni zbor PD IMP je potrdil nove članarine, ki so takšne, kot smo pisali že v prejšnji številki, a jih vendarle ponovimo:

— člani 500 dinarjev,
— mladinci 250 dinarjev,
— pionirji 100 dinarjev.

Članarina za člane in mladince se je povečala za 67 odstotkov, za pionirje pa za 25 odstotkov.

Pa še to! V preteklih letih je precej IMP-jevih planincev odlašalo plačilo članarine celo tja do pozne jeseni. Bodite letos bolj vestni! Saj veste, da s članarino prispelate za dejavnost Društva in za Planinsko zvezo Slovenije, obenem pa plačate tudi zavarovalno premijo za primer nesreče v gorah. Društvo seveda tudi želi, da bi se vključili novi člani. Vprašajte, kdo je poverjenik v vašem tozdu in se ogledite pri njem!

nam je v prvi vrsti potrebno večje število aktivnih vodnikov. Zato mora biti naša stalna skrb vzgoja teh kadrov, saj vidite, da izletov in pohodov ni malo in je udeležba na nekaterih zahtevnih dokaj številna in zato je tudi vodenje teh izletov dovolj odgovorna naloga. Planirati bo treba ustrezna finančna sredstva za njihovo usposobitev. Mogoče je kdo med vami, ki je voljan prevzeti nase naloge vodnika — ali vodnice?

V preteklem mandatu obdobju

Gremo na Olimp!

Planinsko društvo IMP bo letos organiziralo zanimiv izlet v Grčijo. Na pot bomo šli 27. junija popoldne z vlakom do Skopja.

Zjutraj, po prihodu v Skopje, bomo presedli v avtobus, ki nas bo vozil po Grčiji. Pot nas bo vodila od Djevdjelije, mimo Soluna do avtokampa Stolos, kjer bo naša baza. Od tu se bomo vzpeli na pogorje Olimp, kjer bomo šli na dva najvišja vrhova. Po dnevu počitka, bomo nato nadaljevali avtobusni izlet po Grčiji, na katerem bomo obiskali kraje: Tempe, Lariso, Farsalo, Dornokos, Lamio, Delfe (z znamenitimi starogrškimi arhitektonskimi spomeniki) in Iteio ob Korzutski ožini. To bo najjužnejša točka našega izleta. Vračali se bomo spet preko Lamie, od tu pa skozi Kalambako, Meteoro in Verie spet na glavno cesto za Gevgelijo in Skopje. Tu bomo presedli na vlak, ki nas bo pripeljal nazaj v Ljubljano 5. julija približno opoldne.

Prenočevali bomo v šotorih (in planinskih koč na pobočju Olimpa), kuhali si bomo sami. Ves izlet, s hrano, prevozom in turističnimi ogledi bo stal 25.000 dinarjev.

Za izlet se prijavite hitro, ker moramo rezervirati prevoz! Prijavite se pri Mariji Jelačič v Razvoju na Titovi 126, tel. 345-271 ali 345-275. Ob prijavi morate vplačati 10.000 dinarjev! Ob prijavi navedite, ali imate svoj šotor ali drugo taborniško opremo, ki bi prišla prav pri organizaciji tega izleta!

Pohitite, ker je število mest omejeno!

nam ni uspelo organizirati mentorstva na osnovni šoli za vzgojo mladih planincev. Navezali smo sicer stike vendar do realizacije ni prišlo, zato pa naloga ostaja odprta.

Sedaj, ko so nam izboljšani pogoji administrativnega delovanja društva, moramo ažurirati kartoteko članstva z vsemi potrebnimi podatki vključno s podeljenimi priznanji, ker nismo malo številni, razen tega pa gremo že v deveto leto našega delovanja.

Naša skupna naloga v naslednjem obdobju pa naj bi bilo povečanje števila aktivnega članstva zlasti mlajših kadrov, ki bi spoznali smiselnost Andričeve domislice, ki sem jo nedavno prebral: »Čudno je, kako malo je treba, da smo srečni in še bolj čudno: kolikokrat nam manjka prav to malo«. V nešteti primerih je prav to malo lahko izlet v naravo, občudovanje njenih lepot in prijetne urice v osrečujoči družbi planink in planincev, ob kramljanju, pesmi in glasbi. Koliko lepih spominov nosimo s seboj, ki nas lahko osrečujejo v dnehi, ko se nas loteva malodušje in mislimo, da smo sami!

Društvo je dobro delalo, vse glavne naloge so bile izpolnjene, finančno poslovanje v redu, tako da nadzorni odbor ni imel nobenih pripomb, tudi komisija za izlete je pripravila tak program, v katerem je zares za vsakogar nekaj. Tako raz-

prave ni bilo in so bila vsa poročila ter program izletov sprejeta soglasno.

Lepo pa je IMP-jevim planincem spregovoril predstavnik Planinske zveze Slovenije Bojan Žlender, ki je rekel: »Prijetno je bilo poslušati vaše poročilo o izvedenih izletih in drugih akcijah. Vaša aktivnost je bogata, izleti številni z mnogimi udeleženci. V okviru Planinske zveze je tako, da vsak nekaj da planinski družini, obenem pa od nje mnogo dobi. Najbližja dejavnost ljudem so izleti, toda misliti je treba tudi na druge; na vzgojo mladih in na kadrovske politike v društvih, na oblikovanje močnih skupin vodnikov in markavstov.«

Bojan Žlender je še poudaril: »Planinska organizacija bo močna, dokler bomo, tako kot doslej, delali prostovoljno in skrbeli za poti in varstvo narave. Zato bi želeli, da prevzamete mentorstvo nad skupino mladih mladincev in še naprej vzdržujete pot na Kluč.« Na koncu je predstavnik slovenske Planinske zveze zaželel IMP-jevim planincem mnogo uspeha, lepe izlete in obilo užitkov na njih.

Občni zbor sta pozdravila tudi predstavnika Planinskega društva Rašica in športnega društva Dragomer—Lukovica. Pevski zbor IMP-ja je že po tradiciji še povečal slovesno vzdušje na tem letnem srečanju planincev.

LOJZE JAVORNIK

Zimski pohodi za čilo telo

Ko si ob novem letu segamo v roke in si želimo vse najboljše, posebno pa zdravja, pri tem dostikrat pozabljamo, da je prav rekreacija tista, ki nam daje moč za premagovanje bolezni in težav. Veliko planinskih društev v svojih postojankah že takoj na začetku leta prireja razna planinska srečanja ali pohode z namenom, da omogočajo gibanje v naravi čim večjemu številu ljubiteljev planin in rekreacije.

Planinski kolektor je ves januar in februar prepleten s programi srečanj in pohodov, zato je dosti možnosti, da poskrbimo za zdravje že takoj na začetku leta, čeprav nas zebe in je večkrat potrebno gaziti sneg.

Planinci PD IMP Ljubljana se v večini tega zavedajo, zato je udeležba na srečanjih in pohodih dobra. Tako je bil izveden 2. januarja pohod na Kum. Čeprav vreme pohodnikom ni bilo najbolj naklonjeno, se je pohoda udeležilo veliko število planincev, željnih razvedrila po najdaljši noči v letu.

Za četrti zimski pohod v sezono 85/86 so se morali planinci PD IMP Ljubljana deliti. Na isti dan sta bila namreč dva. Ena od skupin je odšla na Dražgoše, druga skupina pa je odšla na Pohorje na Osankarico. Za pohod v Dražgoše se je zbralo veliko število udeležencev. Na čelu te skupine je bil Oča. Ker so mu kraji in razgledi iz Dražgoš dobro poznani, je marsikomu potešil radovednost,

kako se imenuje ta ali oni vrh, ali katera je ta cerkev. Oča je odgovarjal kot na izpitu. Tudi vreme je pripomoglo k dobremu počutju in dobre prometne zveze.

Na proslavi, ki je bila ob 12. uri so se skupini priključili še ostali IMP-jevi pohodniki, ki so prišli iz Kroke preko Jamnika, ter skupina, ki je prišla iz Skofje Loke preko Čepulj, Mohorja in Dražgoše. Poskrbljeno je bilo tudi za jedajo in pijačo, da ni bil nihče ne žejen ne lačen. Po končani proslavi smo se odpravili v dolino in bili doma že v zadnjih večernih urah.

Skupina, ki je odšla na Osankarico, je imela letos zelo dobre prometne zveze, kar se še ni zgodilo. Tako nam ni bilo potrebno iz Ljubljane že ob štirih zjutraj, šli smo ob 6. uri do Slovenskih Konjic. Organizirani so bili brezplačni prevozi iz Slovenskih Konjic preko Oplotnice na Osankarico. V domu na Osankarici smo še nekaj pojedli iz nahrbtnika in se nato uvrstili v kolono, ki je že začela pohod proti kraju Trem žeb-ljem.

Na Tisje in Javornik

Z decembrom se začnejo zimski pohodi. Čeprav PD IMP Ljubljana nima v programu vseh zimskih pohodov, se jih planinci PD IMP Ljubljana sami udeležujejo, saj so vsi ti pohodi tradicionalni. Ti pohodi se začnejo 14. 12. 1985 s pohodom na Tisje in se končajo 11. maja 1986 s pohodom na Blegoš.

Prav zaradi zimskega pohoda na Tisje, ki je posvečen spominu na boje II. štajerskega bataljona 24. 12. 1941 v teh krajih, je odpadel napovedani izlet PD IMP Ljubljana: Trojane — Čemšeniška planina. Veliko število udeležencev pohoda na Tisje dokazuje, da se naši planinci zanimajo za takšne pohode. Pohodu v prid so dobre prometne zveze z Litijo, posebno z vlakom. Tudi pot ni zahtevna in če je še vreme primerno, je pohod skozi gozdove v vas Jelša in ponovno v gozd do Tisja pravi užitek.

V vasi Jelša je prva postaja za kratek oddih, kjer se dobi vroč čaj in poživilo. Če se malo ozremo okoli, vidimo, da je v preteklosti vas živela zelo skromno. Še danes stojijo lesene hišice, ki pa so prazne. Ob njih so postavili nove, moderne, zidane domove. Ljudje so še vedno skromni in prijazni, pripravljani se pogovarjati ali dati nasvet. Težko se je ločiti od dobrih ljudih, toda cilj pohoda nas kliče.

V Sp. Tisju stoji spomenik, ki spominja, na težke čase in boje z Nemci. V decembrskih dneh, ko so divjali boji, je padlo več domačinov in partizanov, vse vaščane pa so izselili. Da bi junaški boji II. štajerskega bataljona in trpljenje vaščanov ostalo nepozabno, je občina Litija dan 24. 12. 1941 sprejela za občinski praznik, ki ga praznujejo vsako leto, v letu 1985 že sedmič organizirala tradicionalni pohod na Tisje v spomin na junaške boje.

Po žigosanju kontrolnih kartončkov in končani proslavi, ki je vsakič ob 11. uri pri spomeniku, se vsi pohodniki vračajo v Veliko Kostrewnico, kjer v zadruženem domu vpišejo opravljeno pot in podelijo značke udeležencem.

Planinci vabijo!

22. februarja pohod na Stol

Planinsko društvo IMP se bo tudi letos udeležilo tradicionalnega zimskega pohoda na Stol v soboto, 22. februarja. Če se želite udeležiti te velike slovenske planinske manifestacije, se nam pridružite! Zbrali se bomo jutraj ob 4. uri pod uro na ljubljanski Železniški postaji.

Za vse, ki se nameravate udeležiti zimskega pohoda na Stol pa še pomembno opozorilo: To je težak pohod, zato je obvezna zimska oprema — se pravi topla oblačila, dobri čevlji, smučarske palice.

Našo skupino bo vodil na Stol Marjan Požar.

L. J.

9. marca na Arehovo peč

V nedeljo, 2. marca bo Planinsko društvo IMP Ljubljana organiziralo udeležbo na tradicionalnem pohodu na Arehovo peč na Koroškem. Odpeljali se bomo s posebnim avtobusom ob 6.30 izpred IMP-jeve uprave. Prijavite se pri poverjenikih in vplačate 1.200 dinarjev za prevoz. Prijav brez vplačila Društvo ne bo upoštevalo! Na Arehovo peč in nazaj je 3 ure ne pretežke hoje, zimska oprema pa je v tem času seveda obvezna. Pohitite, ker je zanimanje za ta izlet vedno precejšnje!

15. marca na Snežnik

V soboto, 15. marca se bo PD IMP vključilo v tradicionalni pohod na Snežnik — v spomin Briškemu odredu, ki se je v zimi 1944—45 prebijal preko snežniških gozdov. Sli bomo z vlakom ob 4.40, zato je zbor ob 4.15 pod uro na železniški postaji. Kupite povratno vozovnico do Ilirske Bistrice! Iz Ilirske Bistrice bodo vozili posebni avtobusi do Sviščakov, kjer se začne pohod. Skupne hoje v obe smeri bo okrog 3. ure. Hoja sicer ni težka, je pa na Snežniku treba vedno pričakovati močno burjo, ki otežuje pohod. Zato se ne podajte na pot brez dobre vetrovke in toplih zimskih oblačil in primerne zimske obutve za sneg.

Badjurova pot

Trije žebli so kraj, kjer je zadnje počivališče devetindesetih hrabrih borcev prvega Pohorskega bataljona, ki so padli zaradi izdajstva. Postavljeno je spominsko obeležje in spominski kamni vse okrog, kjer je takrat tabornil bataljon. Vsako leto je pred pohodom proslava v počastitev junaško padlim borcem. Pred proslavo je bil privrkat uprizorjen napad na tabornišče I. Pohorskega bataljona, ki so ga izvedle enote.

S tesnobo v srcih smo nadaljevali pohod proti Rogli. Sonce je prijetno grelo, ko smo hodili preko zasneženih Pohorskih gozdov, ki jim ni ne konca ne kraja. Na Roglo smo prišli utrujeni in potni, ko se je sonce že poslavljalo. Tu so čakali avtobusi in nas odpeljali v Zreče, hotel Dobravnica, kjer smo opravili žigosanje in prejeli značke. Po kratkem okrepčilu (čaj je bil brezplačen, pa še dober), smo se ponovno naložili v avtobus in odpeljali v Slovenske Konjice, od tu pa z rednimi prevoznimi sredstvi nazaj v Ljubljano.

V kolikor bodo prometne zveze tudi naslednje leto tako ugodne, bo PD IMP Ljubljana pohod na Osankarico vstavilo v svoj koledar.

ZDRAVKO NASTRAN

Ta del poti je bil nekoliko zahtevnejši, ker v gozdu še ni pospravljeno polomljeno drevje, od decembrskega zleda. Plazenje čez debela, ogibanje visečim grmom in precej snega, nas je kar malo utrudilo, da smo si že želeli malo oddiha. Le predsednik PD IMP Ljubljana Lojze Kosi ni ničesar rekel. Potprejživijo je nosil svoj veliki nahrbtnik in se prebijal skozi goščavo.

Po štiri in pol urni hoji smo prišli na vrh Miklavža (741), kjer je bilo konec našega napora. Posedli smo na sončni strani okoli cerkvice, se nastavili toplim sončnim žarkom in pridno začeli prazniti nahrbtnike. Ko smo potolažili svoje želodčke, smo si ogledali še okolico. Vrh Miklavža nad Savo je zelo obiskana izletniška točka, saj ima razgled do Kuma in Kamniških alp. Vidno pa je tudi še nekaj obzidja pri cerkvi iz časov, ko so po teh krajih hrumeli Turki. Patron cerkve sv. Miklavž pa je bil zaščitnik savskih čolnarjev in brodarjev.

Ko smo zapuščali vrh, smo se ustavili še v skromnem planinskem zavetišču. Tovašnica Marinka je ugotovila, da je žeja hujaša od domotožja. Mi smo se s tem strinjali in zavili v zavetišče. Ustaviti smo se morali, pa če smo bili žejni ali ne, saj smo morali žigosati dnevnike. Zmerne cene in dobra postrežba, pa so vile voljo tudi za pogovor. Oskrbnica v zavetišču je pripovedovala dogodke iz NOB. Hrabro so se borili je dejala, saj je Tomšičeva in Zidanškova brigada s Kamniško-zasavskim odredom že poleti 1944 osvobodila Moravsko dolino, Zgornje savinjsko in Tuhinjsko dolino. Pohvalila se je, da je bila v času NOB prav v tej hiši prva partizanska poroka v teh krajih.

Se bi se pogovarjali, saj so domačini zelo prijazni, pa je čas priganjal. Vračali smo se v Grmače, od tu pa v Moravce.

Prvi pohod po Badjurovi poti je minil v dobrem razpoloženju vseh udeležencev.

Vodnika tega izleta Jure Novak in Robert Kastelic pa sta bila tudi zadovoljna, saj je bila disciplina na višku, žuljev pa ni bilo.

Zamisli o razvoju Počitniške skupnosti

Bomo gradili apartmaje v Lošinjju?

Bo IMP prihodnje leto začel zidati apartmaje na Lošinjju? Bodo delavci iz tistih organizacij, ki ne združujejo sredstev za gradnjo in obnavljanje počitniških domov plačevali dražje letovanje v Počitniški skupnosti? Bo Počitniška skupnost uvedla v svojo ponudbo zdraviliški turizem? To je nekaj razmišljanj o nadaljnjem razvoju naše Počitniške skupnosti, s katerimi so se seznanili delegati Sozdovega koordinacijskega odbora sindikata na seji 5. februarja.

Vodja Sozdove splošno kadrovske službe Tone Štrus je seznanil delegate z nekaterimi zadevami v zvezi z letovanjem, o katerih bi se bilo treba odločiti letos.

Morda je najbolj zanimiva in velika ideja gradnja na Lošinjju. Tam imamo dva domova: Novi dom z okrog 150 ležišč (kjer je tudi kuhinja in restavracija) ter stari dom, ki je že v tako slabem stanju, da ne sprejema več počitnikarjev, pač pa nudi streho nad glavo delavcem Počitniške skupnosti, ki skrbijo za dobro počutje naših delavcev na letovanju.

Dom je v slabem stanju in občina pritiska na IMP, naj ga uredimo. Počitniška skupnost je od reškega Zavoda za spomeniško varstvo dobila soglasje, da stavbo lahko podremo in zgradimo novo približno enake velikosti (nekoliko višjo, da bi imela eno etažo več) in v enakem slogu. To soglasje je bilo težko pridobiti, ker je stavba v spomeniško zaščitnem delu Lošinjja — za nas pa je to soglasje zelo pomembno, saj stare stavbe ne bi mogli funkcionalno adaptirati.

Strokovna služba Počitniške skupnosti predlaga, da bi na Lošinjju gradili apartmaje, to je enote, v katerih bi počitnikarji lahko tudi sami kuhali. Tako predlagajo, ker je Lošinj znano klimatsko zdravilišče za astmatike. Seveda pa pravi čas za zdravljenje ni v juliju in avgustu, vrh letne sezone gostinstva, pač pa spomladi od marca do junija in jeseni — septembra in oktobra. To pa je zunaj turistične sezone, ko je gostov tako malo, da zanje Počitniška skupnost ne more nastaviti osebja za kuho in strežbo. Zanimivo, da je tudi sicer Lošinj zunaj turistične sezone gostinstvo zelo mrtev. Ravno zato želi Počitniška skupnost urediti apartmaje, v katerih bi si gosti zunaj glavne sezone sami kuhali, med sezono pa bi lahko jedli v restavraciji.

Seveda pa bo ta gradnja draga. Pridobili bi 28 postelj, uresničitev tega načrta pa bo stala 100 milijonov dinarjev. Štrus je povedal, da je Strokovni kolegij zamislil o gradnji na Lošinjju podprl, ni pa še precizirano, kako bomo zbirali denar. Vsekakor ga bo treba združiti iz sklada skupne porabe. Po njegovem bi se morali odločiti kmalu, da bi lahko novi dom sprejel goste v sezoni 1987. Povedal je še, da je to edina novogradnja na morju, ki jo Počitniška skupnost načrtuje v srednjeročju do leta 1990.

Če nekatere organizacije ne bodo združevale denarja za to gradnjo, je še menil Štrus, bi morali njihovim delavcem kasneje zaračunavati dražje letovanje. Povedal je, da so bile že doslej mnoge pripombe delavcev: »Zakaj vsi plačujemo isto ceno, če pa nismo vsi enako prispevali za domove?« Doslej se na to ni gledalo tudi zato, ker so se mnoge organizacije v IMP vključile, ko sta bila naša glavna domova že sezidana, pa niso krive, da niso združevale zanj. Kasneje so tudi še bile združevalne akcije (npr. za Vojsko), kjer so nekateri stali ob strani. A Lošinj je bil po programu sprejet, je tako velik skupen načrt, da bi morali na nek način sankcionirati tiste, ki ga ne bodo finančno podprli.

Štrus je še omenil problem subvencij. Kot vemo, imamo za letovanje v Počitniški skupnosti plansko ekonomsko ceno, ki jo svet Počitni-

ške skupnosti določa tako, da naj bi krila vse stroške letovanja, obenem pa predlaga regresirano ceno, to je ceno, ki jo dejansko plača IMP-jev delavec zase in za svoje, razliko od polne cene pa primakne njegova organizacija. Štrus je opozoril, da vlada tu precejšen nered. Nekateri organizacije se pri regresiranju letovanj ne držijo višine, ki jo določa svet Počitniške skupnosti, kar pravzaprav niti ni problem. Ni pa prav, je menil Štrus, da nekateri letovanj ne regresirajo. So organizacije, ki nimajo de-

narja in ne morejo podpirati letovanj v Počitniški skupnosti, so pa tudi organizacije, ki imajo dovolj denarja, a nočejo regresirati letovanj v IMP-jevih domovih. Štrus se je zavzel, naj sindikat regresiranje podpre.

Eno od njegovih vprašanj je bilo tudi, ali naj Počitniška skupnost v svoj program vključi zdraviliški turizem. Sindikalisti so to zamisel odločno podprli in lahko pričakujemo, da bomo to možnost letos tudi že imeli.

Vse navedeno so zaenkrat še ideje in pobude. Dokončno bo letošnje poslovanje Počitniške skupnosti opredelil njen svet, ki se bo sestal konec februarja ali v začetku marca, tako da bomo lahko njegove sklepe in razpise letovanj verjetno objavili v naslednji številki.

L. J.

Naši amaterski gledališčniki prinesli kanček vedrine starejšim občanom

Šotorovci so osvojili Tabor

Zopet so nas presenetili Šotorovci, ki so dne 22. 1. 1986 pripravili prrsen kulturnozabavni program starejšim občanom na Taboru. Predstavili so se z izvirnima igrama Službena pot in Prva ljubezen ter s povezovanim delom programa. Avtor obeh iger je Vinko Lapuh, tehnični vodja pa je njegov prijatelj in sodelavec Ivan Sokler, oba iz Klima montaže. Zelo pomembna je tudi ugotovitev, da imajo v svoji skupini prekaljenega umetnika, ki skrbi za sceno, masko in druge finese, ki so pri igranju neobhodni.

Dvorana, oziroma menza na Taboru je bila polna do zadnjega kotička. Noben oskrbovavec doma na Taboru ni hotel zamuditi predstave gledališča Šotor. Med gledalci je bila tudi najstarejša oskrbovanka, 102 leti stara upokojena učiteljica.

Lapuh in Sokler priznavata, da so se Šotorovci tega nastopa kar malce bali. Starejši ljudje so sicer hvaležni, a zahtevno občinstvo. Bo tema dovolj komunikativna, da se bo občinstvo odzvalo? Bodo igralci dovolj prepričljivi?

Zares, vsi igralci so se potrudili in uspeh ni izostal. Gledalce je predstava pritegnila in jih navdušila. Marsikateri je že med igro kar naglas komentiral značaje oseb. Igralci so seveda dobili še večji polet, ko so videli, kako lepo jim sledi občinstvo. Na koncu niso ostali brez nagrade: Gledalci so jim podarili lutke, ki so jih izdelale pridne roke oskrbovank in je zato ta njihova pozornost tem bolj dragocena.

To je bil prvi nastop gledališča Šotor pri starejših občanin. Ideja, da bi igrali zanje, se jim je porodila lanske jeseni z motivom popestriti njihovo življenje v domu. To jim je tudi uspelo, kar kaže odlični sprejem na Taboru in nova vabila, ki jih je skupina prejela.

Se vam zdi, da ste za gledališče Šotor že slišali? Prav imate! Gledališče s tem imenom je vodil Vinko Lapuh pred leti v Iraku. V letih 1983 in 1984 je dosegel s svojo skupino velike uspehe in ko je končal svojo delovno obveznost v Iraku je bilo marsikomu žal, da je moral nazaj v domovino. Kolegi, ki so ostali, so takrat celo napisali pismo za IMP Glasnik, kjer so povedali, koliko jim je delo te gledališke skupine pomenilo in prosili, naj bi našli možnost, da bi Vinko Lapuh svojo dejavnost med našimi delavci nadaljeval. No, to se sicer ni zgodilo, pač pa je zdaj postavil nov Šotor v Ljubljani.

Tu moramo omeniti, da je Vinko Lapuh pripadnik prve generacije kleparskih vajencev tozda Klima montaže. V njej je bil tudi Ivan So-

kler, pa še nekaj fantov, ki so imeli žilico za igro. Tako se Sokler spomni, kako je Vinko nekoč, ko naj bi vajenci šli na nek strokovni ogled, predlagal, pojdimo rajši na Vibo, da bi dobili filmske vloge. Lahko si predstavljamo, kako debelo je pogledal Vibiin vratar, ko se je znašel pred skupino fantov, ko so mu rekli: »Hočemo k režiserju!« »Kateremu?« »Ta glavnemu!« »Zakaj?« »Da bomo igrali v filmu.« Ni jim uspelo. Njihova filmska kariera je ostala pri prizoru z vratarjem, ki jih je po hitrem postopku odslovil.

A ta dogodek Vinku Lapuhu še zdaleč ni vzel volje. Začel je pisati razne igre in tako je pri trindvajsetih letih napisal radijsko igro »Dom na hribu« — o življenju ostarelih v domu upokojencev. Zakaj ta tema? »Vedno so me zanimali ljudje z obrobja,« pojasnjuje Vinko. Priznava, da je moral igro po navodilih urednika Cirila Zlobca večkrat popravljati, a nazadnje je bila sprejeta.

Seveda pa so Lapuh, Sokler in družina uspešili še marsikatero drugo zabavno. To, kako sta Vinko in Ivan igrala detektiva, gotovo zasluzi, da tu ponovimo.

Začelo se je s tem, da je nek kolega spoznal prijateljico. Vnela se je ljubezen, dekle je prespalo pri njem in jutraj, ko je šel v službo, sta se vroče poslovila. Ko pa se je kolega popoldne vrnil, je našel prazno sobo, prazne omare in nobenega denarja. S prijatelji so začeli sestavljati podatke: Da je dekle menda iz Brežic, da stanuje na Celovski, kaj dosti več pa niso vedeli. Hiše, kateri naslov je dala, ni bilo, pač pa so zvedeli, da je v eni sosednjih hiš stanovala ženska s tem imenom, ki je menda delala v Šestici. Tako sta Lapuh in Sokler nekoga dne prikorakala v Šestico in rekla poslovojni: »Midva sva detektiva. Iščeva žensko, ki je kradla!« »Pomolil sem mu pod nos modro izkaznico Počitniške zveze,« pravi Sokler, »in on sploh ni opazil, da to ni policijska izkaznica. Učinek je bil veličasten. Takoj je pred naju postrojil

Tako sta se predstavnici oskrbovancev doma na Taboru po predstavi zahvalili Šotorovcem za lepo doživetje in predali Vinku Lapuhu doma izdelane lutke. (Foto: M. P.)

vse natakariče, kuharice in drugo osebje.«

Od tega je precej daleč in fanta se ne moreta zediniti, kdaj je to pravzaprav bilo. »Kakšnih sedemnajst let sva imela, bila sva še vajenca,« prisegata Sokler. Vinko pa pravi: »Ne, gotovo sva bila že starejša.«

Ideja za to akcijo se jima je porodila, ker je imel Vinko prijatelja — pravega detektiva, pa je videl, kako to dela. Predstava je bila le delno uspešna: Osebe Šestice je bilo res povsem prepričano, da sta zaresna detektiva, a tatic nista našla.

»Vic je v tem, da sva spoznala, kako reagirajo ljudje,« je kljub vsemu zadovoljen Sokler. Kaj je rekel okradeni prijatelj, pa zgodovina molči.

Upamo, da Vinko in Ivan ne bosta zamenila, ker smo pobrskali po njunem dosežku in obudili spomin na te zgodbe.

Naslednja za nas pomembna etapa Lapuhove ustvarjalnosti je bila, kot že rečeno, v Iraku. Prišel je z delovno zadolžitvijo (bil je vodja tehničnih analiz) in spoznal probleme oddaljenosti od doma z vsemi težavami, ki jih je na svoji koži izkusilo toliko stotin IMP-jevcev. In tako je Vinko rekel: »Zakaj ne bi ustanovili igralske skupine!« Kar kmalu je zbral dovolj veliko skupino somišljenikov in nastalo je gledališče Šotor. Tako ime so mu dali, ker so prvo igro odigrali v delovnem šotoru na Abu Greibu.

Naslov prve igre je bil Zapor in v njej sta se posebej izkazala Rafko Drašler iz Oveja z glavno vlogo in Tone Sušnik iz Klima montaže. Naši delavci so bili navdušeni, igralsko skupino pa je podprlo tudi vodstvo Delovne enote — Vlado Kuret, Ivan Herga, Franci Zajc, Vaso Samec, Anča Debeljak in drugi.

Tako je igralska skupina Šotor redno delovala skoraj dve leti. Seveda niso igrali le za IMP-jeve delavce, pač pa so si njihove predstave ogledali tudi mnogi delavci drugih jugoslovanskih organizacij, ki so v tistem času delali v Iraku. Na predstave so povabili tudi Iracane — predstavnike investorjev, čeprav besedila seveda niso razumeli, so se ob šotorskih predstavah tudi nasmijali. A vsebino so jim že raztolmačili, pa so uživali v igri.

O kvaliteti in odmevnosti gledališča Šotor so pričali tudi slovenski novinarji, ki so obiskovali naša gradbišča v Iraku in si imeli priložnost ogledati njihove predstave.

Odgovorni urednik Dela, Jože Volfand, je vključil pričevanje o gledališču Šotor v svojo knjigo Iraška srečanja, kjer je tudi objavljena fotografija ene od predstav.

Najbolj pretresljiva zgodba — igrali so jo za 1. maja 1984 — je bila Železni križec. Druge igre, ki so jih igrali v Iraku, so bile še Prva ljubezen, Priznanje, Prevarani mož, Premiera in celovečerna igra Lov na kuščarje. Avtor vseh teh iger je Vinko Lapuh.

Igralska skupina Šotor je štela dvanajst članov. Med njimi so bili najboljši Vlado Lampret, Rafko Drašler, Majda Lampret, Slavko in

Jelka Dušak in drugi. Vsi zaslužijo vso zahvalo, saj so s svojim delom omogočili sodelavcem toliko prijetnih doživetij.

Po prihodu iz Iraka je Vinko Lapuh začel na prošnjo mladincev Krajevni skupnosti Urške Zlatler pravi pravi veseligr Franc iz Šiške, so jo mladinci te Krajevne skupnosti igrali šestkrat od lanskega marca do maja.

Skupina Šotor pa je v tistem času pripravljala dvodejanko Župan ve se vse vasi, ki so jo prvič igrali na spomladi v stoženski osnovni šoli Danile Kumar.

Naslednje predstave bodo imele domovih starejših občanov in sicer bežigraskem, šišenskem, domžalskem in grosupeljskem.

LOJZE JAVORNIK
MARIJA PRIMC

Zaradi obilice gradiva šele v tej številki poročamo, da je sindikat delovnih skupnosti sozda in Interne banke organiziral slovesno podelitev priznanj jubilejantom 27. decembra. Priznanja so prejeli: za trideset let zvestobe IMP-ja Lojze Kosi, za dvajset let Majda Pavlič in Martin Koprivnik, za deset let pa Franci Čušin, Nevenka Grčar, Maks Lomovšek, Marija Nakrst in Tone Štrus. Na sliki: Namestnik sozdovega generalnega direktorja Janez Stanovnik in predsednica sindikalne organizacije v delovnih skupnostih Vlasta Kodet čestita Majdi Pavlič. (Foto: L. J.)

Mnogo obiskov smo si izmenjali ob novem letu, a obisk predstavnikov osnovne šole Franc Rozman-Stane v tozdu Trata Avtomatika je bil nekaj posebnega. Profesorja te šentivške šole Brane Radišević in Marjan Zaletež sta prinesla Tratovcem sliko rojstne hiše heroja Franca Rozmana-Staneta in se zahvalila za pomoč, ki jo je tozda naklonil šoli. Tratovci so šoli letos poleti dali finančni prispevek za organizacijo šole v naravi v Poreču, šentivški šolarji pa so obogatili marsikatero proslavo na Trati. Profesorja sta povedala, da bi šola še naprej želela podpora pri organiziranju šole v naravi, saj postaja ta oblika vzgojnega dela za starše že predraga. Razen tega menijo, da bi jim Tratovci lahko pomagali pri vzdrževanju šolske centralne kurjave, pri poklicnem usmerjanju mladitih pa so prepričani, da lahko najdejo skupno korist. Zelo res je, kar sta rekla Brane Radišević in Marjan Zaletež, da ni prav, če tozda kar čaka na učence usmerjenega izobraževanja, posebej še tozda z ambicioznimi razvojnimi načrti, kot jih ima Avtomatika. (Foto: L. J.)

• Nadaljevanje z 8. strani.

Velik problem pomeni realizacija označevanja objektov, v katerih so predstavništva sozda. Marketing nima ustreznih sredstev, ki niso majhna, saj bi po grobih ocenah znašala najmanj 4,5 milijona dinarjev, ki bi jih moral sozd združiti samo za zunanje vizualne znake, ki jih potrebujejo predstavništva (Beograd: 2 lokaciji, Zagreb, Sarajevo, Skopje in Titograd pa po eno lokacijo). Zdrževanje sredstev na nivoju sozda pa ne poteka pravočasno — od tod tudi časovni zamiki pri realizaciji CGP. Žal pa skokovito naraščanje cen tovrstnih izdelkov še bolj odvrča od naročanja.

Delo pri uveljavljanju CGP-ja v IMP-ju spremlja posebna komisija, ki se pri svojem delu tudi srečuje s problemi, ko se njeni člani ne udeležujejo sej, pa tudi, če pridejo na sejo, ne prinašajo nanje ustreznih rešitev in predlogov iz svojih odzov, ki so jih v to komisijo imenovali.

Zaprosili smo predsednika te komisije Vinka Kudra, naj pove, kako

dela ta komisija in kaj on misli o uveljavljanju CGP-ja v IMP. Poglejmo, kaj je povedal!

»Čeprav je bilo že veliko narejenega, bi morale delovne organizacije s svojimi predlogi in rešitvami, posebno tam, kjer gre za individualni problem (označevanja orodij in podobno) prek komisije za CGP, najti skupno pot, da se CGP dopolni. Da bi se pa lahko celovita grafična podoba IMP-ja v letu 1986 le dokončno oblikovala, je potrebno, da se bo komisija večkrat sestala, seveda pod pogojem, da bodo na sejah prisotni vsi člani komisije, ki so jih imenovala delovne organizacije. Le-ti naj bi na seje prinesli pripravljene odgovore oziroma rešitve. Apeliram tudi na Propagandno službo v marketingu, ki je zadolžena za izvajanje CGP (prospektivni material), da bi le pripravljala četrtletna poročila o uresničevanju CGP-ja in o eventualnih kršitvah Pravilnika o CGP. Če komisija ne bo imela podatkov o kršitvah, tudi ne bo mogla ustrezno ukrepati proti njim.«

MARIJA PRIMC

ZAHVALE

Ob smrti moje mame Angele Svetek se zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata in sodelavcem tozda TEN Energetika za darovano cvetje, izrečeno sožalje, ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Ivan Svetek

Osnovni organizaciji sindikata in sodelavcem iz tozda Elektromontaže se ob izgubi dragega očeta iskreno zahvaljujem za izraze sožalja, darovano cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Kužnik Franc Ob boleči izgubi moža in očeta se zahvaljujem kolektivu DO Klimat in moškemu pevskemu zboru IMP za izraze sožalja, spremstvo na zadnji poti in darovano cvetje.

Antonija Flis z družino Osnovni organizaciji sindikata in delavcem kovinske delavnice tozda Ten Energetika se

ob izgubi mojega očeta iskreno zahvaljujem za izraze sožalja in darovano cvetje ter za množično spremstvo na njegovi zadnji poti.

Janez Očepek

Sodelavcem in osnovni organizaciji sindikata tozda Klima-montaže se ob izgubi mojega očeta iskreno zahvaljujem za izraze sožalja, darovano cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sandi Bročić Ob smrti svoje mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz IMP-ja za tople sožalne besede in cvetje. Zahvaljujem se tudi osnovni organizaciji sindikata delovne skupnosti sozda in Interne banke za venec.

Lojze Javornik

Ob smrti svoje mame se zahvaljujem sodelavcem Montaže Koper za izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

Marko Arnaut